

Indholdsfortegnelse - Bilag

Indholdsfortegnelse - Bilag	1
2.3 Temadrøftelse: Sjælland baner vejen frem – Fase I og Fase II	3
Bilag 1: NæstvedRønnede_faktaark_16.12.20	3
Bilag 2: Kalundborg_faktaark_16.12.20	6
Bilag 3: Styrket kollektiv trafik og grøn omstilling af transporten i Region Sjælland	9
Bilag 4: Opdateret oversigt - SBVF-projekter Fase I + II.....	14
Bilag 5: Projekter fra SBVF i infrastrukturudspil april 2021	20
2.4 Beslutningssag: Erhvervshus Sjælland – Afrapportering på Resultatkontrakt 2020	27
Bilag 1: kortlægning_lokal_erhversservice_EHSJ (1).....	27
Bilag 2: Afrapportering_RK2020	37
Bilag 3: Vision for erhvervsudvikling 2021 (1).....	61
2.5 Beslutningssag: Rammeaftale om danskuddannelse	71
Bilag 1: Brev fra Udlændinge- og Integrationsministeriet af 29. september 2020 om ministervalgte temaer.....	71
Bilag 2: Rammeaftale for KKR Sjælland danskuddannelse.....	74
2.6 Beslutningssag: Forhandling af ny femårig lærepladsaftale for SOSU-uddannelserne	91
Bilag 1: Tal social- og sundhedsuddannelserne	91
2.7 Beslutningssag: Etablering af uddannelsen til maskinmester	95
Bilag 1: Pressemeddelelse fra skoler - Maskinmesteruddannelsen tilbyder nu opstart lokalt i region Sjælland	95
Bilag 2: Oversigt over optagelsesveje og uddannelsesforløbets opbygning.....	98
2.8 Orienteringssag: Regeringens nye vækstteams med fokus på lokale erhvervsfyrårne	101
Bilag 1: Kommissorium for alle vækstteams	101
2.9 Orienteringssag: Uddannelsesområdet - webinarer	116
Bilag 1: Kort opsamling - webinarække marts 2021	116
2.10 Orienteringssag: Etablering af DK2020 - status på fase 1	118
Bilag 1: DK2020 Sjælland forventningsafstemning.....	118
Bilag 2: Brev om deltagelse i DK2020 klimaprojektet	120
2.11 Orienteringssag: Digitalt Aktionsforum – status 2021	122
Bilag 1: Gode råd til kommunerne - Orientering gennem eBoks	122
5.1 Meddelelser fra KKR-formandskabet	124
Bilag 1: Støtteerklæring til RUC om oprettelse af jurauddannelse	124

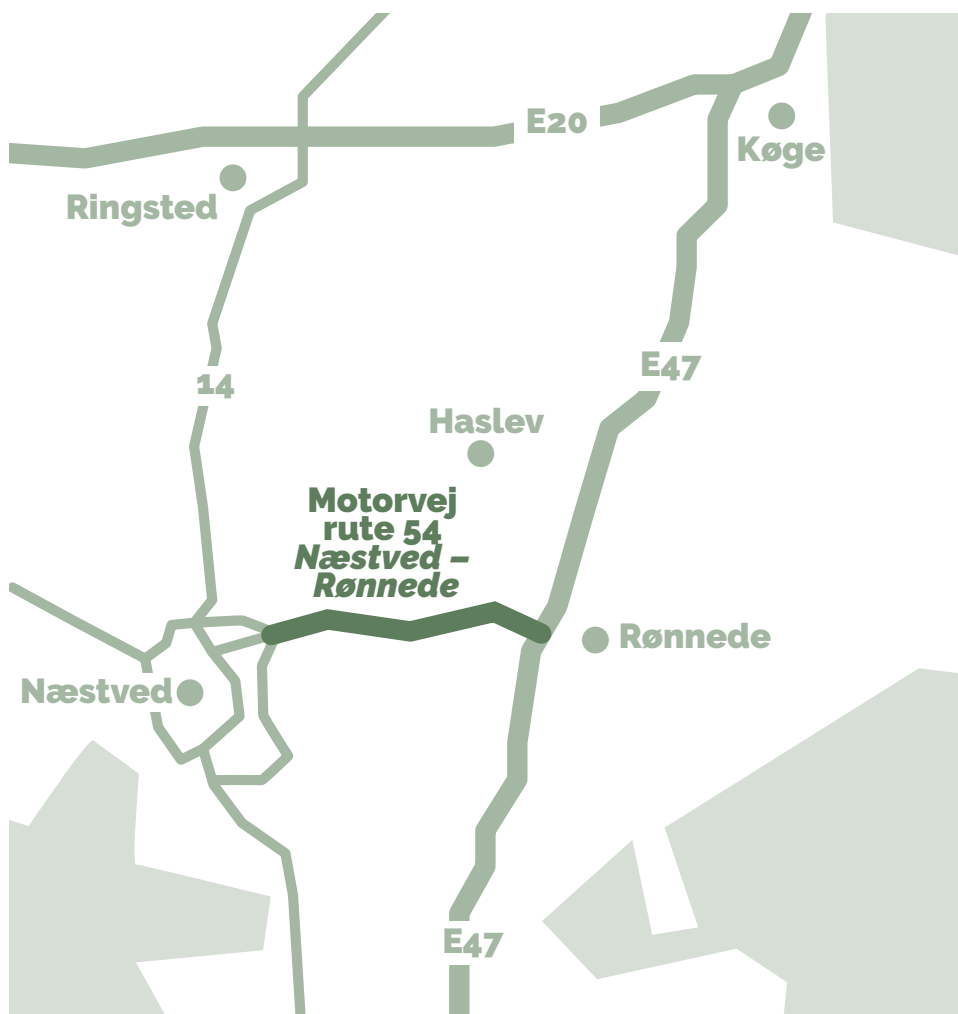
Bilag 2: Udkast til samarbejdsaftale mellem KKR Sjælland og Passagerpulsens hos Forbrugerrådet Tænk	126
Bilag 3: Udkast til Kommissorium for det regionale passagerråd	134
Bilag 4: Organisering af passagerråd og følgegrupper.....	140
Bilag 5: Brev til Sundhedskoordinationsudvalget 8. marts 2021	142
Bilag 6: Kommunal medfinansiering af klynger_26_marts - generisk papir (002)	145

2.3

Temadrøftelse: Sjælland baner vejen frem – Fase I og Fase II

Færdiggørelse af motorvejen til Næstved

Og den resterende del af den sjællandske tværforbindelse.

Region Sjælland og kommunernes fælles forslag

Region Sjælland og kommunerne står sammen om prioriteringen af de store infrastrukturprojekter. De højest prioriterede vejprojekter er færdiggørelsen af motorvejen til Kalundborg og af motorvejen mellem Næstved og Rønnede.

Der er enighed om, at motorvejen rute 54 mellem Næstved og Rønnede skal færdiggøres hurtigst muligt. Staten er allerede i gang med at ekspropriere arealerne, nu skal selve byggeriet i gang. Der skal arbejdes videre med plangrundlaget for de resterende dele af den Sjællandske Tværforbindelse.

Fakta & økonomi

15 km

motorvejsstrækning fra Næstved til Rønnede og dermed Sydmotorvejen.

18.600

biler kører dagligt på strækningen, og mængden af biler er steget med 2,4 pct. årligt gennem en årrække.

1,5 mia.

kr. koster motorvejen inkl. reserver (inkl. 0,3 mia. der allerede er afsat).

5,3 %

i samfundsøkonomisk forrentning. I VVM-undersøgelsen for projektet er den beregnet til 3,9 % ud fra anlægssummen inkl. reserver. I januar 2019 har COWI dog genberegnet den interne rente med helt samme metode, men med anvendelse af den faktisk trafikudvikling for perioden 2010-2018. I den nye analyse var den interne rente steget til 5,3 %

REGION
SJÆLLAND
- vi er til for dig

KKR
SJÆLLAND

GREATHER
CoPENHAGEN

Status for motorvej rute 54 Næstved - Rønnede

Folketinget fastlagde i 2017 linjeføringen for motorvejen. Der var i 2014 blevet afsat 0,3 mia. kr. til en første etape af motorvejen. Desværre skønnede Vejdirektoratet ikke, at beløbet var tilstrækkeligt til at påbegynde arbejdet.

Af ovenstående er der afsat en pulje på 56,5 mio. kr. til forlods overtager af ejendomme på den valgte linjeføring. Vejdirektoratet har igangsat arbejdet med at opkøbe berørte ejendomme. Næstved Kommune har gjort klar til motorvejen, idet der allerede er foretaget kommunale investeringer i indfaldsvejene.

Motorvejen indgik i den afgående VKL-regering og DF's investeringsplan fra marts 2019. Motorvejen indgår også i Socialdemokratiets udspil til drøftelser om en ny investeringsplan fra februar 2019.

Eksempler på grønne perspektiver

Næstvedområdet rummer store virksomheder med et markant grønt potentiale. Flere af virksomhederne indgår i ambitiøse grønne initiativer.

Glasvirksomhederne Reiling og Ardagh står f.eks. bag glasklyngen, hvor 90% af alt indsamlet genbrugsglas i Danmark genbruges til ny glasemballage. Glasklyngen er den eneste af sin slags i Danmark og et betydeligt grønt projekt for hele landet. Ardaghs overskudsvarme nyttiggøres i øvrigt i fjernvarmenettet.

En motorvej vil også kunne reducere trafikken CO₂ udledning. Den nuværende landevejsstrækning på 15 km har 11 forskellige hastighedsbegrænsninger med mange stop og kø-kørsel.

En færdiggørelse af motorvejen til Næstved vil betyde, at området kan blive ved med at være et vigtigt omdrejningspunkt for cirkulær økonomi og bæredygtig erhvervsudvikling – til glæde for klimaet og erhvervslivet.

Næstved er Danmarks største by uden motor- vejsforbindelse.

Hvorfor en motorvej mellem Næstved og Rønnede

Næstved er den største by i Danmark, som ikke har motorvejsforbindelse. Det er Region Sjællands 2. største by og er med et indbyggertal på 44.440 på størrelse med Herning og Silkeborg og større end Holstebro, som er de sidste tilkomne motorvejsbyer.

Der pendles rigtigt meget i Næstved. Faktisk er Næstved nummer 6 på listen over de kommuner, hvor der pendles længst i Danmark – kun overgået af en række andre sjællandske kommuner.

Næstved har også et stort erhvervsliv, og den manglende motorvej er en stor belastning for områdets virksomheder, som har omfattende lastbiltransport. Alene hos Ardagh Glass Holmegaard ankommer dagligt 180 lastbiler med glasemballage og råvarer, og som skal køre varer ud til kunderne.

Ardagh Glass Holmegaards er med sine 340 ansatte en af Næstveds største virksomheder, men har svært ved at tiltrække investeringer til den nødvendige udvikling af produktionsapparatet på grund af den manglende motorvej.

Der er omfattende pendling og trængsel på strækningen i dag. Med udflytningen af Udlændingestyrelsen med ca. 400 arbejdspladser til Næstved er forventningen, at trafikmængden på strækningen kun vil øges.

Den kan derfor på sigt blive endnu sværere for virksomhederne at tiltrække kvalificeret arbejdskraft.

Den nuværende vejforbindelse fra Næstved til Rønnede/Sydmotorvejen, og dermed blandt andet den meget vigtige forbindelse mod København, er derfor helt utilstrækkelig. Det er ikke uden grund, at den i folkemunde betegnes som "Gedestien".

Det er vigtigt for udviklingen i Næstved og for midt- og Sydsjælland, at Næstveds udvikling som et godt sted at bo, arbejde og drive virksomhed kan fastholdes.

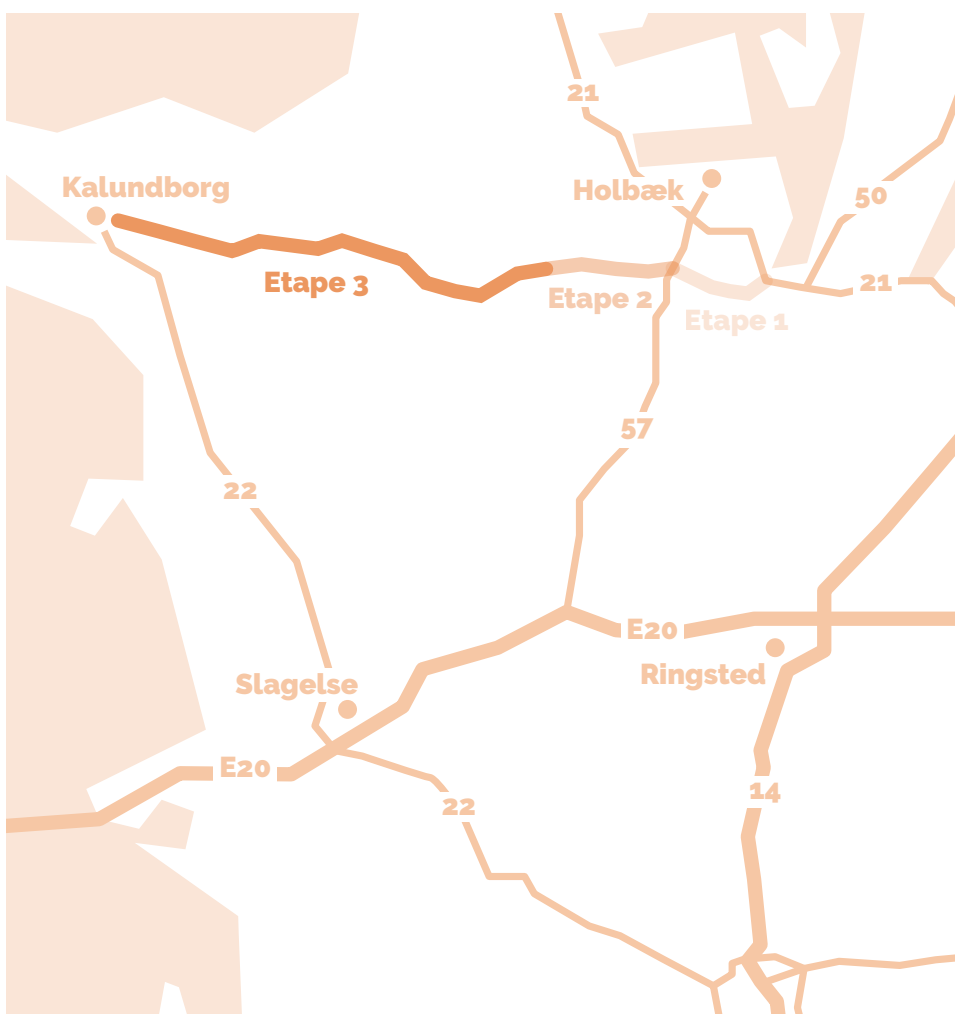
Forbindelsen udgør desuden en del af den Sjællandske Tværforbinding fra Næstved/Sydmotorvejen over Slagelse/Vestmotorvejen og til Kalundborg, som skal styrke den samlede udvikling i den del af Sjælland der ligger længst væk fra Hovedstaden.

2.3

Temadrøftelse: Sjælland baner vejen frem – Fase I og Fase II

Færdiggørelse af motorvejen til Kalundborg

Etape 3

Region Sjælland og kommunernes fælles forslag

Region Sjælland og kommunerne står sammen om prioriteringen af de store infrastrukturprojekter. De højest prioriterede vejprojekter er færdiggørelsen af motorvejen til Kalundborg og af motorvejen mellem Næstved og Rønnede.

Der er enighed om, at motorvejen til Kalundborg skal færdiggøres så hurtigt som muligt. Kalundborgmotorvejen skal helt til Kalundborg. Den 1. etape åbnede i 2013, og den 2. etape åbnede ultimo 2019. Den 3. og sidste bør følge umiddelbart efter, så motorvejen kan føres helt frem til Kalundborg så hurtigtst muligt.

Fakta & økonomi

28 km

motorvej udgør den sidste del af motorvejen til Kalundborg.

16.000

kører dagligt på strækningen. Op imod 2.000 er lastvogne. Stigningen over en årrække er på mellem 1,8 % og 2,9 % alt efter, hvor på strækningen der måles.

1.000

nye arbejdspladser forventes den nye motorvej at skabe.

1,9 mia.

kr. koster færdiggørelsen af motorvejen inkl. reserver.

5,5 %

i samfundsøkonomisk forrentning fremgår af VVM-undersøgelsen for projektet beregnet ud fra anlægssummen inkl. reserver. Senere undersøgelser viser en forrentning på 7,6 – 9,3 % inkl. de bredere samfundsøkonomiske effekter, som blandt andet dækker over virksomhedernes bedre konkurrenceevne.

REGION
SJÆLLAND
- vi er til for dig

KKR
SJÆLLAND

**GREATHER
COPENHAGEN**

Status for Kalundborg-motorvejen

Kalundborgmotorvejen indgår i trafikaftalen "En grøn transportpolitik" fra 29. januar 2009. Partier med 152 mandater i det nuværende Folketing står bag aftalen.

Motorvejen var en del af regeringsgrundlaget for den netop afgående VKL-regering og indgik i denne og DFs investeringsplan fra marts 2019. Motorvejen indgår også i Socialdemokratiets udspil til drøftelser om en ny investeringsplan fra februar 2019.

Men det kniber med at få motorvejen færdiggjort helt til Kalundborg med etape 3. Etape 1 og etape 2 er færdiggjort i slutningen af 2019.

Linjeføringen for motorvejen er fastlagt.

Eksempler på grønne perspektiver

I Kalundborg samarbejder de store industrivirksomheder i Kalundborg Symbiosen om at udnytte hinandens restprodukter. Symbiosen og tankerne bag er verdenskendte, og bidrager til at tiltrække andre virksomheder til Kalundborg.

Symbiosen har en stor uudnyttet ressource af overskudsvarme, som kunne opvarme 45 tusinde husstande. Virksomhederne i Symbiosen har gennem årene øget produktionen i Kalundborg ligesom nye virksomheder kommer til, senest den kendte biotek-virksomhed Chr. Hansen. Mængden af overskudsvarme forventes derfor at stige i de kommende år.

Etablering af en fjernvarmeforbindelse mellem Kalundborg og hovedstadsområdet, og undervejs nærliggende byområder som Holbæk, kan ske samtidig med anlæggelsen af motorvejen til Kalundborg.

Færdiggørelsen af motorvejen til Kalundborg vil kunne styrke erhvervsudviklingen omkring den verdenskendte Symbiose og øge mulighederne for at udnytte industriens overskudsvarme - til glæde for klimaet og erhvervslivet.

Kalundborg har Danmarks største erhvervsområde uden motorvejsforbindelse.

Hvorfor en motorvej til Kalundborg

Kalundborg er det største erhvervsområde i Danmark, som ikke har motorvejsforbindelse, og er det største erhvervsområde på Sjælland uden for Hovedstadsområdet.

Kalundborg huser en række industrier, der er vigtige for Danmarks samlede økonomi og konkurrenceevne. Novo Nordisk i Kalundborg producerer halvdelen af verdens insulin, og Novozymes huser verdens største enzymproduktion. Equinor (tidligere Statoil) i Kalundborg er Danmarks største olieraffinaderi og havnen i Kalundborg er eneste dybvandshavn på Sjælland. Verdens første industrielle symbiose hører hjemme i Kalundborg. Symbiosen har de seneste 50 år været et fyrtårn for og inspiration til, hvordan cirkulær økonomi kan fungere.

Virksomhederne har svært ved at tiltrække den nødvendige kvalificerede arbejdskraft. Samtidig er det nødvendigt for mange at pendle fra Kalundborg til uddannelse og arbejde.

Novo Nordisk er den absolut største industrivirksomhed i Kalundborg Kommune med mere end 3.000 ud af de i alt knap 6.000 industriarbejdspladser. Fra 2000-2019 har Novo Nordisk investeret ca. 16 mia. kr. i produktionsanlæggene i Kalundborg. I 2020 har Novo Nordisk investeret yderligere 2 mia. kr.

Den nuværende vejforbindelse består af et sandt kludetæppe af varierende vejløsninger, antal vognbaner, hastigheder, rundkørsler, vej- og lyskryds. Et monument over "kvarte løsninger"!

Udviklingen i Kalundborg er vigtigt for Danmark og ikke mindst for hele det nordvestsjællandsske område gennem skabelsen af nye mere produktive arbejdspladser og tiltrækning og uddannelse af højt kvalificeret arbejdskraft.

Med basis i virksomhedernes behov er der startet og påtænkt en række nye uddannelser i Kalundborg, og flere er på vej. Det er uddannelser til biotekingeniør, ingeniør maskinteknologi, bioanalytiker, elektriker, tømrer, proces teknikker, procesoperatør, maskinmester og andre.

2.3

Temadrøftelse: Sjælland baner vejen frem – Fase I og Fase II

Den kollektive trafik i Region Sjælland skal styrkes – oplæg til dialog!

Region og kommuner står sammen i Region Sjælland

Region Sjælland og kommunerne har sammen peget på en række forbedringer i det fælles trafikudspil "Sjælland baner vejen frem". Nye forhold og muligheder dukker dog hele tiden op og kræver ny fokus.

Region og kommuner peger i dette oplæg til dialog med staten på en række forslag til at styrke den kollektive trafik. Forslagene kræver ikke de store investeringer men mere samarbejde og støtte til at forbedre og optimere den løbende drift.

Kollektiv transport er vigtig for den livsnødvendige mobilitet i Region Sjælland og for den grønne omstilling

Mange borgere i Sjællandsregionen er hver dag afhængige af den kollektive trafik. På grund af geografien med mange spredte større og mindre byer og Københavns naturlige tiltrækningskraft er transportafstandene store. Pendlingsafstandene er de længste i Danmark. Udviklingen i Sjællandsregionen er afhængig af gode transportmuligheder.

Det er derfor at motorvejene til Kalundborg og Næstved og andre vejprojekter er højt prioriterede. Men for mange er det den kollektive trafik, som hver dag skal benyttes til arbejde og til uddannelse. Den kollektive trafik med busser og baner er derfor vigtigt, hvad enten den er statslig, regional eller kommunal. Den kollektive transport er et samlet hele og hænger i mange tilfælde sammen med den individuelle transport med bil eller cykel – en sammenhængende mobilitet.

Transportmulighederne er afgørende for borgerne i Sjællandsregionen. Samtidig skal den helt nødvendige grønne omstilling af transporten gennemføres. På begge områder spiller den kollektive transport en vigtig rolle.

REGION
SJÆLLAND

- vi er til for dig

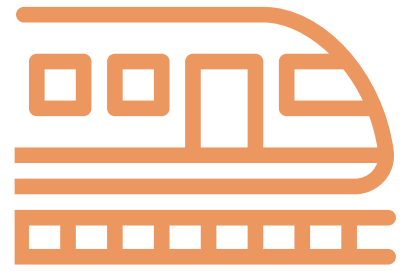
KKR
SJÆLLAND

GREATHER
COPENHAGEN

- **Realisering af den Sjællandske timemodel.** Det synes svært, at indfri de lovede rejsetider fra Togfonden f.eks. fra Kalundborg og Nykøbing Falster, som lige nu ligger på omkring 1.30 og 1.40 med hurtigste afgang til København. Det er ca. 40. minutter fra det lovede og rejsetiderne er blevet længere siden vedtagelsen af Togfonden. Staten bør derfor sammen med regionen og kommunerne udarbejde en plan for, hvordan den lovede timemodel kan realiseres. Staten afsætter til en start midler til den forudsatte hastighedsopgradering af strækningen mod Kalundborg, som er en del af Togfondens fase 2. Denne er skønnet til ca. 100 mio. kr. og er samfundsøkonomisk meget rentabel med en forrentning på hele 22%.
- **Etablering af Ring Syd forbindelsen fra Sjælland/Roskilde direkte til Amager og Lufthavnen.** Det har længe været et ønske med flere direkte tog til Amager og Kastrup Lufthavn. Rejsetiden vil kunne sænkes markant og vil f.eks. sluttelig kunne nå ned på 26 minutter fra Roskilde mod de nuværende knap 45-50 minutter. Samtidigt vil en forbindelse skabe nye muligheder for betjening af Københavnsområdet gennem omstigning i f.eks. Glostrup, Ny Ellebjerg og Ørestaden. Ring Syd forbindelsen vil ligeledes kunne medvirke til at aflaste Københavns hovedbanegård, som er hårdt presset. Stat, kommuner og region bliver enige om en samlet plan for betjeningen. Betjeningen påbegyndes så hurtigt som muligt, da sporene allerede er til stede. Det samlede Ring Syd projekt koster ca. 1,1 mia. kr. og kan etableres samlet eller i etaper med to delprojekter. Det første delprojekt er en fremtidssikret udbygning af Glostrup station til 0,4 mia. kr., som vil muliggøre stop i Glostrup. Stationen har og vil få mange skiftemuligheder f.eks. til en kommende letbane i Ring 3. Investeringen er samfundsøkonomisk meget rentabel med en forrentning på 10%. Det andet delprojekt består af en udbygning af Ørestad station og et overhalingsspor mellem Kalvebod og Ny Ellebjerg station til ca. 0,7 mia. kr., hvilket vil give kapacitet til at køre flere tog.
- **Flaskehalsproblemet nord for Køge station løses og etablering af kvartersdrift mellem Hårlev, Køge og Roskilde.** Kapaciteten på den statslige strækning mellem Køge station og Køge Nord station udgør en flaskehals og giver problemer med at skabe attraktive korrespondancer, sikre regulariteten og lægger en begrænsning på antallet tog. Strækningen trafikeres af såvel de statslige regionaltog mod København og videre ud på kystbanen til Nivå og tog på den statslige strækning Lille Syd mellem Køge og Roskilde. Sidstnævnte betjenes fra december 2020 via en forlængelse af den regionale Østbane fra Stevns/Faxe. Den begrænsede sporkapacitet gør, at den af kommunerne og regionen ønskede kvartersdrift Hårlev-Køge-Roskilde ikke kan etableres. Staten afsætter midler til at udvide sporkapaciteten nord for Køge station skønnet til 200-300 mio. kr. samt 8 mio. kr. årligt til etablering af kvartersdrift. Etableringen vil gøre driften mere robust og tillade en højere service (øget frekvens), samt understøtte regionens vækst gennem den væsentlige øgning af arbejdsstyrken indenfor 60 min rejsetid.
- **Direkte togforbindelser til København fra Odsherred og Lolland.** Direkte forbindelser vil kunne etableres med statslige tog, som kører ind på de regionale Odsherreds- og Lollandsbaner til hhv. Nykøbing Sjælland og Nakskov. Det kunne starte med myldretidstog, men ikke mindst i Odsherred er endnu bedre betjening umiddelbar mulig. Staten, regionen, Movia og Lokaltog har tidligere udredt mulighederne i en mere omfattende samdrift som kan understøtte mulighederne. Der findes ikke et overslag over eventuelle merudgifter.
- **Forsat drift af Østbanen.** Den fortsatte drift af Østbanen skal sikres. Østbanen står overfor en helt nødvendig omfattende sporrenovering til ca. 500 mio. kr., som ligger helt uden for de økonomiske rammer, som regionen får fra staten. De økonomiske rammer ajourføres normalt i de årlige økonomiforhandlinger mellem regionerne og staten eller i finanslovsforhandlingerne – det er ikke sket, selvom problemstillingen har været kendt og drøftet i flere år. Det statslige investeringstilskud er utilstrækkeligt og ikke ajourført siden år 2000, som det skulle være blevet. Det statslige investeringstilskud skal øges med ca. 23 mio. kr. pr. år for kunne dække finansieringsudgifterne til sporrenoveringen af Østbanen.

Det kommende super-lyntog med maksimalt en times rejse mellem de store danske byer er også en del af Togfonden. Det er vigtigt, at superlyntoget får et stop i regionen. Region Sjælland og kommunerne peger på et stop i Ringsted, hvor superlyntogforbindelsen krydser baneforbindelsen til den sydlige del af regionen.

Jernbanen

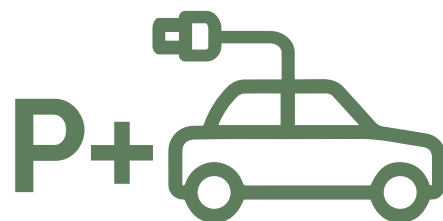
På grund af de lange afstande i Sjællandsregionen er jernbanen vigtig. Staten har ansvaret for de store jernbanekorridorer og regionen har ansvaret for lokalbanerne. Men sporene hænger sammen og kan krydses. Den samlede jernbanebetjening skal optimeres til glæde for den daglige pendling i regionen.

Et vigtigt sigtepunkt er den Sjællandske timemodel, hvor målet er maksimalt en times rejsetid til København fra store dele af Sjællandsregionen f.eks. fra Kalundborg og Nykøbing Falster. Den Sjællandske timemodel er en del af grundlaget for Togfonden. Men målsætningen er også relevant for f.eks. Odsherred, Faxe og Stevns med brug af de regionale baner.

Et andet vigtigt sigtepunkt er betjeningen af Kastrup lufthavn fra regionen. Her er den såkaldte Ring Syd forbindelse i fokus.

Sammenhæng mellem transportformerne

- **Udvikling af Parker & Rejs tilbud – DOT får ansvaret.** Parker & Rejs kan medvirke til at styrke den kollektive trafik, øge mobiliteten og mindske trængslen mod Hovedstaden. Parker & rejs vil kunne støtte op om og udnytte de kommende års opgraderinger af det statslige banenet. Der er gennem mange år peget på Parker & Rejs bl.a. fra Trængselskommissionen. Men der er intet sket. DOT (Din Offentlige Transport) får derfor ansvaret for at udvikle og implementere Parker & Rejs som et attraktivt produkt i den kollektive trafik i Østdanmark. Udviklingen af Parker & Rejs indgår i klimasamarbejdsaftalerne mellem Region Sjælland, Region Hovedstaden og regeringen. Staten afsætter 10 mio. kr. til en hurtig og succesfuld opstart i DOT. Der gennemføres samtidigt en kortlægning af det fremtidige behov for parkeringsmuligheder herunder for ny etablering bl.a. omkring Roskilde samt mulighederne for at tilbyde bl.a. ladefaciliteter til el-biler og cykler. Staten afsætter midler til etablering af de nødvendige parkeringsfaciliteter for biler og cykler.

Det er vigtigt at tage alle mobilitetsformer i brug og fremme sammenhængen. Ikke mindst i Sjællandsregionen med de lange transportafstande, og den spredte befolkning er dette vigtigt.

Busserne

- **Styrkelse af den regionale busbetjening – flere busser i det succesfulde R-net.** I Region Sjælland blev for 10 år siden udviklet det succesfulde R-net. Det er kendetegnet ved ½-timesdrift i dagstiden på hverdage og herudover timesdrift. Det er ikke mindst et vigtigt transportmiddel for de unge til uddannelse. Regionens økonomiske rammer udgør dog en væsentlig barriere. Det statslige bloktilskud til Region Sjælland foreslås derfor øges med 25 mio. kr. pr. år. Dette vil give mulighed for at opgradere yderligere 6 busruter til R-nettet, hvilket vil betyde 1,8 mio. flere passagerer.
- **Forsøg med førerløse busser.** Førerløse (batteri)busser er en del af fremtiden. Førerløse busser vil give muligheden for nye fleksible løsninger ikke mindst i de tyndtbefolkede områder og på sigt muligheden for billigere kollektiv transport. Regionerne og trafiksselskaberne i Østdanmark er førende i afprøvningen af de nye muligheder. Udviklingen kan accelereres gennem statslig støtte. Der afsættes 50 mio. kr. til driftsforsøg med førerløse busser. Et af forsøgene kunne omhandle løsninger i de tyndtbefolkede områder. Regionen og kommunernes trafiksselskab Movias er vidensførende på området bl.a. gennem etableringen af en række forskellige Flextrafikprodukter.

Der vil kunne opnås bedre mobilitet for mange med en styrket busbetjening. Det kunne også inkludere bedre muligheder for at sætte rejsehastigheden op gennem bedre fremkommelighed med brugen af BRT eller BRT lignende løsninger i Region Sjælland f.eks. med prioriterede vognbaner og styring af trafiksignaler. Det kunne også være gennem en kvalitetsmæssig højnelse af busproduktet gennem f.eks. mere attraktive stoppesteder mv. Staten vil gennem støtte kunne fremme og accelerere udviklingen.

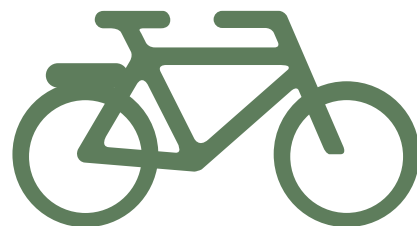
Busbetjeningen er for mange muligheden for den daglige transport. Busserne giver mange muligheden for at kunne tage en uddannelse, specielt i de dele af regionen, som ikke befinder sig nær en station eller en stor by. Betjeningen sker med både regionale og kommunale busser gennem det fælles trafiksselskab Movia. En styrkelse af busbetjeningen vil betyde meget i manges hverdag.

Grøn omstilling af den kollektive trafik

- **Grøn omstilling til batteridrift af den kollektive bustrafik.** Den grønne omstilling til miljøvenlig el/batteridrift er godt i gang. 12 kommuner, bl.a. Holbæk og Roskilde, har indgået klimasamarbejdsaftaler om grøn kollektiv trafik med Regeringen. De 5 regioner har indgået lignende samarbejdsaftaler. Det er stadig dyrere at køre grønt end med den traditionelle diesel. Udviklingen kan accelereres gennem statslig støtte, bl.a. med henblik på at sikre busdrift i tyndere befolkede områder. Udgiftsomfanget er ukendt og afhænger bl.a. af de løbende udbud af buskørsel.

- **Grøn omstilling til batteridrift på lokalbanerne.** Den grønne omstilling af togdriften fra diesel til batteridrift er mulig, men kan være bekostelig og økonomien usikker. Staten, regionen, Movia og Lokaltog har et godt samarbejde om at udrede mulighederne og forberede omstillingen. Omstillingen kan accelereres gennem statslig støtte - forarbejdet er på plads. Der foreslås, at der indgås en konkret aftale med staten, der muliggør en hurtig omstilling. Udgiftsomfanget er ukendt og afhænger af bl.a. af prisen på nye batteritog

En mere udbredt brug af cykler som transportmiddel kan også være et led i den grønne omstilling. Der er brug for at forbedre muligheder for cykelparkering og for flere cykelstier ikke mindst langs de statslige veje. På grund af de lange afstande i Region Sjælland vil der nødvendigvis ofte skulle cykles langt, og brugen af el-cykler giver nye muligheder. Staten vil gennem støtte kunne fremme og accelerere brugen af cykler.

Kollektiv transport er grøn i sig selv. Men den kollektive transport skal samtidig omstilles til at bruge bæredygtige drivmidler. De økonomiske konsekvenser af omlægningen er stadig præget af usikkerhed og sætter derfor en grænse for, hvor hurtigt omlægningen sker. Omvendt kan omstillingen ske relativt hurtigt, hvis de økonomiske rammer er tilstede. Den grønne omstilling af bus- og banedriften indgår i klimasamarbejdsaftalerne mellem Region Sjælland og regeringen

2.3

Temadrøftelse: Sjælland baner vejen frem – Fase I og Fase II

Vej projekter

Vej investeringer

	Fælles/regional betydning	Modenhed af projekt	Samfundøkonomisk forretning	Vækst og udvikling i regionens erhvervsliv	Tilgængelighed til arbejde og uddannelse	sum
1 <i>Kalundborgmotorvejen</i>	5	4	4	5	5	23
2 <i>Motorvej mellem Næstved og Rønnede</i>	5	4	4	4	5	22
3 <i>Resterende tværforbindelse Næstved - Slagelse - Kalundborg</i>	5	2	3	4	4	18
4 <i>Omfartsvej mellem Stevns og Sydmotorvejen</i>	3	4	4	2	3	16
5 <i>Opgradering af rute 9 og etablering af fremskudt færgehavn ved Tårs</i>	3	3	3	2	2	13
6 Borup omfartsvej (Analyse og investering)	1	4	5	1	1	12
7 <i>Opgradering af E55 på strækningen mellem Nykøbing Falster og motorvejen (ajourført marts 2021)</i>	3	4	4	2	3	16
8 <i>Færdiggørelse af Frederikssundmotorvejen</i>	uden for regionen					0

Undersøgelser

9 Ring 5 Syd (undersøgelse af alternative løsninger)	4	2	5	3	4	18
10 Udvidelse af holbækmotorvejen til seks spor til afkørsel 15, Gevninge - fra SBVF	4	1	na	3	3	11
11 Analyse af forbindelse mellem Syd- og Vestmotorvejen	3	1	na	2	3	9
12 Opgradering rute 14, Roskilde - Ringsted	3	0	na	1	3	7
13 Opgradering rute 6, Roskilde - Køge	3	0	na	1	3	7
14 Forbedrede vejforbindelser fra Roskilde, Næstved og Holbæk til Ringsted	3	0	na	1	3	7
15 <i>Styrkelse af eksisterende forbindelser mellem byerne i stedet for Ring 5</i>	4	1	na	3	4	12

Gul baggrund indgår i regeringens infrastrukturudspil

Grå baggrund indgår som forundersøgelse i regeringens infrastrukturudspil

rød er fra Forslag til styrkelse af den kollektive trafik i Region Sjælland

blå er nye indmeldinger fra kommuner primo 2021

grøn er ajourført med nye oplysninger

Baneprojekter

	Fælles/regional betydning	Modenhed af projekt	Samfundøkonomisk forretning	Vækst og udvikling	Tilgængelighed i regionens erhvervsliv	sum
4 Direkte tog til Københavns Lufthavn - Næstved via Roskilde (Ring Syd)	4	4	5	3	3	19
3 Dobbeltspor mellem Køge og Køge Nord (Analyse og investering)	4	5	na	2	4	15
1 Den sjællandske timemodel (banebetjening) - fra SBVF (ajourført marts 2021)	4	4	5	2	4	19
6 Ringsted station (stop for eventuelt superlyntog, knudepunkt)	4	2	na	3	3	12
5 Stop for hurtig jernbane forbindelse Næstved, Vordingborg og/eller Nykøbing Falster - fra SBVF	4	1	na	3	3	11
9 Direkte tog Nykøbing Sjælland-Kbh.	3	2	na	2	4	11
7 Etablering af dobbeltspor helt til Kalundborg	3	1	na	3	3	10
12 Station (trinbræt) i Tryllekov Strand	1	4	na	1	2	8
2 Nedsættelse af togtiderne mellem København og Nykøbing Falster	indeholdt i ovenstående					0
8 Elektrificering til Kalundborg (bibeholdes)	er lidt svær fordi det er en bekymring					0
10 Vendespor ved Carlsberg Station (S-tog)	er lidt svær fordi det er en bekymring					0
11 Forbedring af de kollektive trafik (jernbane betjeningen)	uden for bedømmelse					0
13 Perronforlængelser på Herfølge og Haslev Stationer (Lille Syd) OBS er på plads	forventes implementeret, udkast til aktstykke forefindes					0
15 Sammenbinding Odsherred- og Tølløsebanen	intern region					0
14 Ny station ved Holeby	1	1	na	1	1	
16 Batteritog på lokalbanerne	3	5	na	2	1	11
17 Sporrenovering af Østbanen og investeringer i de andre lokalbaner.	2	5	na	2	4	13

Gul baggrund indgår i regeringens infrastrukturudspil

Grå baggrund indgår som forundersøgelse i regeringens infrastrukturudspil

rød er fra Forslag til styrkelse af den kollektive trafik i Region Sjælland

blå er nye indmeldinger fra kommuner primo 2021

grøn er ajourført med nye oplysninger

Mindre vejprojekter

	Fælles/regional betydning	Modenhed af projekt	Samfundsøkonomisk forretning	Vækst og udvikling i regionens erhvervsliv	Tilgængelighed til arbejdspladser	sum
2 Nordvendte ramper ved Ulse (sydmotorvejen)	2	1	na	2	2	7
3 Østvendte tilslutningsramper på Holbækmotorvejen ved Elverdamsvej	2	1	na	2	2	7
4 Vestvendte tilslutningsramper på Holbækmotorvejen ved Hvalsøvej	2	1	na	2	2	7
1 Støjafskærmning langs motorveje (Analyse og investering)	2	2	na	0	0	4

Gul baggrund indgår i regeringens infrastrukturudspil

Grå baggrund indgår som forundersøgelse i regeringens infrastrukturudspil

rød er fra Forslag til styrkelse af den kollektive trafik i Region Sjælland

blå er nye indmeldinger fra kommuner primo 2021

grøn er ajourført med nye oplysninger

Andre projekter

	Fælles/regional betydning	Modenhed af projekt	Samfundsøkonomisk forretning	Vækst og udvikling	Tilgængelighed i regionens erhvervsliv	sum
2 Parker- og Rejsanlæg Køge Nord Station (videre udbygning)	3	3	na	1	4	11
1 Kombiterminal ved STC, Køge (videre undersøgelser)	3	3		3	1	10
5 Parker og rejsfunktioner på Sjælland, herunder Roskilde Vest Station	4	2	na	1	3	10
4 Supercykelsti langs Køge Bugt, forlængelse af C77 (yderligere undersøgelser)	2	3	na	1	2	8
3 Samkørselspladser ved motorvejtillslutningsanlæg (videre undersøgelse)	3	1	na	1	2	7
6 Erstatning for afkortet regional buslinje (120) mellem Karlslunde og Køge	1	na	na	1	4	6
7 Forbedring af forhold for pendlere, herunder Roskilde - Viby - Trekroner	meget generel så lidt svært at bedømme					0
8 Målsætning om overflytning af bilister til kollektiv trafik	meget generel så lidt svært at bedømme					0
9 Målsætning om overflytning af gods til bane- eller søtransport	meget generel så lidt svært at bedømme					0
10 Flere busser i det succesfulde R-net kræver øget statsligt tilskud.	4	3	na	1	4	12
11 Forsøg med førerløse busser.	udviklingsprojekt					
12 Batteridrift for busserne fremmes med statsligt tilskud.	3	3	na	0	0	6
13 Styrket busbetjening. Øget hastighed og kvalitet	meget generel så lidt svært at bedømme					
14 Mere udbredt brug af cykler som transportmiddel. Cykelparkering, el-cykler og flere cykelstier f.	meget generel så lidt svært at bedømme					
15 Supercykelsti fra Roskilde til Køge via Havdrup i Solrød Kommune.	2	3	na	1	2	8
16 BRT (korridor i byen)	4	3	na	1	4	12
17 Styrkelse af den regionale/Kommunale busbetjening (Stoppestedopgradering) samt flere busser	meget generel så lidt svært at bedømme					
18 ønsker ny station Roskilde Vest med P+R nævnt selvstændigt	2	2	na	1	3	8
19 Cykelsti Sorø - Stenlille	2	3		1	2	8

Gul baggrund indgår i regeringens infrastrukturudspil

Grå baggrund indgår som forundersøgelse i regeringens infrastrukturudspil

rød er fra Forslag til styrkelse af den kollektive trafik i Region Sjælland

blå er nye indmeldinger fra kommuner primo 2021

grøn er ajourført med nye oplysninger

		Ny ?	Kommentar
Holbæk	Kalundborgmotorvejen støtte	nej	
14-01-2021	Batteritog Nordvestbanen og formentlig Odsherredsbanen støtte	delvis	Indeholdt i Forslag til styrkelse af den kollektive trafik i Region Sjælland - input igangværende infrastrukturforhandlinger
	P+R støtte	nej	
	Samkørsel støtte	nej	findes en nogenlunde tilsvarende
	Førerløse busser støtte	delvis	Indeholdt i Forslag til styrkelse af den kollektive trafik i Region Sjælland - input igangværende infrastrukturforhandlinger
Lolland	henviser til tidligere tilkendegivelse	nej	
04-01-2021			
Køge	Yderligere fokus på Dobbeltspor mellem Køge station og Køge Nord station	nej	supplerende argumenter bla manglende mulighed for stop for regionaltoget Ølby K22
05-01-2021	Yderligere fokus på en forbindelse mellem Syd og Vestmotorvejen. Supercykelsti fra Roskilde til Køge via Havdrup i Solrød Kommune.	nej	men giver anledning til overvejelser om en fælles udredning/stillingtagen på vejsiden i hele området
		delvis	findes nogenlunde tilsvarende om supercykelsti
	BRT (korridor i byen)	delvis	Indeholdt (men ikke fremhævet) i Forslag til styrkelse af den kollektive trafik i Region Sjælland - input igangværende infrastrukturforhandlinger
	Styrkelse af den regionale/Kommunale busbetjening (Stoppestedopgradering) samt flere busser i R-nettet	delvis	Indeholdt (men ikke fremhævet) i Forslag til styrkelse af den kollektive trafik i Region Sjælland - input igangværende infrastrukturforhandlinger
	Afvikling af gennemkørende trafik i Køge Kommune (ikke projekt men fælles fokus).	intern	Nævner selv at det drejer sig om fokus på trafikafviklingen i Køge
Roskilde	Styrkelse af eksisterende forbindelser mellem byerne i stedet for Ring 5	delvis	foreslår at KKR samlet anbefaler styrkelse af eksisterende veje. Ring 5 analyse afrapporteres i år
05-01-2021	Ring syd (tog Roskilde/Sjælland - glostrup - ny ellebjerg - lufthavn) støtte, pointer og tekstforslag	nej	supplerende argumenter mv.
Stevns	Forbindelsesvej Stevns - Sydmotorvejen yderligere argumenter	nej	VVM udgives i år
06-01-2021	Forbindelsesvej Sydmotorvejen - Vestmotorvejen yderligere argumenter	nej	indirekte Ring 5 (indgår i denne analyse)
	Dobbeltspor nord for Køge station	nej	
	Østbanen sporrenovering	delvis	Indeholdt i Forslag til styrkelse af den kollektive trafik i Region Sjælland - input igangværende infrastrukturforhandlinger
Lejre	Generel støtte til de 10 forslag til styrkelse af den kollektive trafik i Region Sjælland suppleret med:	delvis	Indeholdt i Forslag til styrkelse af den kollektive trafik i Region Sjælland - input igangværende infrastrukturforhandlinger
03-01-2021	<i>højere frekvens på nordvestbanen til Holbæk</i>	delvis	Er ny men hænger meget sammen med andre forhold langs Nordvestbanen/Odsherredsbanen mv - der kan/er sikkert andre tilsvarende betjenings ønsker
	<i>ønsker ny station Roskilde Vest med P+R nævnt selvstændigt</i>	delvis	Indgår i P+R men med særlig fokus
	Henvielse til tidligere fremsendte vejprojekter	nej	
Guldborgsund	Opgradering E55	nej	
11-01-2021	Sjællandske timemodel til Nykøbing på 57 min. fastholde fokus	nej	
Vordingborg	Cykelruter langs statsvejene	delvis	Indeholdt i Forslag til styrkelse af den kollektive trafik i Region Sjælland - input igangværende infrastrukturforhandlinger
13-01-2021			
Greve	Ingen bemærkninger	nej	
19-01-2021			
Sorø	Cykelsti Sorø - Stenille	delvis	cykler indgår flere steder men ikke specielt dette projekt
20-01-2021			

2.3

Temadrøftelse: Sjælland baner vejen frem – Fase I og Fase II

PROJEKTER FRA SBVF I NYT INFRASTRUKTURUDSPIL 2021

Oversigt

- **Samlede investeringer pr region**
- **Vejprojekter i alt i Sjællandsregionen**
- **Kollektiv trafik- og grøn omstilling projekter af betydning for Sjællandsregionen**
- **Opgradering af projekter i udspillet**

Samlede investeringer pr region

Konkrete anlægsinvesteringer fordelt på regioner i mia. kr.						
	Nordjylland	Midtjylland	Syddanmark	Sjælland	Hovedstaden	I alt
Kollektiv transport	0	0,63	0,8	2,9	6,72	11,05
Vejnettet	7,9	12,7	2,1	5,15	9,4	37,25
I alt	7,9	13,33	2,9	8,05	16,12	48,3
Andel af investeringer	16,4 %	27,6 %	6,0 %	16,7 %	33,4 %	

INDSÆT TITEL

Vejprojekter i alt i Sjællandsregionen

INDSÆT EMNE

Vejnettet	Anlægsudgift mia. kr.	Bemærkninger
Anlæg af Kalundborgmotorvejens 3. etape fra Regstrup til Kalundborg	1,9	Indgår i SBVF Fase 1
Anlæg af motorvej på Rute 54 mellem Næstved og Rønnede	1,5	Indgår i SBVF Fase 1
Forundersøgelse af opgradering af Rute 22 "Den sjællandske tværforbindelse" ("Light-version")	Na	Indgår i SBVF Fase 1
Anlæg af vejforbindelse til Stevns	0,7	Forslag til SBVF Fase 2
Ombygning af kryds på E55 mellem Nykøbing Falster og Sydmotorvejen ("Light-version")	0,05	Forslag til SBVF Fase 2
Udbygning af Rute 9 ved Nørreballe på Lolland ("Light-version")	0,3	Forslag til SBVF Fase 2
Forundersøgelse af opgradering af Rute 6 mellem Solrød og Roskilde	Na	Forslag til SBVF Fase 2
Befæstede nødspor på Vestmotorvejen mellem Korsør og Vemmelev	0,7	Ikke nævnt ift fase 1 eller 2
I alt vejnettet i Sjællandsregionen	5,15	

Grøn – projekter fra SBVF, Fase I

Gul – projekter fra SBVF, Fase II

Rød – projekter, som ikke har indgået i KKR Sjællands og Region Sjællands interessevaretagelse

Kollektiv trafik- og grøn omstilling projekter af betydning for Sjællandsregionen

Kollektiv transport	Anlægsudgift mia. kr.	Bemærkninger
Kapacitetsudvidelse og hastighedsopgradering af jernbanen ved Ringsted	1,6	
Næste generations S-tog til Roskilde	1,3	
Fremrykning af jernbaneanlæg til Femern Bælt-forbindelsen	Na	
Forundersøgelse af et dobbeltspor Køge-Køge Nord og en ekstra perron på Køge Station (mangler anlægsramme)	Na	
I alt kollektiv transport i Sjællandsregionen	2,9	
(Relevante investeringer i hovedstadsregionen)		
Ny sydlig jernbanekorridor (Ring Syd banen) En ny sydlig jernbanekorridor uden om Københavns Hovedbanegård giver mulighed for flere direkte togafgange og kortere rejsetider mellem bl.a. Vestsjælland, Roskilde, Københavns Vestegn og Amager. Det kræver blandt nedenstående investeringer, som fremgår af infrastrukturudspillet under hovedstadsregionen	I alt 2,0 mia. kr	Investering i region Hovedstaden
- Anlæg af fjern- og regionaltogsperroner på Glostrup Station	0,4 mia. kr.	(Kan jfr planen først være etableret 2030 pga signal)
- Overhalingsspor til godstog ved Kalvebod	0,3 mia. kr.	
- Perroner til landdels- og regionaltrafikken ved Ny Ellebjerg Station	0,4 mia. kr.	
- Udvidelse af Københavns Lufthavn Station (0,6 mia) + etablering af vendespor (0,3 mia)	0,9 mia. kr	

Opgradering af projekter i udspillet

Projekter	Bemærkninger
Forundersøgelse af opgradering af Rute 22 "Den sjællandske tværforbindelse"	<ul style="list-style-type: none"> • Forundersøgelsen af "Den sjællandske Tværforbindelse" skal også omhandle motorvej, som det fremgår af Sjælland baner vejen frem. • Regeringen foreslår kun undersøgelse af 2+1 motortrafikvej.
Hele strækning E55 til Nykøbing Falster etableres	<ul style="list-style-type: none"> • Ombygning af kryds på E55 mellem Nykøbing Falster og Sydmotorvejen er en "discountløsning". • E55 bør fremtidssikring med vejudvidelse som anbefalet af Guldborgsund Kommune. Flere modeller har været i VVM-høring.
Samlet Rute 9-udvidelse og fremskudt færgeleje	<ul style="list-style-type: none"> • Udbygning af Rute 9 ved Nørreballe på Lolland skal indgå i det veletablerede projekt med et fremskudt Færgeleje på Spodsbjerg – Tårs færgeruten. • Sammenhæng til forberedelsen og udnyttelsen af den kommende Femern forbindelse – et vigtigt regionalt udviklingsprojekt, der også fokuseres på i regeringens infrastrukturplan.
Dobbeltspor Køge-Køge Nord og en ekstra perron på Køge Station	<ul style="list-style-type: none"> • Projektet indeholder ikke en anlægsramme i planen. • Forundersøgelsen skal gennemføres så hurtigt som muligt og der skal afsættes anlægsramme på mindst 150 mio. kr.
Ny sydlig jernbanekorridor (Ring Syd banen)	<ul style="list-style-type: none"> • Investeringer i Ring Syd foretages i region Hovedstaden, men det er et projekt med større regional betydning, der vil gøre det muligt at få hurtigere rejsetider og flere tog fra Roskilde og Vestsjælland til hovedstaden. • Investeringer i Ring Syd skal fremrykkes. Ring Syd er med investeringer ved Glostrup Station først udbygget efter 2030. Det må være muligt at fremrykke.
Ringsted station (stop for evt. superlyntog)	<ul style="list-style-type: none"> • De kommende superlyntog skal have min. et stop i Sjællandsregionen og der peges i SBVF på Ringsted. • Det er fremgår ikke tydeligt af den foreslåede kapacitetsudvidelse i udspillet

2.4

**Beslutningssag: Erhvervshus Sjælland – Afrapportering på
Resultatkontrakt 2020**

KORTLÆGNING AF LOKAL ERHVERVSSERVICE – REGION SJÆLLAND

Et forankret erhvervsfremmesystem

Den lokale erhvervsservice er organiseret meget forskelligt i den sjællandske region og niveauet af indsatsen er også meget forskellig. Fælles er dog, at den lokale erhvervsservice løfter en vigtig opgave ift. at vejlede omkring de driftsmæssige emner hos virksomheder og iværksættere, og skaber en unik lokal kontakt og netværksdannelse for erhvervslivet.

Med forenklingsreformen af erhvervsfremme december 2018 blev målgruppen for den specialiserede erhvervsservice udvidet, så en bredere gruppe af virksomheder kunne få gavn af de nye Erhvervshuse. Den lokale erhvervsservice blev bibeholdt i kommunalt regi, men med en smallere opgaveportefølje. Nogle af opgaverne skulle nu varetages af Erhvervshusene, mens andre skulle håndteres digitalt på www.virksomhedsguiden.dk. På denne måde sikrede man en fortsat lokal tilstedeværelse med særlig vægt på at skabe kommunale netværk og på at være en lokal indgang til erhvervsfremmesystemet.

Denne indsats er organiseret meget forskelligt både nationalt og også rundt i sjællandsregionen. I Region Midtjylland er den lokale erhvervsservice i 7 midtjyske kommuner tilkøbt hos Erhvervshus Midtjylland. Kigger man til Region Hovedstaden har alle 29 kommuner valgt at købe Erhvervshus Hovedstaden til opgaven, mens der i Nordjylland, på Sjælland og i Syddanmark er sket færre forandringer.

I Sjælland er der en stærk organisering omkring sjællandsmodellen. Erhvervshus Sjælland har over en årrække etableret et stærkt og tæt samarbejde med den lokale erhvervsservice både i regi af almindelig dialog og samarbejde om den enkelte virksomhed, men også i større projekter og via lokale aktiviteter som Vækstfabrikker, RaketVækst og Onedays.

Der er indgået formelle samarbejdsaftaler med de fleste af de lokale erhvervsserviceenheder, og de steder, hvor der ikke er lavet aftaler, har man vurderet, at der var et tæt og veldefineret samarbejde og ikke noget særskilt behov for en egentlig samarbejdsaftale. Der er generelt en rigtig god dynamik i samarbejdet. Det tætte samarbejde er desuden blevet øget med en række fælles koordinerende fora, hvor de forskellige aktører i regionen sikrer koordinering og sømløst samarbejde, som efterhånden har fået et godt format.

Dermed er Erhvervsfremmesystemet i Region Sjælland ved at være forankret efter forenklingen.

NETVÆRK OG SPARRING HJÆLPER MED AT GENERATIONSSKIFTE

Et generationsskifte er ikke en gnidningsfri affære. Ejerleder Pia Jepsen er i den forbindelse blevet positivt overrasket over den sparring og de netværk, hun har fået adgang til gennem aktører som Erhvervshus Sjælland og Erhvervscenteret i Greve.

Som ung ejerleder i en familievirksomhed midt i et generationsskifte bliver man udfordret på utallige fronter. Heldigvis er der mange muligheder for at få sparring og inspiration. I den forbindelse står både de tværkommunale erhvervshuse og kommunale erhvervscentre klar til at assistere.

En af dem, der har benyttet sig af de offentlige aktørers tilbud, er Pia Jepsen, der er daglig leder af og anden generation i Tømrer- og Snedkerfirmaet Jeppe Jepsen ApS, som er hjemhørende i Karlslunde. Hun har i dag overtaget halvdelen af ejerskabet i den virksomhed, som hendes far etablerede for knap 45 år siden, og kender alt til de udfordringer, generationsskifter kan skabe.

”Som leder fra en ny generation skal man ikke bare styre driften, hvilket kan være udfordrende nok i sig selv. Man skal også udvikle og fremtidssikre virksomheden. Her har man brug for inspiration og sparring. Det er den tidligere generation ikke altid den rigtige til at give, så den har jeg også søgt andre steder,” siger hun.

DET RIGTIGE NETVÆRK

I sin jagt på det rigtige netværk fandt Pia Jepsen hendes lokale erhvervscenter i Greve, som tilbyder vejledning, sparring og information. Hun er derigennem blevet præsenteret for mulighederne hos Erhvervshus Sjælland.

”Gennem Erhvervshus Sjælland er jeg blevet del af netværk med andre erhvervsfolk, som jeg kan dele viden og ideer med. Senest er jeg blevet en del af et netværk

for unge ejerledere. Det har virkelig været fantastisk at komme i dialog med mennesker, der har præcis de samme udfordringer som jeg. Det er meget værdifuldt,” siger hun.

VIGTIG FREMTIDSSIKRING

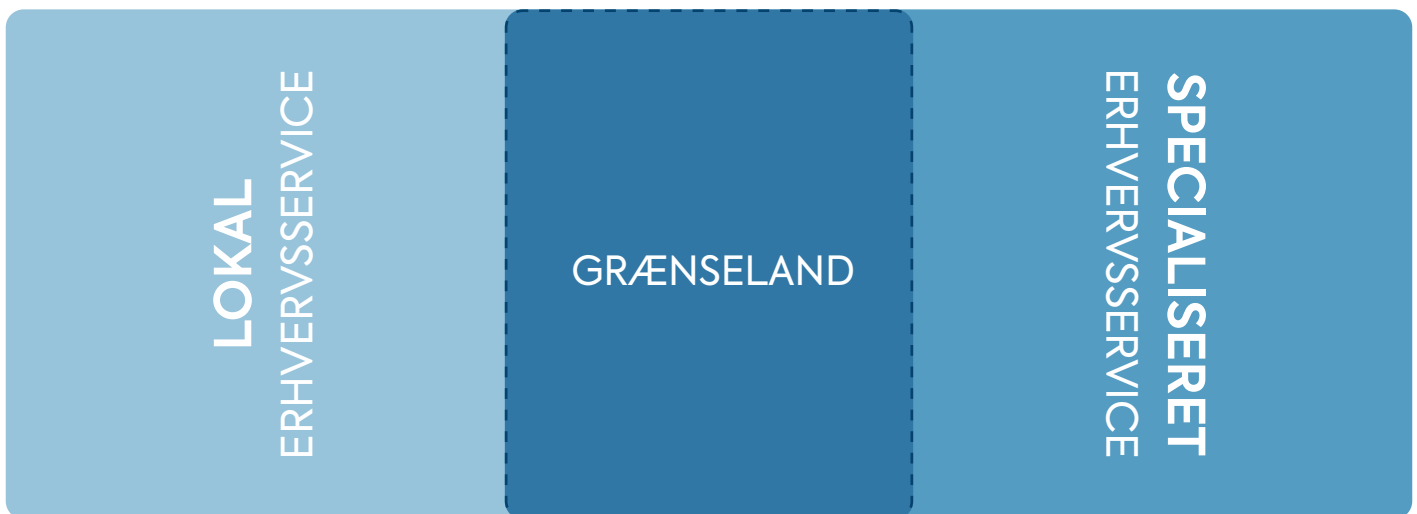
Netværk er dog ikke det eneste, som Pia Jepsen har fået ud af at trække på ydelserne fra erhvervsservice. Hun har f.eks. været til en række foredrag hos Erhvervshus Sjælland, som har inkluderet muligheden for efterfølgende enesamtaler med eksperterne, der holdt oplæg.

Hun har efterhånden sparret med en række af de erfarne erhvervsfolk, som et Erhvervshus kan give adgang til, og sparringen har bl.a. handlet om forretningsområder og processer. Oplevelserne har imponeret hende. Det hele har været og er stadig en stor hjælp.

”Der er jo meget, man skal tænke på, når man skal føre en virksomhed ind i fremtiden. Her har man brug for input udefra. Det kan handle om ny teknologi, nye teknikker – og ikke mindst om, hvordan man får fat i fremtidens arbejdskraft, hvilket er essentielt for en virksomhed som min, der bygger på godt håndværk,” siger hun og tilføjer:

”Det har jeg fået hjælp til, hvilket er med til at sikre, at min familievirksomhed kommer godt videre. Det er jeg glad for. Det vil jeg virkelig anbefale andre også at trække på.”

Sjællandsmodellen danner grundlaget for arbejdet og organiseringen af opgaver hos erhvervsfremmeaktører i Region Sjælland. Modellen er lavet for at sikre plads og rum til kommunale prioriteringer i de enkelte kommuner og sikrer, at arbejdet kan tage sit udgangspunkt i virksomhedernes behov i stedet for rigide grænser for, hvad der er lokal og specialiseret erhvervsservice.

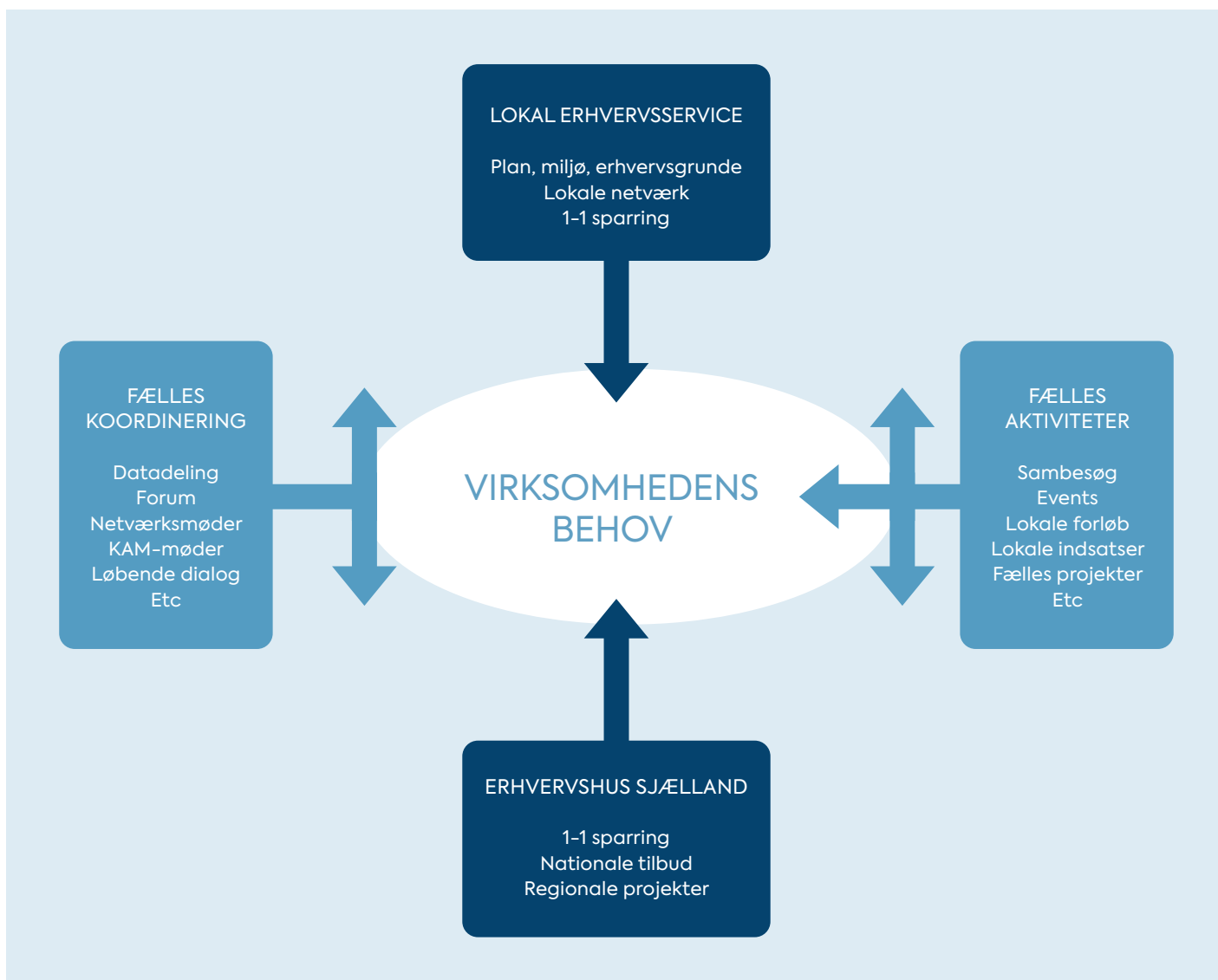

I det daglige arbejde med sjællandsmodellen forefindes en række initiativer, som fungerer praktisk ift. de forskellige opgaver, der ligger i den enkelte organisation. I det lokale foretages, jvf. lov om erhvervsfremme, lokale netværk, events, 1-1 vejledning og en stærk koordinering ift. teknik, miljø og andre kommunale instanser. I specialiseret erhvervsservice foregår ligeledes 1-1 vejledning, knudepunktsfunktion og derudover drives en række regionale projekter. Tilsammen komplimenterer den lokale og specialiserede erhvervsservice dermed hinanden, og der sikres en komplet og sammenhængende service til virksomhederne. Samtidig arbejdes der i grænselandet mellem den lokale og specialiserede erhvervsservice med en række *fælles aktiviteter*. Det kan være de såkaldte raketvækst-forløb, som er en aktivitet, der afholdes af lokal erhvervsservice, men hvor den specialiserede erhvervsservice, Erhvervshus Sjælland, er indholdsleverandør.

Fælles aktiviteter sker også, fordi Erhvervshus Sjælland har valgt at lave en del af de eksternt finansierede projekter i samarbejde med Lokal Erhvervsservice, hvor

lokale erhvervsfremmeaktører bidrager til projektet og er økonomisk partner. Lokal Erhvervsservice bidrager blandt andet med at rekruttere virksomheder ind i projektaktiviteterne og assisterer i afviklingen på forskellig vis. Dette sker både i iværksætterprojekter som fx StartUp Business og StartUp Masterclass, og i SMV-projekter som fx SMV-strategi, hvor der blandt andet drives et netværk for yngre ejerledere (U40) i samarbejde med lokale erhvervsfremmeaktører.

Modellen, hvor de forskellige aktører understøtter hinanden og også arbejder direkte sammen på flere *fælles aktiviteter*, sikrer, at erhvervsfremmesystemet i Region Sjælland ikke er enkeltstående aktiviteter, men i flere tilfælde agerer og fremstår som et samlet system til gavn for erhvervslivet. Ved siden af de mange direkte samarbejder foregår en række interne processer for at understøtte arbejdet aktørerne, dette kan kategoriseres som *fælles koordinering*. Dette er bagvedliggende aktiviteter, som ikke har en direkte effekt på virksomhederne, men sikrer at aktiviteterne for virksomhederne er effektive og effektfulde. Der

afvikles fire gange årligt et møde i forum for erhvervsfremmeaktører, to gange årligt mødes erhvervs konsulenter og forretningsudviklere til netværksmøde. Hver lokal erhvervsserviceenhed har desuden tildelt en såkaldt KAM (Key-account-manager) i Erhvervshus Sjælland, som der løbende koordineres med ift. behov og aktiviteter, 2-8 gange om året alt efter de lokale ønsker. Her deles desuden viden om hvilke virksomheder, både erhvervshuset og den lokale erhvervsservice arbejder med.

Herudover har Erhvervshus Sjælland lavet en digital formular til den lokale erhvervsservice, som man kan henvise virksomheder i og f.eks. bede om sambesøg eller andre specifikke ønsker til det forløb, der henvises til. Erhvervshuset behandler så henvisningen i løbet af 24 timer og sætter fx et forløb i gang med en forretningsudvikler.

Over de sidste 1½ år er der fra både Lokal Erhvervsservice og Erhvervshus Sjælland brugt mange kræfter på, at intensivere samarbejdet mellem de to enheder. Der er fortsat områder, hvor der arbejdes med at styrke samarbejdet yderligere, ligesom der fra tid til anden opstår udfordringer, der skal løses. Men der er bygget en samarbejdsstruktur med gensidig tillid, og der er lagt samarbejdsstrukturer så ting kan løses både lokalt og regionalt ift. foraer og samarbejder. Erhvervsfremmesystemet i Region Sjælland er derfor nu konsolideret og der er udviklet velfungerende systemer, der sikrer at der kan ydes en god og effektiv service til erhvervslivet med udgangspunkt i virksomhedernes behov.

ET OPTIMALT FUNDAMENT. NU VENTER VÆKSTEN.

ATE-adm har haft stor glæde af sparringen og hjælpen, som Slagelse Erhvervscenter og Vækstfabrikken i Slagelse har kunne bidrage med i deres opstart i Danmark. Kunderne står i kø, og nu skal arbejdet gøres færdigt.

ATE-adm arbejder med optik og sensorer, og kunderne står i kø. CTO Christian Nodskov Duus Nielsen tilskriver Erhvervscenteret og Vækstfabrikken, som drives sammen med Erhvervshuset en del af æren.

”Vi har fået meget hjælp fra Slagelse Erhvervscenter og Erhvervshus Sjælland via Vækstfabrikken i Slagelse, og de har en andel af succesen. Vi har brugt disse tre år på at etablere os med lokaler, maskiner osv., og nu er vi klar til at komme op i gear.”

ATE-adm står med gode kort på hånden. Bl.a. har de udviklet et redskab til at spotte COVID-19 i blodet på mennesker.

”Forskningsministeriet placerede i marts en ordre på 3,2 millioner til at lave en COVID-19 testmetode. Den er færdigudviklet, og med den kan vi spotte COVID-19 på 30 sek. med 99% nøjagtighed,” fortæller Christian Nodskov Duus Nielsen.

Christian Nodskov Duus Nielsen ser lyst på fremtiden, og han vil helt sikkert gerne anbefale samarbejdet med Slagelse Erhvervscenter, Vækstfabrikken i Slagelse og Erhvervshus Sjælland.

”De går ikke ned i mikrodetaljerne, men de forstår vores udfordringer, og det giver os rigtig god support her lokalt.”

KORT OM VIRKSOMHEDEN:

Højt specialiseret virksomhed med fokus på optik og sensorer.

Antal ansatte: 12

HVAD HAR ERHVERVSHUSET OG LOKAL ERHVERVS-SERVICE BIDRAGET MED?

- **Netværk:** Virksomheden har været en del af det virksomhedsnetværk, der er formet på Vækstfabrikken i Slagelse.
- **Sparring:** Lokal erhvervsservice har haft løbende tæt kontakt med virksomheden. Erhvervshuset har bidraget med strategi, forretningsforståelse og ledelse i et struktureret forløb.

HVAD SIGER SYSTEMET SELV?

I Q4 gennemførte Erhvervshus Sjælland en kort spørgeskemaundersøgelse. Formålet var at give indblik i, hvordan lokale aktører rundt i region Sjælland oplever samarbejdet på tværs i systemet. Svarene er udtryk for det generelle billede og ikke alene samarbejdet mellem Erhvervshus og lokale aktører.

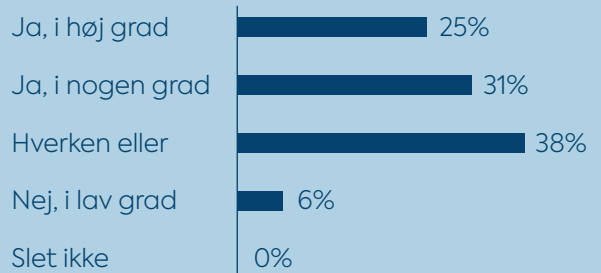
16 aktører rundt fra sjællandsregionen har svaret på spørgeskemaet. Helt overordnet tegner svarene et lidt blandet billede af, hvordan erhvervsfremmereformen er landet. Over halvdelen af respondenterne er positive ift. systemets indretning, forankring og samarbejde. Cirka hver tredje er hverken positiv eller negativ, og 19% af respondenterne oplever ikke, at reformen har styrket samarbejdet, mens kun én respondent ikke oplever, at organiseringen er landet og forankret.

Der må på den baggrund formodes at være en stor gruppe af aktører, som er positive og oplever at erhvervsfremme er landet, forankret, og at samarbejdet fungerer. Men der er også en relativt stor gruppe, som ikke oplever, at alt endnu er faldet på plads. Og endelig er der en lille gruppe, som ikke oplever, at samarbejdet virker.

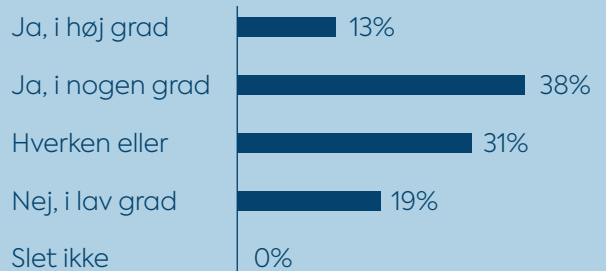
Kigger man i kommentarer om samarbejdet, så er der flere kommentarer om, at samarbejdet med Erhvervs- huset kører fint, men at der mangler et bredere samarbejde med andre aktører i forhold til erhvervsfremme. Samtidig understreger de mange hverkeneller svar, at der fortsat er et stort behov for koordinering og styrkelse af det fælles samarbejde. Undersøgelsen afklarer ikke årsagerne til, at 3 af respondenterne ikke mener, at samarbejdet er blevet styrket efter reformen – det er således ikke muligt at sige, om det er, fordi det var rigtig godt før reformen, eller om det er, fordi reformen har gjort systemet dårligere.

Kigger vi ind i hvilke ydelser, respondenterne mener, at virksomhederne har behov for, viser besvarelsene, at det er inden for en bred palette af teamer. Salg og markedsføring er altid der, hvor virksomhederne har det største behov, fordi det er deres eksistensgrundlag. Men også strategi, ledelse og digitalisering opfattes af mange af respondenterne som områder, hvor virksomhederne har store behov.

OPLEVER DU, AT DEN NYE ORGANISERING AF ERHVERVSFREMME ER LANDET OG FORANKRET I SJÆLLANDSREGIONEN?

OPLEVER DU, AT SAMARBEJDET MELLEML AKTØRER INDEN FOR ERHVERVSFREMME ER BLEVET STYRKET EFTER REFORMEN?

Kun hver tredje respondent svarer, at eksport og internationalisering er blandt virksomhedernes største behov. Det harmonerer med andre analyser, der viser at internationalisering er meget lidt efterspurgt blandt Region Sjællands virksomheder. Trods lav efterspørgsel fra virksomhederne, bør der imidlertid være fokus på eksport og internationalisering i erhvervsfremmesystemet, da det er en vigtig vækstdriver, og der er relativt få eksporterende virksomheder og lav eksportværdi i Region Sjælland sammenlignet med andre regioner.

Ingen af respondenterne har svaret, at virksomhederne har behov for tilbud og ydelser vedrørende innovation og IPR, men da det også er blandt de mest effektive vækstdrivere, er det også et område, der skal stimuleres. 40% af respondenterne mener, at virksomhederne har behov for tilbud og sparring vedrørende grønne forretningsmodeller og grøn omstilling. Det er en spirende styrkeposition i Region Sjælland, og et emne, som virksomhederne i stigende grad får øjnene op for værdien af.

Samlet set understreger svarene behovet for den brede palette af tilbud og ydelser til virksomhederne. Det harmonerer med den strategiske vinkel, Erhvervsrådet og strategien fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse har ift. både at professionalisere og kompetenceudvikle en bred gruppe af virksomheder, herunder opgaven med at udvikle digitale kompetencer og viden om digitale muligheder i virksomheder med et relativt lavt uddannelsesniveau. Samtidig arbejdes i dybden med lokale potentialer og vækstdrivere.

I relation til samarbejdet mellem lokal erhvervsservice og erhvervsrådet blev der også spurgt ind til snitflader og brugen af fælles aktiviteter og henvisninger. Her tegner der sig et billede af, at stort set hele paletten er i spil i den lokale erhvervsservice. Rigtig mange benytter sig af tilbuddene omkring raketvækst og oneday og stort set alle aktører henviser til Erhvervsrådet. Mange lokale erhvervsservices samarbejder også med Erhvervsrådet om statistik og analyser – et område, som der traditionelt har været et godt og velfungerende samarbejde omkring.

HVILKE TILBUD OG YDELSER OPLEVER I, DER ER MEST BEHOV FOR BLANDT VIRKSOMHEDERNE? (VÆLG GERNE FLERE)

HVAD SAMARBEJDER I MED ERHVERVSHUSET OM? (VÆLG GERNE FLERE)

RaketVækst (udbyder RaketVækst alene eller sammen med andre kommuner)

Oneday (udbyder Oneday alene eller sammen med andre kommuner)

Forretningsudvikling (virksomhedsforløb, hvor både Erhvershuset og I bidrager)

Henviser virksomheder til forretningsudviklere med specialiseret viden (enten ved at skabe kendskab til Erhvershuset eller direkte henvisning)

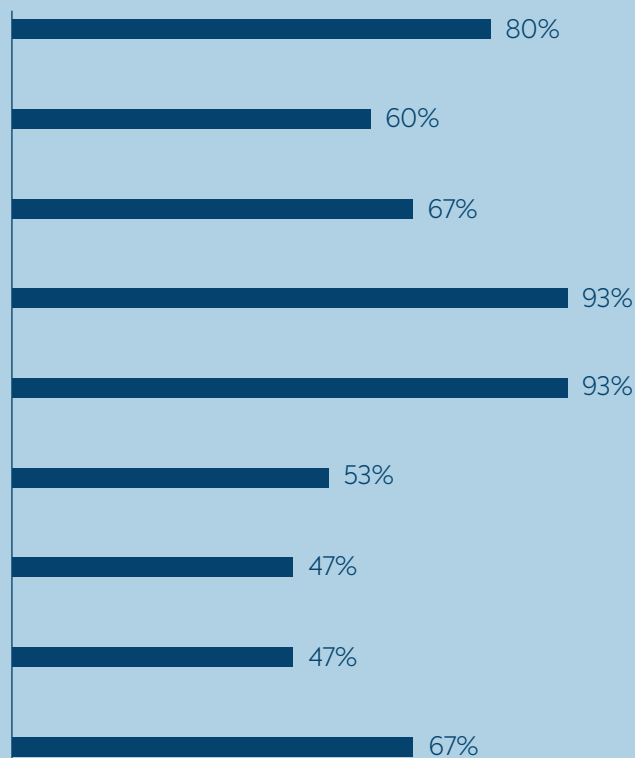
Henviser virksomheder til projekter og lignende tilbud (enten ved at skabe kendskab til Erhvershuset eller ved direkte at henvise eller rekruttere virksomheder)

Lokale events (små eller store arrangementer, hvor Erhvershuset er medarrangør eller bidrager med indhold)

Lokale aktiviteter, længerevarende forløb eller indsatser (aktiviteter og initiativer målrettet virksomheder, som foregår hos jer lokalt, hvor Erhvershuset bidrager med fx indhold eller viden)

Projekter (økonomisk partner i projekter fra fx Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse)

Statistik og analyser

METODE

Grundlaget for kortlægningen er det arbejde, der er lavet i forbindelse med Erhvervshusets udførelse af knudepunktsfunktionen i 2020 og løbende dialog med samtlige lokale erhvervsservice. Spørgeskema er udsendt medio november 2020 til alle ansvarlige for erhvervsservice i samtlige kommuner. I alt 16 besvarelser, da der kun er én besvarelse fra Business LF, som dækker to kommuner. Svarene er indhentet i perioden medio november til medio december. Én af besvarelserne er delvist gennemført, mens resten har besvaret alle spørgsmål.

MURERMESTER: TIP FRA KOMMUNEN SENDTE MIG PÅ RAKETVÆKST

Erhvervsservice i sjællandsregionen arbejder tæt sammen til virksomhedernes fordel. Det har murermester Asbjørn Blume oplevet positive konsekvenser af.

Danske virksomheder har adgang til en regulær buket af services, som kan støtte dem i deres udvikling. Der eksisterer ordninger på flere niveauer – både kommunalt, tværkommunalt og statsligt – og de arbejder alle tæt sammen, hvilket er til virksomhedernes fordel.

Det har murermester Asbjørn Blume oplevet. Han står i spidsen for familievirksomhederne SB Murer og Sandblæsning ApS samt søsterselskabet SB Murer ApS, der er hjemmehørende i Lejre Kommune, og som samlet har lidt over 20 ansatte. Han har tillige været deltager på forløbet ”Raketvækst” hos Erhvervshus Sjælland, hvilket han er særdeles tilfreds med.

”Man får mange gode indspark på sådan et forløb, og de er meget fokuseret på, hvordan man får omsætning og resultat i vejret. Men lige så vigtigt er det, at det sætter ens tanker i gang og giver én ideer, som man kan styre efter på den lange bane. Det er meget værdifuldt. Det kunne jeg godt finde på at gentage,” siger han.

SPARRING OG ASSISTANCE

Murermester Asbjørn Blume er som så mange andre erhvervsdrivende en travl mand. Det betyder også, at kursusaktivitet ikke lige er det første, han tænker på, når han står ud af sengen om morgenen. Til al held er der andre, der gør det. I dette tilfælde kom ideen fra lokalsamfundet.

”Det var erhvervschefen fra Lejre Kommune, Nynne Friis, som fik ideen. Hun tog fat i mig og anbefalede mig at se på muligheden hos Erhvervshuset. Hun talte godt om forløbet, og det fik mig overtalt. Det har jeg ikke fortrudt,” siger han.

Nynne Friis som arbejder for Lejre Kommune har et overblik over, hvilke muligheder lokale virksomheder har for at få sparring og assistance fra andre offentlige aktører. I dette tilfælde endte det med, at en murermester fik kontakt til Erhvervshus Sjælland.

DROP JANTELOVEN

Den slags oplevelser har erhvervschef Nynne Friis jævnligt. En del af hendes job er nemlig at hjælpe virksomhederne – også med tilbud, de ikke anede eksisterede.

”Vi er opsøgende og nysgerrige på virksomhedernes behov. Vi gør alt, hvad vi kan, for at matche dem med den rette service i erhvervsfremmesystemet. I tilfældet med Asbjørn kunne vi se, at her var et uforløst potentiale – men også nogle barrierer, som skulle adresseres, for at virksomhedens udvikling ikke stagnerede. Derfor tog jeg fat i ham,” siger hun.

HVAD HAR ERHVERVSHUSET OG LOKAL ERHVERVS-SERVICE BIDRAGET MED?

- Kontakt: Den lokale erhvervsservice har via lokalt kendskab mødt virksomheden og henvist til mulighederne i Erhvervshuset
- Sparring: Erhvervshuset har via den fælles aktivitet RaketVækst hjulpet virksomhederne videre med faglige indspark.

2.4

**Beslutningssag: Erhvervshus Sjælland – Afrapportering på
Resultatkontrakt 2020**

Resultatkontrakt 2020

Afreportering februar 2021

Indhold

Forord	2
Opsummering af mål for Erhvervshus Sjælland	3
Mål 1 – Virksomhedernes tilfredshed med den specialiserede vejledning	4
Mål 2 – Virksomhedernes oplevede effekt af den specialiserede vejledning	5
Mål 3 – Etablering af en fælles digital indgang til erhvervshusene	6
Mål 4 – Erhvervshusenes vejledning af den brede gruppe af virksomheder	7
Mål 5 – Specialiseret vejledning til Erhvervshusenes forskellige målgrupper	9
Mål 6 – Erhvervshusene som knudepunkter i erhvervsfremmesystemet	12
Mål 7 – Særlig indsats for digital omstilling	15
Mål 8 – Indsatser i relation til den todelte erhvervsfremmestrategi for region Sjælland	16
Mål 9 – Samarbejde i Greater Copenhagen	19
Mål 10 – Samarbejde med Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse	21
Mål 11 – Vision for region Sjælland	22

Forord

Et helt særligt år

2020 har været et helt særligt år for Erhvervshus Sjælland. Ikke kun fordi Corona har udfordret virksomhederne, men også fordi de sidste juridiske formalia kom på plads i Tyskland i november, så Femern byggeriet er startet 1/1-2021, og fordi erhvervsfremmestrategien for alvor kom ud over stepperne.

Da landet lukkede ned i marts fik Erhvervshus Sjælland pludselig en helt central rolle ift. et understøtte erhvervslivet i regionen. Erhvervshusene skulle fungere som knudepunkt og bindeled mellem erhvervsstyrelsen, som udmøntede hjælpepakker, og virksomhederne. I løbet af historisk kort tid blev hjælpepakker opbygget og relationen mellem Erhvervshusene og Erhvervsstyrelsen blev afgørende for at få hjulpet virksomheder med at søge pakkerne og ikke mindst få løst og besvaret de tusindvis af tvivlsspørgsmål, der opstod undervejs.

I Region Sjælland blev samarbejdet med lokale erhvervsservices en afgørende faktor i corona-indsatsen. Webinarer blev udrullet i løbet af rekordtid og telefonlinierne glødede med virksomheder, der både havde konkrete spørgsmål til hjælpepakker, men også større behov ift. at få lagt forretningen om. Det betød bemandede telefonlinier til langt ud på aftenen og weekendåbent for virksomhedshenvendelser. På den baggrund er 2020 nok det år, hvor Erhvervshus Sjælland kommer til at levere det største antal forløb for virksomheder nogensinde.

Erhvervshus Sjælland eksisterer for at kunne understøtte og udvikle virksomhederne i Region Sjælland. Det gennemsyner alt, hvad Erhvervshuset gør og involverer sig i. Og under Corona kom vi i helt tæt kontakt med et erhvervsliv, som var udfordret, men som kunne hjælpes via hjælpepakkerne og ved at trække på den viden og erfaring, der er blandt Erhvervshusets forretningsudviklere. Blandt aktører i Region Sjælland har alle stået skulder ved skulder for at understøtte virksomhederne, og vores oplevelse er, at corona-indsatsen var effektiv og effektiv - om end på en trist baggrund. Endnu er konkurserne ikke skyllet ind over erhvervslivet, men vi forventer at se dem i løbet af 2021.

Den gode nyhed er, at hvor Region Sjælland normalt er hårdt ramt af kriser, pga. de konjunkturfølsomme virksomheder i bygge-anlægsbranchen, har netop denne krise været anderledes. Faktisk har byggeriet slået alle rekorder og virksomhederne stormer frem.

Men der er også sket meget andet i 2020. Ikke mindst er et gigantisk anlægsprojekt bogstaveligt talt blevet "sat i søen", og det kommer til at være en vigtig driver både på kort sigt ift. anlægsarbejdet, men også på langt sigt ift. de muligheder, som reducerede transportomkostninger giver inden for eksport, turisme, bosætning og pendling.

Derudover var det også året, hvor den nye erhvervsfremmestrategi for alvor kom i gang, og vi var blandt de første nationalt til at aktivere indsatsen med en stor satsning baseret på vores lokale potentialer og spirende styrkepositioner – herunder Femern forbindelsen, bioproduktion, fødevarer og grønne løsninger. Indsatsen hedder Change Zealand og vi forventer os nogle rigtig stærke resultater af den de kommende år.

Året har været anderledes, spændende, udfordrende og perspektivrigt. Og vi er klar til at forsætte for fuld kraft i 2021.

Mads Váczy Kragh
Direktør

Opsummering af mål for Erhvervshus Sjælland

<p>Nationalt fastsatte mål</p> <p>De nationale mål for Erhvervshusene er ens for alle seks Erhvervshuse og fastsat i rammeaftalen 2019 – 2020 mellem KL og Erhvervsministeriet.</p>	
1. Virksomhedernes tilfredshed med den specialiserede vejledning	●
2. Virksomhedernes oplevede effekt af den specialiserede vejledning	●
3. Etablering af en fælles digital indgang til erhvervshusene	●
<p>Fælles indsatsmål</p> <p>De fælles indsatsmål er formuleret i rammeaftalen mellem KL og Erhvervsministeriet med udgangspunkt i erhvervshusenes kerneopgaver. De konkrete indikatorer for indsatsmålene fastsættes individuelt for hvert erhvervshuse af KKR Sjælland og Erhvervshus Sjælland.</p>	
4. Erhvervshusenes vejledning af den brede gruppe af virksomheder	●
5. Specialiseret vejledning til erhvervshusenes forskellige målgrupper	●
6. Erhvervshusene som knudepunkter i erhvervsfremmesystemet	●
7. Særlig indsats for digital omstilling	●
<p>Lokale mål</p> <p>De lokale mål aftales mellem KKR Sjælland og Erhvervshus Sjælland.</p>	
8. Indsatser i relation til den totalte erhvervsfremmestrategi for region Sjælland	●
9. Samarbejde i Greater Copenhagen	●
10. Samarbejde med Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse	●
11. Vision for region Sjælland	●

Mål 1 – Virksomhedernes tilfredshed med den specialiserede vejledning

Mål	Målet for 2020 er, at erhvervshusene opnår en <i>Net Promoter Score</i> på mindst 60.	●
Metode	<p>Målet opgøres af Erhvervsstyrelsen ved, at de virksomheder, der har modtaget specialiseret vejledning i erhvervshusene i 2020 samt er tilmeldt brugerevalueringssystemet, spørges til, om de vil anbefale erhvervshusene til andre virksomheder.</p> <p>Målet opgøres på baggrund af data i brugerevalueringssystemet, hvor spørgsmålet "Hvor sandsynligt er det, at du vil anbefale erhvervshuset til andre virksomhedsejere og personer i dit netværk?" måles på en skala fra 0 – 10, hvor 0 er "usandsynligt" og 10 er "meget sandsynligt". <i>Net Promoter Score</i> opgøres ved, at andelen af svar på 9-10 (promotors) fratrækkes andelen af svar mellem 0-6 (detractors).</p> <p>Opgørelsen baseres på de 3 længerevarende forløbstyper: handlingsplaner, vækstplaner og udviklingsplaner.</p>	
Afrapportering	<p>Afrapportering til KKR sker en gang årligt.</p> <p>Målet er 100 pct. opfyldt, når erhvervshusene opnår en <i>Net Promoter Score</i> på mindst 60.</p> <p>Målet er 50 pct. opfyldt, når erhvervshusene opnår en <i>Net Promoter Score</i> på mindst 50.</p>	

Afrapportering på mål 1.

Ved afslutningen af 2020 er den samlede NPS for Erhvervshus Sjælland på 74. Sammenlignet med de andre erhvervshuse, har Erhvervshus Sjælland en høj NPS, ligger i top tre og over benchmark for alle Erhvervshuse. Den samlede NPS for Erhvervshus Sjælland var i 2019 på 68. Der er dermed sket en væsentlig stigning og forbedring i husets kvalitet og virksomhedernes oplevelse af den specialiserede vejledning, vi tilbyder. Årets resultat vurderes tilfredsstillende med en målopnåelse på 100%. Det forventes, at Erhvervshus Sjælland forsætter med at nå en høj NPS i 2021.

Mål 2 – Virksomhedernes oplevede effekt af den specialiserede vejledning

Mål	Målet for 2020 er, at mindst 70 procent af de virksomheder, der har modtaget specialiseret vejledning i 2020 i brugerevalueringen forventer, at erhvervshusets vejledning får en positiv effekt på virksomhedens udvikling.	●
Metode	<p>Målet opgøres af Erhvervsstyrelsen ved, at de virksomheder, der har modtaget specialiseret vejledning i 2020 og er tilmeldt brugerevaluering, bedes vurdere, om de forventer, at vejledningen vil få en positiv effekt på virksomhedens udvikling.</p> <p>Målet opgøres på baggrund af data i brugerevalueringssystemet, hvor spørgsmålet "Forventer du, at vejledningen vil få positiv effekt på udviklingen af din virksomhed?" kan besvares "i høj grad", "i nogen grad", "i lav grad", "slet ikke" eller "ved ikke". Målet opgøres som summen af dem, der svarer "i høj grad" eller "i nogen grad" til spørgsmålet.</p> <p>Opgørelsen baseres på de 3 længerevarende forløbstyper: handlingsplaner, vækstplaner og udviklingsplaner.</p>	
Afrapportering	<p>Afrapportering til KKR sker en gang årligt.</p> <p>Målet er 100 pct. opfyldt, når andelen af virksomheder der oplever effekt opgøres til mindst 70 procent.</p> <p>Målet er 50 pct. opfyldt, når andelen af virksomheder der oplever effekt opgøres til 60 procent.</p>	

Afrapportering på mål 2:

Erhvervshus Sjælland har i lighed med tidligere år en meget høj tilfredshed blandt vores kunder. Vi evaluerer vores forløb relativt dybt på flere parametre og har konstant fokus på at sikre, at Erhvervshusets kunder er glade og tilfredse med den ydelse, de har modtaget, og at de føler, at det har en effekt.

Ved afslutningen af 2020 har 95% af virksomhederne, som har modtaget specialiseret vejledning, svaret, at de forventer, at vejledningen får en positiv effekt på virksomhedens udvikling. Sammenlignet med de andre Erhvervshuse ligger vi stabilt og ligger på det samme som benchmark for alle Erhvervshuse. Årets resultat er tilfredsstillende, og måltallet er 100% opfyldt.

Mål 3 – Etablering af en fælles digital indgang til erhvervshusene

Mål	<p>Målet for 2020 er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At erhvervshusene i samarbejde med den digitale erhvervsfremmeplatform etablerer en digital indgang med en fælles visuel identitet. • At hvert erhvervshus indgår i en arbejdsgruppe, der løbende udvikler digitale redskaber og indhold til den digitale erhvervsfremmeplatform. <p>Indholdet på erhvervshusenes digitale indgange afstemmes af hvert erhvervshus, men overholder fælles redaktionelle retningslinjer.</p>	●
Metode	Målet opgøres af erhvervshusene og Erhvervsstyrelsen i fællesskab.	
Afrapportering	<p>Afrapportering til KKR sker en gang årligt.</p> <p>Målet er 100 pct. opfyldt, når erhvervshusene har etableret en fælles visuel identitet og bidraget til udvikling af den digitale erhvervsfremmeplatform.</p>	

Afrapportering på mål 3.

Erhvervshus Sjælland deltager aktivt i redaktionsgruppen omkring virksomhedsguiden.dk ift. udvikling af selve indholdet til sitet, som overordnet set drives af Erhvervsstyrelsen. Erhvervshusenes websites er tilrettet i en midlertidig form, så de passer i udtryk ift. virksomhedsguiden.dk. I den seneste periode har der været meget fokus på Corona-hjælpepakker, og virksomhedsguiden.dk har fungeret rigtig godt som samlende digital indgang til information om hjælpepakker og kompensationsordninger.

Erhvervshus Sjælland har været inputgiver vedrørende indhold på et nyt område om ejerskifte. Virksomhedsguiden.dk er under løbende udvikling, og Erhvervshuset spiller en aktiv rolle i udviklingen af indhold, værktøjer og artikler, der indeholder vejledning og viden om forretningsudvikling og drift.

Mål 4 – Erhvervshusenes vejledning af den brede gruppe af virksomheder

Mål	<p>Med henblik på at sikre volumen i indsatsen er måltallet for 2020, at EHSJ yder specialiseret vejledning til 1.200 virksomheder. De 1.200 virksomheder fordeles på forløbstyper i hht. nedenstående tabel.</p> <table border="1" data-bbox="379 488 1294 712"> <thead> <tr> <th>Forløbstype</th> <th>Mål 2019</th> <th>Mål 2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Korte forløb/kontakter</td> <td>400</td> <td>500</td> </tr> <tr> <td>Handlingsplaner</td> <td>300</td> <td>385</td> </tr> <tr> <td>Vækstplaner</td> <td>300</td> <td>300</td> </tr> <tr> <td>Udviklingsplaner</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>I alt</td> <td>1.015</td> <td>1.200</td> </tr> </tbody> </table>	Forløbstype	Mål 2019	Mål 2020	Korte forløb/kontakter	400	500	Handlingsplaner	300	385	Vækstplaner	300	300	Udviklingsplaner	15	15	I alt	1.015	1.200	●
Forløbstype	Mål 2019	Mål 2020																		
Korte forløb/kontakter	400	500																		
Handlingsplaner	300	385																		
Vækstplaner	300	300																		
Udviklingsplaner	15	15																		
I alt	1.015	1.200																		
Metode	<p>Målet opgøres af EHSJ. De korte forløb opgøres på baggrund af EHSJ's registreringer i fx CRM, pipedrive og diverse lister. Måltallene vedr. de øvrige forløb opgøres på baggrund af EHSJ's registreringer i CRM.</p> <p>EHSJ udarbejder en opgørelse af hvert af de 4 forløb. Det samlede antal handlingsplaner, vækstplaner og udviklingsplaner opgøres i forhold til det overordnede, primære tema for vejledningen: forretningskoncept, kunderelationer, virksomhedsdrift og organisation.</p>																			
Afrapportering	Afrapporteringen til KKR sker en gang årligt.																			

Afrapportering på mål 4.

I forbindelse med Corona-nedlukningen i foråret nedsatte Erhvervshus Sjælland en særlig taskforce, der kunne håndtere virksomheders vejledningsbehov ift. hjælpepakker. Der blev desuden etableret en særlig hotline til spørgsmål fra lokal erhvervsservice. Antallet af henvendelser fra virksomheder blev boostet voldsomt i perioden, og der er derfor i første halvår blevet lavet ekstraordinært mange "korte forløb" for virksomheder, som stod både med generelle spørgsmål, men også mere komplekse problemstillinger ift. hjælpepakker. Derfor nåede EHSJ ikke målopnåelsen i de første to kvartaler for handlingsplaner og vækstplaner, men indhentede de manglende forløb i Q3 og Q4, da der ikke i lige så høj grad var behov for akut vejledning om Corona hjælpepakker hos de sjællandske virksomheder, som i første halvår.

Målopnåelsen fordelt på de 4 forskellige forløbstyper ser således ud:

- 924 Korte forløb/kontakter
- 389 Handlingsplaner
- 316 Vækstplaner
- 16 Udviklingsplaner

I alt blev der i 2020 lavet 1645 forløb for virksomhederne i region Sjælland. Det vil sige Erhvervshus Sjælland har nået alle målene fordelt på forskellige forløbstyper samt det samlede mål for antal forløb i 2020.

RK-vejledning i forhold til Covid-19.

Årsmålet for korte forløb blev allerede i første halvår opnået, men arbejdet med de korte vejledninger fortsatte. Antallet af korte vejledninger ligger markant højere end forventet. Der er ingen tvivl om, at vi havde en voldsom stigning i korte forløb i første halvår 2020. Den rette kategorisering er nok ikke korte forløb, men specialiserede vejledningsforløb vedr. Corona og hjælpepakker, som i mange tilfælde har været langt fra korte forløb. I alt har 533 virksomheder fået en specialiseret vejledning omkring Corona. Yderligere har mere end 400 virksomheder deltaget i webinar omkring emnet. Vi har derudover også haft en del kortere forløb i vores Early Warning projekt. Disse tælles ikke med i Early Warning som et forløb her, men tælles med som korte forløb, da virksomheden ikke har valgt at gå videre med enten advokat eller frivillig rådgiver. Denne omfangsrige aktivitet har taget en del fokus hos Erhvervshusets forretningsudviklere, hvorfor vi var en smule bagefter med evaluering af vores længerevarende forløb i første halvår. Dog har EHSJ nået antallet af planlagte handlings-, vækst- og udviklingsplaner og opfylder målet mere end 100%

Mål 5 – Specialiseret vejledning til Erhvervshusenes forskellige målgrupper

Mål	<p>Mål 5.1. Med henblik på at sikre kvaliteten af indsatsen, opstilles mål vedr.</p> <ul style="list-style-type: none"> Virksomhedernes tilfredshed med forretningsudviklerens kompetencer (FU kompetencer) Virksomhedernes overordnede tilfredshed med den specialiserede vejledning (overordnet tilfredshed) Virksomhedernes forventede effekt af den specialiserede vejledning (forventet effekt) Virksomhedernes parathed til at anbefale EHSJ til andre (NPS) <p>Målene for 2019:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Forløbstype</th> <th>FU kompetencer</th> <th>Overordnet tilfredshed</th> <th>Forventet effekt</th> <th>NPS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Handlingsplaner</td> <td>80%</td> <td>80%</td> <td>70%</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Vækstplaner og udviklingsplaner</td> <td>80%</td> <td>80%</td> <td>70%</td> <td>60</td> </tr> </tbody> </table> <p>Målene for 2020:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Forløbstype</th> <th>FU kompetencer</th> <th>Overordnet tilfredshed</th> <th>Forventet effekt</th> <th>NPS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Handlingsplaner</td> <td>80%</td> <td>80%</td> <td>70%</td> <td>60</td> </tr> <tr> <td>Vækstplaner og udviklingsplaner</td> <td>80%</td> <td>80%</td> <td>70%</td> <td>60</td> </tr> </tbody> </table> <p>Note: måltallene vedr. forretningsudviklerens kompetencer (FU kompetencer) og overordnet tilfredshed udtrykker andelen af virksomheder, som er tilfredse. Der er 2 spørgsmål om forretningsudviklerens kompetencer: et vedrørende forretningsudviklerens evne til at sætte sig ind i virksomhedens situation og forstå virksomhedens udfordringer og potentialer samt et spørgsmål vedrørende forretningsudviklerens faglige kompetencer. Måltallene vedr. forventet effekt angiver andelen af virksomheder, som forventer en effekt. Måltallene vedr. NPS angiver net promoter score.</p> <p>Mål 5.2. Med henblik på at sikre en effekt af indsatsen, opstilles måltal vedr.</p> <ul style="list-style-type: none"> Effekten af den specialiserede vejledning på virksomhedernes omsætning. Effekten af den specialiserede vejledning på virksomhedernes beskæftigelse. <p>Målene for 2020:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Forløbstype</th> <th>Effekt på omsætning</th> <th>Effekt på beskæftigelse</th> <th>Alternativ effekt</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Handlingsplaner</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>tbd</td> </tr> <tr> <td>Vækstplaner og udviklingsplaner</td> <td>10 pct.-point</td> <td>5 pct.-point</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table> <p>Note: måltallene vedr. effekt på omsætning og beskæftigelse udtrykker den mervækst i perioden 2020-2022, som de virksomheder, der har modtaget specialiseret vejledning i EHSJ har i forhold til en kontrolgruppe af sammenlignelige virksomheder, der ikke har modtaget specialiseret vejledning i EHSJ i 2020.</p>	Forløbstype	FU kompetencer	Overordnet tilfredshed	Forventet effekt	NPS	Handlingsplaner	80%	80%	70%	50	Vækstplaner og udviklingsplaner	80%	80%	70%	60	Forløbstype	FU kompetencer	Overordnet tilfredshed	Forventet effekt	NPS	Handlingsplaner	80%	80%	70%	60	Vækstplaner og udviklingsplaner	80%	80%	70%	60	Forløbstype	Effekt på omsætning	Effekt på beskæftigelse	Alternativ effekt	Handlingsplaner	-	-	tbd	Vækstplaner og udviklingsplaner	10 pct.-point	5 pct.-point	-	●
Forløbstype	FU kompetencer	Overordnet tilfredshed	Forventet effekt	NPS																																								
Handlingsplaner	80%	80%	70%	50																																								
Vækstplaner og udviklingsplaner	80%	80%	70%	60																																								
Forløbstype	FU kompetencer	Overordnet tilfredshed	Forventet effekt	NPS																																								
Handlingsplaner	80%	80%	70%	60																																								
Vækstplaner og udviklingsplaner	80%	80%	70%	60																																								
Forløbstype	Effekt på omsætning	Effekt på beskæftigelse	Alternativ effekt																																									
Handlingsplaner	-	-	tbd																																									
Vækstplaner og udviklingsplaner	10 pct.-point	5 pct.-point	-																																									

<p>Metode</p>	<p>Mål 5.1. Målet opgøres af Erhvervsstyrelsen på baggrund af brugerevalueringer fra virksomheder, som EHSJ har registreret i CRM. Brugerevalueringssystemet er en del af ERSTs analysemodel for erhvervshusene, og brugerevalueringen foretages af en privat leverandør.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Måltallet vedrørende virksomhedernes tilfredshed med forretningsudviklerens kompetencer opgøres som den andel af virksomhederne, der er meget tilfredse, tilfredse eller mindre tilfredse med forretningsudviklerens evne til at sætte sig ind i virksomhedens situation og forstå virksomhedens udfordringer og potentiale eller forretningsudviklerens faglige kompetencer • Måltallet vedrørende virksomhedernes overordnede tilfredshed med den specialiserede vejledning opgøres som den andel af virksomhederne, der er meget tilfredse, tilfredse eller mindre tilfredse med erhvervshuset • Måltallet vedr. virksomhedernes forventede effekt af den specialiserede vejledning opgøres som den andel af virksomhederne, der i høj, nogen eller lav grad forventer en positiv effekt på virksomhedens udvikling • Måltallet vedr. virksomhedernes parathed til at anbefale EHSJ til andre opgøres vha. net promoter score (NPS). <p>Mål 5.2. Målet opgøres af Erhvervsstyrelsen på baggrund af registerdata vedrørende virksomheder, som EHSJ har registreret i CRM, samt kontrolgrupper. Effektmålingen er en del af Erhvervsstyrelsens analysemodel for erhvervshusene, og effektmålingen foretages af Danmarks Statistik.</p> <p>Effektmåling i forhold forløbstyperne vækstplaner og udviklingsplaner kan sammenlignes med den måde de tidligere væksthuse blev effektmålt på. I effektmålingen skelnes ikke mellem forløbstyperne vækstplaner og udviklingsplaner, da der er for få virksomheder under udviklingsplaner til, at Danmarks Statistik kan opføre en retvisende selvstændig effekt af denne forløbstype.</p> <p>De virksomheder, der deltager i handlingsplansforløbene, har som tidligere nævnt fokus på drift og konsolidering, og derfor giver det ikke mening at måle effekten af handlingsplanerne vha. mervækst i omsætning og beskæftigelse. Erhvervsstyrelsen vil derfor teste, om der kan udvikles alternative effektmålinger fx i forhold til virksomhedernes overlevelse, hvorvidt virksomheden opretholder en stabil omsætning mv. Når Erhvervsstyrelsen har fastlagt en effektmåling for virksomheder med fokus på drift og skalering, vil der blive tilføjet et effektmål vedrørende handlingsplanerne i RK2020.</p>	
<p>Afrapportering</p>	<p>Mål 5.1. Afrapporteringen til KKR sker en gang årligt.</p> <p>Mål 5.2. Afrapporteringen til KKR sker en gang årligt.</p> <p>I foråret 2022 vil der kunne afrapporteres effekt i de virksomheder, der modtog specialiseret vejledning i EHSJ i 2019, og i foråret 2023 vil der kunne afrapporteres effekt i de virksomheder, der modtog specialiseret vejledning i EHSJ i 2020.</p>	

Afrapportering på mål 5

Der er generel meget høj tilfredshed med Erhvervshusets forløb. Det samlede billede af kvaliteten af forløbene ses i en NPS 74, hvilket er højere end sidste år: En tilfredshed på 99% med forretningsudviklerens kompetencer og 98% tilfredshed med evnen til at sætte sig ind i virksomhedens situation. 95% forventer en positiv effekt af forløbene ift. virksomhedens udvikling på omsætning. Sammenlignet med de andre Erhvervshuse, er Erhvervshus Sjælland blandt de Erhvervshuse med den højeste samlede tilfredshed og med en af de højeste NPS-score. Tilfredsheden og NPS-scoren viser sig højere for vækstplaner set i forhold til handlingsplaner. Ellers er der ikke nogen betydelig forskel i fordelingen på de to forløbsplaner.

I forhold til den forventede effekt, ligger Erhvervshus Sjælland stabilt med 95% af virksomhederne, som forventer en positiv effekt af den specialiseret vejledning, de har modtaget. Dette parameter er ændret fra sidste år, hvor andre spørgsmål gjorde sig gældende, såsom om den specialiseret vejledning har haft en effekt på virksomhedens vækst. Derfor kan dette parameter ikke sammenlignes med tidligere resultater, men kan dog stadig vurderes til at være tilfredsstillende.

Samlet set opnår EHSJ målene 100% for 2020.

Uddybning af resultaterne fordelt på handlings- og vækstplaner:

Mål 5.1

Handlingsplaner:

- FU kompetencer: 99% har svaret meget tilfreds eller tilfredse med kompetencer, 98% er tilfredse med deres evne til at sætte sig ind i virksomhedens situation.
- Overordnet tilfredshed: 97% er tilfredse
- Forventede effekt: 95% forventer en positiv effekt
- NPS: 71

Vækstplaner:

- FU kompetencer: 99% har svaret meget tilfreds eller tilfredse med kompetencer, 98% er tilfredse med deres evne til at sætte sig ind i virksomhedens situation.
- Overordnet tilfredshed: 100% er tilfredse
- Forventede effekt: 96% forventer en positiv effekt
- NPS: 77

Mål 5.2.

Effektmålingen af Erhvervshusets arbejde i 2020 opgøres af Erhvervsstyrelsen i 2023.

Mål 6 – Erhvervshusene som knudepunkter i erhvervsfremmesystemet

Mål	<p>Mål 6.1. Med henblik på at sikre, at EHSJ henviser virksomheder til relevante, højt specialiserede statslige og private aktører, opstilles måltal vedr. andelen af virksomheder, som henvises til anden rådgivning.</p> <p>Måltallene for 2020 er:</p> <table border="1" data-bbox="379 555 1139 707"> <thead> <tr> <th>Forløbstype</th> <th>Andel henvisninger</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Handlingsplaner</td> <td>70%</td> </tr> <tr> <td>Vækstplaner og udviklingsplaner</td> <td>80%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Mål 6.2. Med henblik på yderligere at sikre kendskab til EHSJ og udbredelse af EHSJ's virksomhedsrettede aktiviteter i alle 17 kommuner, opstilles følgende måltal for 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • andelen af virksomheder, som kender til EHSJ, er øget med 10% i forhold til nulpunktsmålingen • EHSJ's virksomhedsforløb fordeles på de 17 kommuner i region Sjælland i hht. kommunernes befolkningsandele <p>Mål 6.3. Med henblik på at sikre et stort, godt samarbejde med de kommunale/lokale erhvervsserviceorganer, opstilles følgende måltal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der udvikles og afvikles 8 fælles aktiviteter med lokale erhvervsserviceorganer. Aktiviteterne skal gøres tilgængelige i hele KKR Sjælland • Der udarbejdes en casesamling, som beskriver de gode historier omkring samarbejdet mellem virksomhederne og erhvervsfremmesystemet. Der udarbejdes min. én case for hver kommune. Casen kan være en videoproduktion eller en skriftlig case. Casene udarbejdes løbende gennem året. • Der udarbejdes min. 3 gode eksempler på samarbejdet mellem virksomheder, kommunal/lokal erhvervsservice og EHSJ. Eksemplerne udarbejdes løbende gennem året. • Samarbejdet mellem de kommunale/lokale erhvervsserviceorganer og EHSJ kortlægges med henblik på at udvikle samarbejdet og tilbyde de rigtige tilbud til virksomhederne. Kortlægningen sker i samarbejde med K17 og/eller de lokale erhvervsserviceorganer. 	Forløbstype	Andel henvisninger	Handlingsplaner	70%	Vækstplaner og udviklingsplaner	80%	●
Forløbstype	Andel henvisninger							
Handlingsplaner	70%							
Vækstplaner og udviklingsplaner	80%							
Metode	<p>Mål 6.1. Målet opgøres af Erhvervsstyrelsen på baggrund af registreringer i CRM.</p> <p>Mål 6.2. Målet opgøres af EHSJ.</p>							

	<ul style="list-style-type: none"> • I august 2019 foretog Epinion en nulpunktsmåling af virksomhedernes kendskab til EHSJ. Målingen var baseret på telefoninterview med 250 virksomheder i region Sjælland. Målingen viste, at 43% af virksomhederne kendte eller havde hørt om EHSJ. Det første mål opgøres på baggrund af en ny kendskabsmåling, der foretages af Epinion i august 2020. • Udbredelsen til alle 17 kommuner opgøres på baggrund af EHSJ's registreringer i CRM suppleret med oplysninger om virksomhedernes kommunetilhørsforhold. <p>Mål 6.3. Målet opgøres af EHSJ i form af et skriftligt notat, der lister de fælles aktiviteter, casesamlingen, de 3 gode eksempler og andre samarbejdsflader mellem de kommunale/lokale erhvervsserviceorganer og EHSJ.</p>	
Afrapportering	<p>Mål 6.1. Afrapporteringen til KKR sker en gang årligt.</p> <p>Mål 6.2. Afrapporteringen til KKR sker en gang årligt.</p> <p>Mål 6.3. Afrapporteringen til KKR sker en gang årligt.</p>	

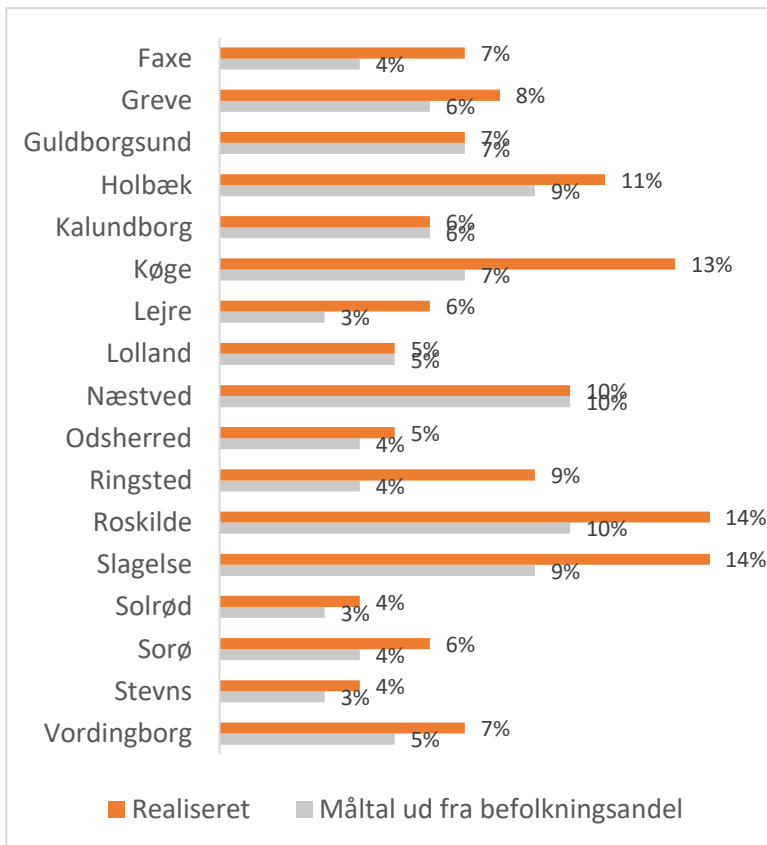
Afrapportering på mål 6.1.

Erhvervshus Sjælland er det eneste Erhvervshus, som har lagt konkrete mål for antal henvisninger. Vi betragter henvisninger som et afgørende mål for effekten af knudepunktsfunktionen og afgørende for, at vi får aktiveret både private rådgivere og andre offentlige aktører. I 2020 nåede EHSJ målet og henviste samlet set 85% af de evaluerede virksomheder til anden rådgivning; 92% henvisninger i vækstplaner, 82% henvisninger i handlingsplaner og 100% henvisninger i udviklingsforløb.

Afrapportering på mål 6.2.

I 2019 blev virksomhedernes kendskab til Erhvervshus Sjælland målt af Megafon (ikke Epinion, som står i RK2020) på vegne af EHSJ. I 2020 har Erhvervsstyrelsen for første gang målt kendskabet til Erhvervshusene, og på den baggrund har Erhvervshus Sjælland besluttet ikke at gentage sin egen kendskabsmåling i 2020. Det er Pluss, der har udført målingen for Erhvervsstyrelsen, og den anvender en anden metode, end den metode, som Megafon anvendte i 2019. De to målinger kan derfor ikke sammenlignes. Målingen for 2020 viser en kendskabsgrad på 34% for Erhvervshus Sjælland. Landsgennemsnittet er 33% for erhvervshusene. Denne måling skal betragtes som nulpunktsmåling for fremtidige mål omkring kendskab.

Fordelingen af forløb mellem kommunerne er fulgt gennem hele året. Og årsmålet er fordelt, så alle kommuner som minimum har fået det antal forløb, befolkningstallet foreskriver, jf. nedenstående figur.

Afreportering på mål 6.3.

I foråret 2020 blev en del fælles aftalte aktiviteter med de kommunale/lokale erhvervsserviceorganer aflyst pga. Corona. Det har medført ekstra travlhed i årets andet halvår. I alt er der afholdt 15 aktiviteter samt en række webinarer, og målet er opnået 100%.

- Der er i afholdt 7 såkaldte raketvækstforløb
- Der er afholdt 7 almindelige såkaldte "onedays" i samarbejde med lokal erhvervsservice, og som et forsøg er der derudover afholdt en enkelt "online oneday".
- Der er lavet en række samarbejder om webinarer, hvor Erhvervshuset har ageret indholdsleverandør inden for forskellige temaer.

Der er udarbejdet en casesamling på 17 cases, én for hver kommune i region Sjælland. Cases er lavet i forskellige formater - både video og tekst. De kan ses på Erhvervshusets hjemmeside, <https://ehsj.dk/cases/0/2>.

Der er udarbejdet 3 gode eksempler på samarbejdet mellem virksomheder, kommunal/lokal erhvervsservice og EHSJ. De 3 eksempler kan ses på ovenstående link.

Der er foretaget en kortlægning af samarbejdet mellem de lokale erhvervsservices, kommunerne og Erhvervshus Sjælland. Corona har udfordret afholdelse af en workshop, hvor aktørerne gav deres input, så viden er samlet ind via en spørgeskemaundersøgelse, hvor alle erhvervsfremmeaktører rundt i kommunerne har fået mulighed for at give input. I kortlægningen er også de tre cases for samarbejde mellem de lokale og EHSJ lagt ind.

Mål 7 – Særlig indsats for digital omstilling

Mål	Målene for 2020 er, at <ul style="list-style-type: none"> • EHSJ udvikler i samarbejde med de andre erhvervshuse og SMVDanmark et digitalt kompetenceunivers med det formål at gøre det nemt tilgængeligt og fleksibelt for små virksomheder med en lav digitaliseringsgrad at dygtiggøre sig inden for digitalisering • 50 virksomheder fra region Sjælland deltager i tutorials på det online kompetenceunivers • EHSJ udvikler i samarbejde med lokale interessenter digitale forløb for små virksomheder med en lav digitaliseringsgrad • 20 virksomheder deltager i de digitale forløb 	●
Metode	Målet opgøres af EHSJ.	
Afrapportering	Afrapporteringen til KKR sker en gang årligt.	

Afrapportering på mål 7.

Som led i digitaliseringsprojektet Enter:Digital har erhvervshusene fået udviklet et online kompetenceunivers, hvor der stilles en del viden og inspiration indenfor en række digitaliseringstemaer til rådighed for små, lavt digitaliserede virksomheder i Danmark med sigte på at øge deres kompetencer indenfor digitalisering. Den digitale platform blev lanceret i september 2020.

Efter platformen blev lanceret har EHSJ oplevet rekrutteringsudfordringer, og har dermed ikke opnået målet om at 50 virksomheder fra regionen har deltaget i tutorials på det online kompetenceunivers. Vi oplevede mange klik, men en for lav konverteringsrate, og derfor har vi undersøgt, hvordan vi kan imødekomme rekrutteringsudfordringerne og dermed nå bedre ud til målgruppen. Oplevelsen har været, at det var svært at gøre platformen konkurrencedygtig ift. andre lignende tilbud i markedet. Platformen blev i efteråret 2020 testet af en virksomhed fra regionen for at kortlægge nogle af de forbedringspunkter, der skal være med til at sikre succes med platformen og gøre tilbuddet mere attraktivt for virksomhederne. Der blev desuden igangsat en stor national markedsføringsstrategi. EHSJ har informeret om det nye kompetenceunivers i nyhedsbreve, på hjemmesiden, og gennem diverse So-Me kampagner, men det har ikke brændt igennem endnu. En af erfaringerne er, at virksomhederne ikke har været villige til at betale den fastsatte pris for ydelsen. Udover økonomien, vil der blive kigge på indholdet i de online tutorials for at gøre programmet mere konkurrencedygtigt i markedet samt sikre mest mulig værdi for virksomhederne.

I efteråret 2020 blev der videreudviklet på et spor for virksomhederne, hvor de kan deltage i kollektive workshops med henblik på at få konkret og pragmatisk viden og værktøjer til at øge deres digitaliseringsgrad. De kollektive workshops vil blive afholdt i samarbejde med lokale interessenter. I løbet af efteråret er der blevet arbejdet på en model for eksekveringen af disse workshops samt rekrutteringen til dem. Det arbejde er sket gennem dialog med en række udvalgte lokale erhvervsservices for at fastsætte relevante lokale målgrupper og branchefokuser. Vi mener, at fysiske workshops med denne målgruppe vil have størst værdi, da netværksaktiviteter er vigtige, men grundet udviklingen af Covid-19 og restriktionerne udstedt af regeringen, arbejdes der på en plan for, hvordan disse forløb/workshops kan konverteres til online webinarer i Q1/Q2 2021.

I løbet af året er der gennemført 21 individuelle digitale forløb online gennem en række webinarer. Derudover har 25% af de længere forløb haft et tematisk fokus på digitalisering og automatisering svarende til, at omkring 180 virksomheder har modtaget sparring og vejledningen indenfor digitalisering.

Mål 8 – Indsatser i relation til den todelte erhvervsfremmestrategi for region Sjælland

Mål	<p>Mål 8.1. Med henblik på at sikre at EHSJ har fokus på arbejdet med de prioriterede vækstdrivere, opstilles følgende måltal for 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EHSJ udbyder projektaktiviteter inden for professionalisering, digitalisering, serviceinnovation og internationalisering • 200 virksomheder deltager i disse aktiviteter • EHSJ udvikler desuden projektaktiviteter målrettet grøn omstilling, herunder gør en opsøgende indsats i forhold til at rekruttere virksomheder med potentiale for vækst gennem grøn omstilling. Min. 25 virksomheder deltager i et forløb målrettet grøn omstilling. <p>Mål 8.2. Med henblik på at sikre at EHSJ har fokus på de gennemgribende forandringskabende initiativer, opstilles følgende måltal for 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indholdet af man-on-the-moon initiativet beskrives (virksomheder, aktiviteter, effektkæde mv.) • Man-on-the-moon initiativet igangsættes med 10 virksomheder • EHSJ udvikler og beskriver forandringskabende initiativer inden for yderligere 2 fokusområder • Der søges om eksterne midler til medfinansiering af minimum et af de forandringskabende initiativer 	●
Metode	<p>Mål 8.1. EHSJ udarbejder en opgørelse for hvert af de 4 måltal. Afrapporteringen på 6.1. inkluderer en liste over projektaktiviteterne.</p> <p>Mål 8.2. Måltallene opgøres af EHSJ.</p> <p>Indholdet af man-on-the-moon beskrives i et, der bl.a. indeholder en liste over deltagervirksomheder, virksomhedernes behov, aktiviteter og effektkæde.</p> <p>Aktiviteten i man-on-the-moon opgøres på baggrund af EHSJ's registreringer.</p> <p>Yderligere 2 forandringskabende initiativer beskrives i et notat.</p> <p>Målet om ansøgning om eksternt finansiering er nået, når der foreligger minimum én ansøgning om eksterne midler til medfinansiering af et forandringskabende initiativ.</p>	
Afrapportering	<p>Mål 8.1. Afrapporteringen til KKR sker en gang årligt.</p> <p>Mål 8.2. Afrapporteringen til KKR sker en gang årligt.</p>	

Afrapportering på mål 8.1.

EHSJ udbyder følgende projekter inden for professionalisering:

- SMV Strategi, SMV PRO, Change Zealand, Start-up masterclass, Start-up Business og IværksætterDanmark.

EHSJ udbyder følgende projekter inden for digitalisering:

- SMV:Digital, Digitaliseringsboost, Digitale veje til vækst og Enter:Digital.

EHSJ udbyder følgende projekter inden for internationalisering:

- Zealand International, German Danish Innovation, European Enterprise Network, Brexit, SMV Internationalisering og Change Zealand.

Deltagerantallet i de enkelte projekter opgøres af projektlederne og afrapporteres ved jævnlige interne styregruppemøder. Ved udgangen af 2020 har 279 virksomheder deltaget i en af ovennævnte projektaktiviteter inden for professionalisering, digitalisering og internationalisering. Målet er derfor opnået.

EHSJ udbyder følgende projekter inden for grøn omstilling/grønne forretningsmodeller:

- Grøn og cirkulær omstilling, Change Green og Bioscale (start-up projekt). Change Green er et nyudviklet projekt i 2020 (se mere under mål 8.2).

Ved udgangen af 2020 har 28 virksomheder deltaget i en af ovennævnte projektaktiviteter. Målet er derfor opnået.

Afrapportering på mål 8.2.

Aktiviteter omkring Man on the Moon har været i gang gennem hele 2020, og der er kørt forløb med 18 virksomheder, som vurderes at have viljen og potentialet til ekstraordinær skalering og vækst:

- Galaxe A/S
- LHM STRATES MASKINFABRIK A/S
- Bb Fiberbeton A/S
- Knudsen Extrusion ApS
- Cobot Lift ApS
- Fausol A/S
- Garia A/S
- Ckj Steel A/S
- Hovmand A/S
- Wolly & Co. A/S
- Addifab ApS
- Cotes A/S
- Planets Pride A/S
- Ingemann Components A/S
- Hybrid Greentech ApS
- Dolenco Tunnel Systems ApS
- UNIBIO A/S
- Aquagreen ApS

Listen af virksomheder, der arbejdes med, vil være dynamisk alt efter om virksomhederne udvikler sig i en positiv retning.

Gennem året har disse virksomheder haft flere møder med forretningsudviklere fra Erhvervshus Sjælland. Sammen har virksomhederne og forretningsudviklerne foretaget en dybdegående analyse af virksomhedens strategi, og kortlagt de kritiske elementer, der skal arbejde med for at forløse virksomhedens ekstraordinære vækst- og skaleringspotentiale. I november blev der desuden afholdt et eksklusivt netværksarrangement for Man on the Moon virksomhederne, hvor de fik mulighed for at lære hinanden at kende og blev præsenteret for de nye potentialer og muligheder, der er opstået som følge af, at Man on the Moon-indsatsen nu er en del af et projekt, som finansieres af regionalfondens og Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

I løbet af 2020 har Erhvervshus Sjælland udviklet og beskrevet yderligere tre forandringskabende indsatsområder. Det drejer sig om

- Femern korridor. Anlægsprojektet er startet 1/1-2021. Det giver stor efterspørgsel efter fx materialer og bygge- og anlægstjenester til anlægsarbejdet samt stor afledt efterspørgsel efter fx rådgivning, overnatningsfaciliteter, catering mv. Denne markedsmulighed skal udnyttes til at skabe gennemgribende forandringer i Region Sjælland.
- Bioproduktion og fødevarer. Der eksisterer et omfattende økosystem inden for bioproduktion og fødevarer, og derfor er bioproduktion og fødevarer store og relativt specialiserede erhverv i Region Sjælland. Men der er stort potentiale i at koble flere lokale SMV'er på internationale værdikæder gennem samarbejde med de store virksomheder.
- Innovative grønne løsninger: der eksisterer nogle SMV'er i Region Sjælland, som har udviklet stærke grønne løsninger inden for fx genanvendelse. De har behov for at få styrket deres produkt eller forretningsmodel i forhold til markedets behov. Samtidig står kommuner og andre offentlige aktører i regionen overfor grønne udfordringer, og de mangler viden om, hvilke løsninger virksomhederne har udviklet. Der er behov for at matche markedets behov med de innovative grønne løsninger.

Alle tre indsatsområder er sammen med Man on the Moon-indsatsen udførligt beskrevet i to projektansøgninger, som Erhvervshus Sjælland sendte til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse i august og september 2020. Beskrivelserne omfatter bl.a. effektkæder, cases, hovedaktiviteter samt output- og effektmål. Bag projekterne står en stærk koalition af økonomiske partnere, herunder Copenhagen Capacity, Knowledge Hub Zealand, Kalundborg Symbiose, Ressource City, 6 lokale erhvervservices og 4 videregående uddannelsesinstitutioner. Partnerskabet fik bevilget de ansøgte midler fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, og i november startede de fire indsatsområder op i projektregi.

Mål 9 – Samarbejde i Greater Copenhagen

Mål	Der opstilles følgende mål for 2020: <ul style="list-style-type: none"> • Løbende orientering til lokal erhvervsservice om samarbejdet i Greater Copenhagen gennem nyhedsbreve og på møder mellem lokal erhvervsservice og EHSJ • Samarbejde med aktører i Greater Copenhagen om tiltrækning af udenlandsk arbejdskraft og generelt samarbejde omkring sikring af arbejdskraft til virksomhederne • Etablering af et formelt samarbejde omkring internationale projekter og brugen af medarbejderne fra Eksportrådet. • Etablering af en fælles strategi for arbejdet med klyngerne i Greater Copenhagen området og hvordan klynger placeret udenfor Greater Copenhagen forankres i de to Erhvervshuse • Samarbejde om styrkelse af Greater Copenhagen som vækstiværksættercentrum i Europa • Projektsamarbejde mellem EHSJ og EHHR på nationale projekter, således at ressourcer/kompetencer deles og der afholdes fælles kollektive arrangementer • 20 forløb med virksomheder fra region Sjælland i EHHR og 20 forløb med virksomheder fra region Hovedstaden i EHSJ. 	●
Metode	Målene opgøres af EHSJ.	
Afrapportering	Afrapporteringen til KKR sker en gang årligt.	

Afrapportering på mål 9.

Kanaler til lokal erhvervsservice er etableret (nyhedsbreve og Forum for erhvervsfremmeaktører), og der orienteres, når noget relevant sker i Greater Copenhagen. Der har været besøg fra det fælles EU-kontor for Greater Copenhagen i Forum for erhvervsfremmeaktører.

Erhvervshus Sjælland deltager som interessepartner i Copenhagen Capacitys projekt vedrørende rekruttering af udenlandsk arbejdskraft, Talent til Danmark.

Der er etableret samarbejde på tværs af Greater Copenhagen området i regi af The Trade Council.

Klyngerne blev udpeget i starten af oktober, og mange af dem havde ved årets udgang ikke nedsat bestyrelse endsige afholdt sit første bestyrelsesmøde. Da ingen af de udpegede klynger – hverken i form af hovedafdelinger eller filialer – var repræsenteret i region Sjælland, har arbejdet i forhold til de nye klynger koncentreret sig om at sikre repræsentation af de strategisk vigtigste klynger i region Sjælland. KKR's og Erhvervshus Sjællands formandskab sendte i oktober et brev til uddannelses- og forskningsministeren desangående, og der blev efterfølgende afholdt et møde. Der har desuden været afholdt adskillige møder med Danish Life Science Cluster, Byggeri- og anlægsklyngen, Miljøteknologiklyngen og Food og Bio Cluster, og pt er der fortsat dialog med og mulighed for, at de etablerer repræsentation i Region Sjælland, hvis den nødvendige medfinansiering kan findes. Erhvervshus Sjælland har også været i dialog med de klynger, der

har en mindre oplagt strategisk betydning for erhvervsudviklingen i Region Sjælland. Som følge af den forsinkede klyngeetablering og problematikken omkring den manglende repræsentation i Region Sjælland, er udarbejdelse af en fælles strategi for arbejdet med klyngerne i Greater Copenhagen området udskudt til 2021.

Der samarbejdes med Erhvervshus Hovedstaden om styrkelse af de fælles indsatser omkring iværksætter, bl.a. i det landsdækkende projekt, IværksætterDanmark. I september sendte Erhvervshus Sjælland og Erhvervshus Hovedstaden en fælles ansøgning om etablering af en Greater Copenhagen European Digital Innovation Hub til EU kommissionen. I januar 2021 blev ansøgningen prækvalificeret, så i løbet af 2021 skal der udarbejdes en endelig ansøgning til EU kommissionen.

Der samarbejdes løbende med Erhvervshus Hovedstaden om aktiviteter. Det sker bl.a. i projektet SMV PRO, hvor der afholdes fælles forløb, og i øvrige nationale programmer som f.eks. Early Warning.

Der sker en udveksling af forløb med Erhvervshus Hovedstaden, og i Coronatiden har virksomheder i udpræget grad henvendt sig på tværs af regionsgrænsen. Derfor har EHSJ haft mange især korte forløb med virksomheder med cvr-nummer i Region Hovedstaden. Samlet har vi haft 129 forløb med virksomheder fra Region Hovedstaden, heraf var 89 korte forløb, 19 virksomhedsforløb og 21 vækstforløb. Erhvervshus Hovedstaden har haft 30 forløb med virksomheder med cvr-nummer i region Sjælland. Målet er dermed opnået 100%.

Mål 10 – Samarbejde med Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse

Mål	10.1 Med henblik på at sikre at EHSJ har fokus på at facilitere samarbejdet mellem Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse og aktører i Region Sjælland, opstilles følgende måltal for 2020: EHSJ afholder en konference for virksomheder, kommuner, lokal erhvervsservice, vidensinstitutioner og andre interessenter, hvor Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse præsenterer udmøntningsplanen for den decentrale erhvervsfremmestrategi 2020-23 med henblik på at sikre forankring af udmøntningsplanen i Region Sjælland.	●
Metode	Målet opgøres af EHSJ. Output fra konferencen afrapporteres til KKR efter konferencens afholdelse.	
Afreportering	Afreporteringen til KKR sker en gang årligt.	

Afreportering på mål 10.

Udmøntningsplanen fra Danmark Erhvervsstyrelse blev ikke færdiggjort i 2020, og det var derfor ikke muligt at afholde en konference om den. I stedet blev der i december i samarbejde med KKR afholdt et online møde, hvor den brede gruppe af aktører var inviteret til at få et indblik i de strategier og planer, der er lavet for regionen i løbet af de seneste to år.

Der er etableret et tæt samarbejde med Erhvervsfremmebestyrelsen med fast mødekadence hver 3. måned og en god løbende dialog. Erhvervshus Sjællands KAM i Erhvervsstyrelsen deltager desuden på de kvartalsvise møder mellem de lokale erhvervsservices og Erhvervshus Sjælland og er tilgængelig for møder med lokale erhvervsservices og andre aktører på Sjælland efter behov.

Mål 11 – Vision for region Sjælland

Mål	<p>11.1 EHSJ vil i samarbejde med KKR Sjælland udarbejde et visionspapir for region Sjælland. Visionen skal have til formål at skabe det fælles mål regionen arbejder efter og skal være med til at synliggøre over for omverdenen, hvor man står og hvor man vil hen og skal samtidig skabe fællesskab for aktørerne om visionen.</p> <p>Der opstilles følgende måltal for 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EHSJ samler et ekspertpanel bestående af udvalgte kommunaldirektører, borgmestre, SMV'er, iværksættere og store virksomheder fra region Sjælland i et døgn for at definere en vision for region Sjælland. • EHSJ udarbejder visionspapir for region Sjælland som afleveres til KKR Sjælland. • EHSJ følger den erhvervsøkonomiske udvikling i region Sjælland gennem udviklingen i forskellige indikatorer, fx udviklingen i erhvervsdemografi og -struktur, værdiskabelse, produktivitet, eksport og beskæftigelse 	●
Metode	<p>Målet opgøres af EHSJ.</p> <p>Det første delmål er nået, når der er samlet et ekspertpanel som deltager i et visionsdøgn for region Sjælland.</p> <p>Det andet delmål er nået, når der foreligger et udkast til visionspapir for region Sjælland.</p> <p>Det tredje delmål er nået, når der foreligger et notat med indikatorer for den erhvervsøkonomiske udvikling.</p>	
Afrapportering	Afrapporteringen til KKR sker en gang årligt.	

Afrapportering på mål 11.

Processen med et ekspertpanel er helt naturligt blevet udfordret af Corona. I stedet er visionspapiret blevet udarbejdet gennem en decentral proces, hvor KKR sekretariatet har spillet en stor rolle. Der har desuden været løbende samarbejde med Region Sjælland med henblik på at sikre, at vision for erhvervsudviklingen i regionen og den regionale udviklingsstrategi hænger sammen og understøtter hinanden. I november blev et udkast til visionspapiret præsenteret for de lokale erhvervsservices og kommuner. Efterfølgende er papiret blevet revideret i hht. de input, som mødedeltagerne gav. Pt (februar 2021) er visionspapiret ved at blive sat op i samme format som Region Sjællands udviklingsplan, og vi forventer at sende resultatet til KKR i marts måned. Herefter er det op til KKR og kommunerne at beslutte, hvordan det skal bruges fremadrettet. Det konkluderes, at der ved årets udgang er formuleret en vision, som er afstemt med involverede og relevante parter. Målet er opfyldt.

Erhvervshus Sjælland følger og formidler viden om den erhvervsøkonomiske udvikling i region Sjælland og i de 17 kommuner. Da Erhvervsstyrelsen er begyndt at udarbejde en omfattende årlig regional statistiksamling med masser af forskellige relevante indikatorer for den regionale udvikling, har Erhvervshus Sjælland fokuseret sine ressourcer på at udarbejde rapporter vedrørende kommunale udviklingstendenser. Erhvervshus Sjælland offentliggjorde således i juli 17 kommunale rapporter, der beskriver erhvervsstrukturen i hver enkelt kommune på baggrund af de mest opdaterede kommunale årsstatistikker. Ultimo oktober blev årsrapporterne suppleret med et sæt af kvartalsrapporter, der viser de seneste udviklingstendenser i hver

enkelt kommune i form af nyetablerede virksomheder, konkurser, beskæftigelse og ledighed. Denne videnformidling er blevet suppleret med præsentationer af den erhvervsøkonomiske udvikling i region Sjælland under Coronakrisen bl.a. ved de kvartalsvise møder i Forum for erhvervsfremmeaktører og på mødet i december om strategier og planer for den brede gruppe af aktører (omtalt under mål 10).

2.4

**Beslutningssag: Erhvervshus Sjælland – Afrapportering på
Resultatkontrakt 2020**

VISION: Et forandret erhvervsliv

Vi skal forandre erhvervslivet i Region Sjælland, så det står styrket i konkurrencen både hjemme og ud over Danmarks grænser.

Vi skal skabe reelle styrkepositioner ved at udvikle vores mulige specialiseringer.

Og vi skal bruge Femern-forbindelsen som lokomotiv for virksomheders udvikling og gennemgribende forandring i hele regionens geografi.

Det konkurrencedygtige erhvervsliv

I Region Sjælland har vi et stærkt erhvervsliv. Virksomhederne drager fordel af de store markeder for varer, serviceydelser og arbejdskraft i hovedstadsområdet. Samtidig er der plads og rum til erhvervsudvikling og nem adgang til markeder i Tyskland og Skandinavien.

99,9% af virksomhederne i Region Sjælland er små og mellemstore. De sikrer beskæftigelse i alle områder af regionen, mens de få store virksomheder skaber erhvervsudvikling og specialisering.

For at sikre et konkurrencedygtigt og robust erhvervsliv i Region Sjælland, er der brug for et målrettet samarbejde i Greater Copenhagen regi om at professionalisere, digitalisere og opkvalificere en bred gruppe af vores virksomheder. Det skal sikre, at vi udnytter de vækstpotentialer, der udspringer af ændringer i efterspørgslen, den teknologiske udvikling og nye forrentningsmodeller.

Det konkurrencedygtige erhvervsliv

Indsatsområder:

Samarbejde og viden skal skabe internationalisering og eksport

Vi skal øge virksomhedernes internationalisering – både via eksport og via tiltrækning af udenlandske turister. Det sker gennem samarbejder virksomhederne imellem og via samarbejder med videninstitutioner i Greater Copenhagen.

Viden og kompetencer skal øge virksomhedernes robusthed

Virksomheder, der orienterer sig mod det danske marked, skal rustes til fremtiden. Det gør vi ved at tilføre dem ny strategisk viden og opkvalificere medarbejdernes kompetencer.

Digitalisering og innovation skal øge produktiviteten i erhvervslivet

Målrettet arbejde med udvalgte drivkræfter som digitalisering og innovation skal indfri virksomhedernes vækstpotationer og styrke deres konkurrenceevne.

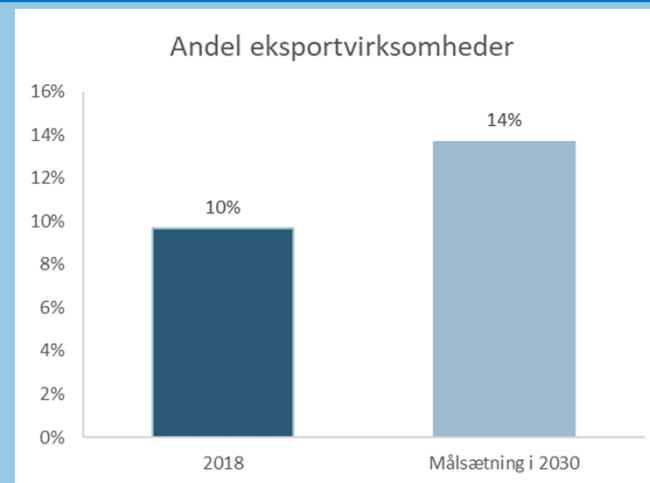
Strategiske mål:

I 2030 er andelen af eksportvirksomheder i Region Sjælland på niveau med landsgennemsnittet.

I 2030 er andelen af højtuddannede i virksomhederne i Region Sjælland på niveau med landsgennemsnittet.

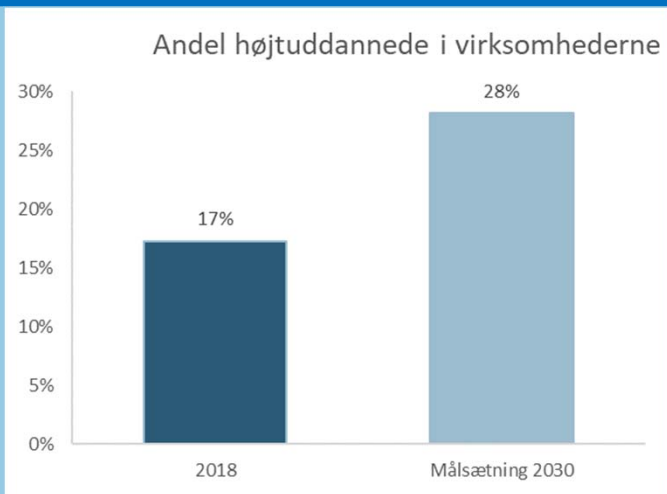
Flere eksportvirksomheder

I Region Sjælland er der få eksportvirksomheder. Derfor skal andelen øges til landsgennemsnittet.

Flere højtuddannede i virksomhederne

Der er få højtuddannede medarbejdere i virksomhederne i Region Sjælland. Derfor skal andelen af højtuddannede op på niveau med landsgennemsnittet.

Fakta

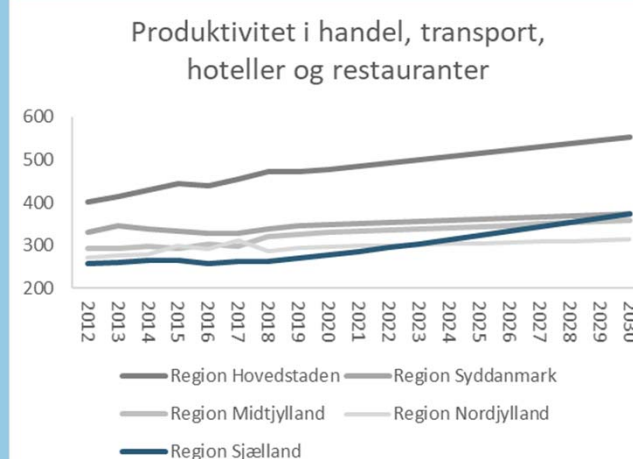
- 4.189 virksomheder har eksport
- 36.805 beskæftigede med en videregående uddannelse er der i virksomhederne Region Sjælland

Strategiske mål:

I 2030 er virksomhederne i Region Sjælland de næstmest produktive i Danmark inden for sammenlignelige brancher.

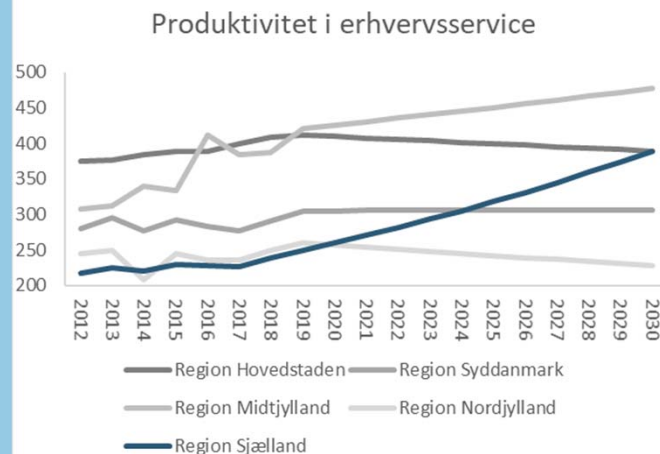
Øget produktivitet i virksomheder inden for handel, transport, hoteller og restauranter

Inden for denne store branche er virksomhederne i Region Sjælland de mindst produktive i Danmark. Derfor skal branchens produktivitet øges.

Øget produktivitet i erhvervs-servicevirksomheder

Inden for erhvervs-service er virksomhederne i Region Sjælland de mindst produktive i Danmark. Derfor skal erhvervs-servicevirksomhedernes produktivitet øges.

Fakta

- Industrivirksomhederne i Region Sjælland er de næstmest produktive i Danmark
- 165 kr. er værdiskabelsen pr. arbejdstime inden for handel, transport mv. lavere end i Hovedstaden
- 199 kr. er værdiskabelsen pr. arbejdstime inden for erhvervs-service lavere end i Midtjylland

Det specialiserede erhvervsliv

I Region Sjælland er der dygtige virksomheder, vidensinstitutioner og kommuner, som tilsammen udgør et stærkt fundament for en innovativ og bæredygtig erhvervsudvikling.

Femern-forbindelsen skaber et enormt potentiale for vækst og udvikling i hele regionen. Bioproduktion, genanvendelse, bæredygtigt byggeri, lokale fødevarer, turisme samt sundheds- og velfærdsteknologi er samtidig eksempler på områder, hvor Region Sjælland i fremtiden kan udvikle styrkepositioner.

Potentialerne skal udnyttes til at skabe gennemgribende forandringer i Region Sjælland. Der er brug for bredt samarbejde om erhvervsfremme og rammevilkår i Greater Copenhagen, som øger erhvervslivets specialisering og styrker grøn vækst og udvikling i hele regionen.

Det specialiserede erhvervsliv

Indsatsområder:

Erhvervslivet skal udnytte Femern-forbindelsen som vækstmotor

Virksomheder inden for eksempelvis bygge- og anlægsbranchen, transport, service og turisme skal udnytte de fremtidige vækstpotentialer som byggeriet såvel som den faste Femern-forbindelse udgør for erhvervsudviklingen.

Genanvendelse og grønt byggeri skal skabe nye væksteventyr

Bæredygtigt byggeri rummer et særligt stort potentiale i regionen på grund af de mange bygge- og anlægsvirksomheder og anlægget af Femern. I Region Sjælland findes der en række stærke virksomheder med innovative, grønne løsninger. De udgør et ekstraordinært vækstpotentiale, der skal udnyttes.

Bioproduktion og fødevarer skal skabe en regional styrkeposition

Bioproduktion og fødevarer er store og specialiserede erhvervsområder i Region Sjælland og udgør en kraftigt spirende styrkeposition. Der er et kæmpe potentiale i at understøtte iværksætteri, erhvervsamarbejder og virksomhedernes forsknings- og udviklingsaktivitet inden for området.

Flere store virksomheder skal være vækstmotorer

Store virksomheder er produktive, innovative og konkurrencedygtige, og gennem deres netværk af underleverandører fungerer de som motor for vækst og udvikling i de mindre virksomheder. Derfor skal vi have flere store virksomheder og flere mindre virksomheder skal indgå i deres netværk.

Det specialiserede erhvervsliv

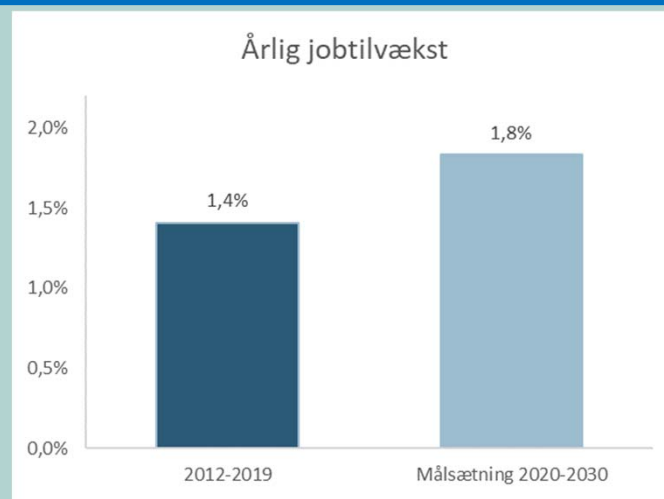
Strategiske mål:

Jobtilvæksten i erhvervslivet er på niveau med landsgennemsnittet i 2030.

Frem mod 2030 vokser omsætningen af grønne varer og tjenester med 15% om året i Region Sjælland.

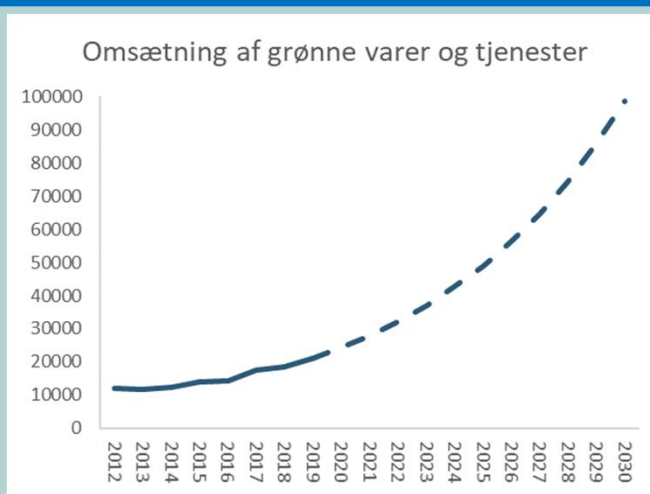
Et forandret erhvervsliv

Femern forbindelsen øger Region Sjællands attraktivitet, og det skaber varige jobs. Derfor skal Jobtilvæksten i erhvervslivet op på niveau med landsgennemsnittet.

Øget grøn omsætning

Der er et stort potentiale for grøn omstilling. Derfor skal den grønne omsætning stige med 15% om året.

Fakta

- 216.572 jobs er der i virksomhederne i Region Sjælland
- 18 mia.kr. er den grønne omsætning i Region Sjælland

Det specialiserede erhvervsliv

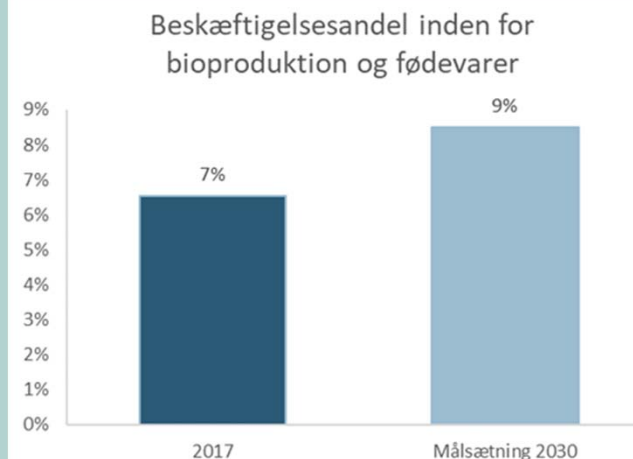
Strategiske mål:

I 2030 er beskæftigelsesandelen inden for bioproduktion og fødevarer øget til 8,5%.

I 2030 er andelen af vækstvirksomheder i Region Sjælland øget til 16%.

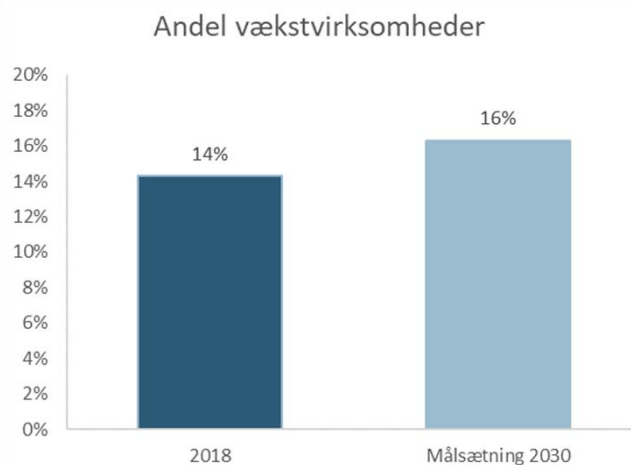
Styrkeposition inden for bioproduktion og fødevarer

Det spirende potentiale udnyttes, så beskæftigelsesandelen inden for bioproduktion og fødevarer stiger.

Flere vækstvirksomheder

Vækstvirksomheder skaber specialisering og aktivitet. Derfor skal andelen af vækstvirksomheder i Region Sjælland stige.

Fakta

- 13.684 fuldtidsbeskæftigede er der inden for bioproduktion og fødevarer
- 92 virksomheder med en gennemsnitlig årlig vækst i antal ansatte på minimum 10% over en 3-årig periode og minimum 10 ansatte i starten af vækstperioden er der i Region Sjælland

2.5

Beslutningssag: Rammeaftale om danskuddannelse

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Kære Henrik Thomassen

Som opfølgning på den løbende dialog, der har været mellem KL og integrationskontoret om de regionale rammeaftaler, sender jeg hermed information om de temaer, som Udlændinge- og Integrationsministeren har ønsket indgår i de regionale rammeaftaler. Jeg skal anmode om, at informationen videreformidles til de fem regionale kontaktråd.

Der henvises til § 22, stk. 3, i bekendtgørelse om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., hvoraf fremgår, at Udlændinge- og Integrationsministeren kan angive temaer, der skal behandles i de regionale rammeaftaler.

Ministervalgte temaer

- 1) **"Branche- og virksomhedsrettet danskuddannelse"**. Der lægges hermed op til, at de enkelte kommuner beskriver, hvorledes tilbud om danskuddannelse tilrettelægges i samarbejde med virksomhederne i kommunen, herunder hvor mange kursister der modtager sprogundervisning på en virksomhed eller på anden vis i tilknytning til virksomhedsrettet tilbud, f.eks. som branchepakker, og hvilke muligheder der er for fremme et tværregionalt samarbejde om virksomhedsrettet danskuddannelse.
- 2) **"Det pædagogiske tilsyn"**. Der lægges her op til en beskrivelse af kommunernes håndtering af – og evt. udfordringer med – det pædagogiske tilsyn - som gennemføres sammen med det administrative og økonomiske tilsyn - og mulighederne for et regionalt samarbejde herom.

29. september 2020

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Integrationskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sagsbehandler
Sara Viskum

Tel. 61 80 00 19
Mail sav@uim.dk

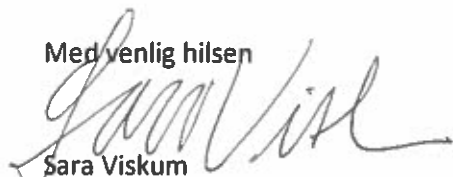
Sags nr. 2019 - 19082
Akt-id 1405240

- 3) "Udbud af danskuddannelse – med særligt fokus på sikring af undervisningens kvalitet". Der lægges her op til, at de kommuner, der har gennemført et udbud eller står for at skulle gennemføre udbud, beskriver evt. udfordringer ved at løfte den del af udbuddet, der vedrører vurdering af undervisningens kvalitet, samt mulighederne for et samarbejde herom.

Eventuelle spørgsmål om de tre temaer kan rettes til undertegnede.

Med venlig hilsen

Sara Viskum
Specialkonsulent

2.5

Beslutningssag: Rammeaftale om danskuddannelse

Rammeaftale for KKR Sjælland om samarbejde og koordinering af tilbud om danskuddannelse til voksne udlændinge

[Juli 2021 – juli 2025]

UDKAST

Indhold

1. Indledning.....	3
2. Opfølgning på rammeaftalen om danskuddannelse	3
3. Kommunernes rolle på danskuddannelsesområdet	3
4. Samarbejde på danskuddannelsesområdet	4
5. Resume - samarbejde nu og fremover	5
6. Baggrundsviden for KKR Sjælland.....	6
6.1 Udviklingen på danskuddannelsesområdet	6
6.2 Oversigt over sprogudbydere i Region Sjælland	9
7. Tre nationalt fastsatte temaer.....	10
8. Tema 1 - Branche og virksomhedsrettet danskuddannelse	11
8.1. Beskrivelse af tilrettelæggelse af tilbud om danskuddannelse i samarbejde med virksomhederne...	11
8.2. Eksisterende samarbejder om virksomhedsrettede danskuddannelsestilbud og muligheder fremadrettet.....	11
8.3. Konklusion	12
9. Tema 2 - Det pædagogiske tilsyn.....	12
9.1. En overordnet beskrivelse af tilsynet og eksisterende samarbejder	13
9.2. Muligheder for samarbejde om tilsynet fremadrettet.....	14
9.3. Konklusion	14
10. Tema 3 – Udbud af danskuddannelse	15
10.1. Status i sjællandsregionen for organiseringen af danskuddannelsesopgaven	15
10. 2. Muligheder for et øget tværkommunalt samarbejde om danskuddannelsesopgaven	15
10.3. Konklusion	16
11. Øvrige udvalgte lokale temaer inden for danskuddannelsesområdet	16

1. Indledning

Som en del af reformen af danskuddannelserne fra 2017 blev der indført krav om, at kommunalbestyrelserne indgår regionale rammeaftaler om danskuddannelse i hver region i regi af KKR mindst hvert 4. år.

Kommunerne i KKR Sjælland indgår denne 4-årige rammeaftale i henhold til forpligtigelsen i § 19 a, stk. 1, lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Rammeaftalen for kommunerne i KKR Sjælland beskriver de tilbud om danskuddannelse, der gives inden for regionen og den forventede udvikling, herunder udvikling i kursistgrundlaget. Herudover behandles 3 temaer angivet af Udlændinge- og Integrationsministeren: Virksomhedsrettet danskuddannelse, det pædagogiske tilsyn og udbud af danskuddannelse.

Denne første regionale rammeaftale indsendes til Styrelsen for International Rekruttering og Integration senest den 1. juli 2021. Rammeaftalen vil blive offentliggjort på styrelsens hjemmeside.

Hensigten med rammeaftalen er, at kommunerne i hvert KKR koordinerer og samarbejder om at tilbyde danskuddannelse til voksne udlændinge af høj kvalitet, herunder styrker det tværkommunale samarbejde om danskuddannelsesstilbud med det formål at opnå et tilstrækkelig kursistgrundlag samt bedre sammenhæng mellem pris og kvalitet i tilbuddet.

Som grundlag for arbejdet med den regionale rammeaftale om danskuddannelse til voksne udlændinge, har kommunerne besvaret en række spørgsmål via en spørgeskemaundersøgelse. Spørgsmålene danner vidgrundlag for arbejdet og vedrører forskellige aspekter af kommunernes danskuddannelsesopgave til voksne udlændinge. Spørgeskemaundersøgelsen blev gennemført i perioden december 2020-januar 2021, og alle kommuner i KKR Sjælland har svaret.

Herudover har det tværkommunale samarbejdsforum Jobforum tidligere i denne valgperiode drøftet tilbuddene på danskuddannelsesområdet og samarbejde på tværs.

2. Opfølgning på rammeaftalen om danskuddannelse

Der følges op på rammeaftalen om samarbejde og koordinering af tilbud om danskuddannelse til voksne udlændinge i KKR Sjælland hvert andet år. Første gang i juli 2023.

Derudover kan rammeaftalerne give anledning til både formaliseret og mere uformelt samarbejde mellem kommunerne i regionen, som videreføres afhængig af den lokale kontekst og behov.

3. Kommunernes rolle på danskuddannelsesområdet

Kommunerne er ansvarlige for at levere danskuddannelse til voksne udlændinge inden for de første fem år, de er i landet. Undervisningen kan udbydes enten af et kommunalt sprogcentertilbud eller ved at indgå kontrakt med en privat leverandør.

Målgruppen for danskuddannelse opgøres i fire hovedgrupper:

- I-kursister dækker over:
  - I-1 kursister: Flygtninge og familiesammenførte udlændinge til flygtninge mv. omfattet af integrationsloven, som modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse.
  - I-2 kursister: Andre familiesammenførte udlændinge mv. omfattet af integrationsloven, som er selvforsørgede.

- S-kursister: Udenlandske arbejdstagere, studerende m.v.
- A-kursister: Kontanthjælps-, overgangs- og dagpengemodtager under lov om en aktiv beskæftigelsesindsats
- Ø-kursister: Kursister der ikke er omfattet af danskuddannelseslovens målgruppe, men deltager som selvbetalere.

I-1 kursister deltager i danskuddannelse som led i et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram efter integrationsloven og er forpligtede til at deltage i undervisningen, så længe de modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse. De kan sanktioneres, hvis de ikke deltager. Danskuddannelse for I-1 kursister udgør i gennemsnit maksimalt 15 timer om ugen. For I-1 kursister omfatter tilbud om danskuddannelse undervisning i op til 5 år fra det tidspunkt, hvor udlændingen kan påbegynde danskuddannelsen.

I-2 kursister deltager som led i selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram efter integrationsloven. De er ikke berettiget til at modtage selvforsørgelses- og hjemrejseydelse og er ikke forpligtede til at tage imod tilbuddet og kan ikke sanktioneres. Danskuddannelse for I-2 kursister udgør i gennemsnit maksimalt 15 timer om ugen. For I-2 kursister omfatter tilbud om danskuddannelse undervisning i op til 5 år fra det tidspunkt, hvor udlændingen kan påbegynde danskuddannelsen.

S-kursister modtager tilbud om danskuddannelse som led i et introduktionsforløb efter integrationsloven eller er direkte henvist efter danskuddannelsesloven. De er ikke forpligtede til at tage imod tilbuddet. Der er ikke regler for antallet af timer til S-kursister. For S-kursister omfatter tilbud om danskuddannelse undervisning i op til 3½ år inden for en 5-årig periode, som regnes fra det tidspunkt, hvor udlændingen kan påbegynde danskuddannelsen. Danskuddannelse gives inden for rammerne af et klippekort.

A-kursister har som udgangspunkt opbrugt deres danskuddannelsesret, men kan få tilbud om danskuddannelse som led i en jobplan efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. De er forpligtede til at deltage i undervisningen, så længe de modtager ydelse og kan sanktioneres, hvis de ikke deltager. Der er ikke regler for antallet af timer til A-kursister.

Ø-kursister er ikke omfattet af målgruppen for danskuddannelse og danskuddannelsesret. De deltager som selvbetalere. Der er ikke regler for antallet af timer til Ø-kursister.

Danskuddannelserne er grundlæggende uddannelser, hvor kursisterne lærer at forstå, tale, læse og skrive dansk. Der er tre selvstændige danskuddannelser, som er tilrettelagt forskelligt, så undervisningen svarer til kursisternes mål og forudsætninger. Hver af de tre uddannelser er opdelt i 6 moduler.

Den driftsansvarlige kommune er ansvarlig for at føre tilsyn med udbyderen, hvilket indebærer administrativt, økonomisk og pædagogiske tilsyn.

Kommunerne har som nævnt mulighed for at tilbyde danskuddannelse til udlændinge, som har været i landet mere end fem år som del af den aktive beskæftigelsesindsats. Derudover står det også kommunerne frit for at tilrettelægge og indgå aftaler om øvrige tilbud om danskundervisning og sproglig opkvalificering for borgere med behov herfor.

4. Samarbejde på danskuddannelsesområdet

Kommunerne har mulighed for at indgå et mere formaliseret samarbejde om udbuddet af danskuddannelse. Som beskrevet i Lov om danskuddannelse til voksne udlændinge § 11 kan ”en kommunalbestyrelse træffe aftale med en anden kommunalbestyrelse eller et kommunalt fællesskab om at tilbyde danskuddannelse.”

Derudover kan kommunerne vælge at samarbejde og inspirere hinanden på en række andre punkter, herunder i forhold til gennemførelse af det kommunale tilsyn med danskuddannelse og organisering af den virksomhedsrettede danskuddannelse.

5. Resume - samarbejde nu og fremover

Der er allerede et ret omfattende samarbejde på tværs af kommunerne om danskuddannelse i KKR Sjælland – herunder om tilsyn og fælles udbud eller samarbejde på tværs af kommuner om brug af kommunale tilbud. Hertil kommer, at kommunerne i KKR Sjælland i den forløbne valgperiode er rykket tættere sammen om samarbejde på området.

I forhold til de tre ministertemaer ser kommunerne muligheder for at afsøge yderligere tværkommunalt samarbejde om to af temaerne, nemlig om virksomhedsrettet danskuddannelse og det pædagogiske tilsyn.

Der lægges op til, at kommunerne via det tværkommunale samarbejdsforum Jobforum i 2021/22 afsøger mulighederne for konkrete samarbejder om virksomhedsrettede/brancherettede forløb. Der skal også her ske en vurdering af den tilstrækkelige volumen (ift. antal forventede kursister), og de enkelte kommuners samarbejdsrelationer, ønsker og geografi.

Kommunerne oplever generelt ikke udfordringer med at gennemføre det pædagogiske tilsyn, og der beskrives et udbygget samarbejde på tværs i regionen og nationalt. Samtidig ser man generelt muligheder for yderligere samarbejder i de strukturer, der er etableret med indgangen til 2021.

Der lægges op til, at kommunerne via det tværkommunale samarbejdsforum Jobforum i 2021/22 afsøger, om der er yderligere mulige tværkommunale samarbejdsfelter på tilsynsområdet f.eks. i form af videndeling.

Den overvejende del af kommunerne samarbejder med en eller flere kommuner om danskuddannelses-tilbuddet, enten via kommunale tilbud eller ved at flere kommuner er gået sammen om fælles udbud ift. privat udbyder. En stor del af kommunerne i Sjællandsregionen har i 2020 netop været igennem overvejelser om danskuddannelses-tilbuddet enten ift. hjemtagning eller samarbejde om udbud. Herved er samarbejdsmulighederne netop blevet afsøgt.

Der lægges herudover op til, at kommunerne i fællesskab i Jobforum drøfter følgende temaer i løbet af 2021/22

- Kursister med særlige behov. Erfaringsudveksling på tværs af kommunerne i Jobforum om tværgående samarbejde om kursister med særlige behov.
- Digital undervisning. Erfaringsudveksling på tværs af kommunerne i Jobforum om anvendelsen af digital undervisning, hvor det giver mening. Blandt andet med afsæt i erfaringerne gennem det seneste års "nedlukning" pga. covid 19.

6. Baggrundsviden for KKR Sjælland

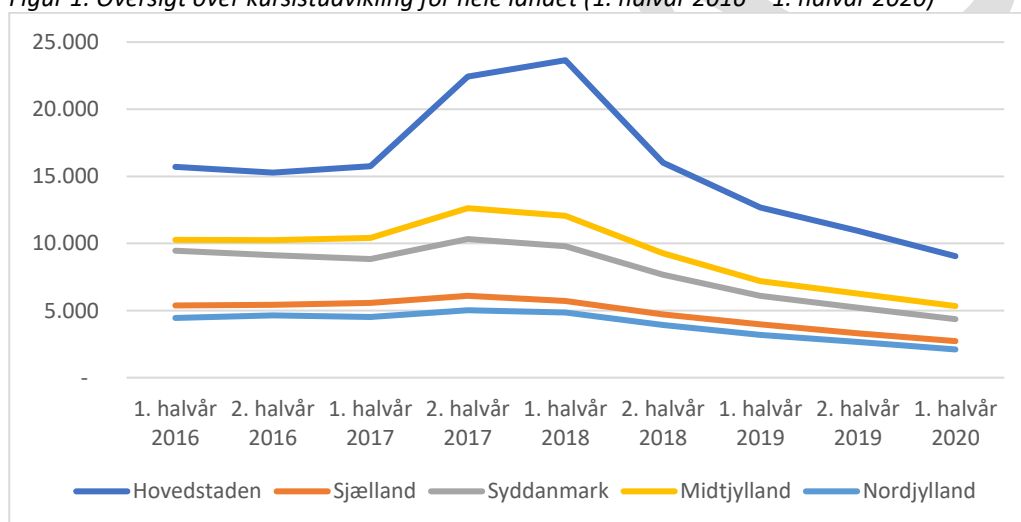
6.1 Udviklingen på danskuddannelsesområdet

Der har de senere år været en stor nedgang i antallet af kursister på danskuddannelserne. Både regionalt og på landsplan.

- I 2019 var der på landsplan i alt 40.799 kursister på en af de tre danskuddannelser mod knap 70.000 kursister i 2017.
- Der har alene været et fald i antallet af S-kursister på omkring 15.900 fra 2018 til 2019
- Det samlede antal undervisningslektioner er fra 2018 til 2019 faldet med omkring 5,5 mio. lektioner.

Det store fald i antallet af kursister de senere år skyldes dels et historisk lavt antal nytilkomne flygtninge (I-kursister) de senere år og dels et nyt lovkrav i 2018 om deltagerbetaling for internationale arbejdstagere og studerende mv. (S-kursister) på 2.000 kr. pr. modul.

Figur 1: Oversigt over kursistudvikling for hele landet (1. halvår 2016 – 1. halvår 2020)

Kilde: udarbejdet på baggrund af data fra Udlændinge- og Integrationsministeriet, 2020

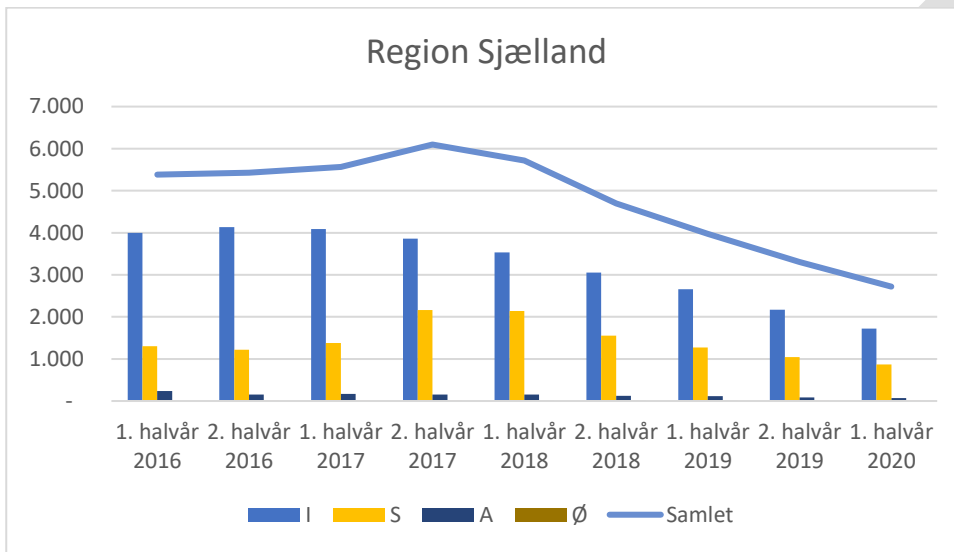
Deltagerbetalingen for S-kursister er bortfaldet igen med virkning fra 1. juli 2020, hvilket forventes at medføre en stigning i antallet af S-kursister fremover. Dog ikke forventeligt på samme niveau som før 2018 de første kommende år. Dette hænger sammen med, at der aktuelt ikke kommer så mange nye arbejdskraftindvandrere og studerende til Danmark pga. Covid-19-pandemien¹.

Nedenfor ses udviklingen for region Sjælland, hvor der fremgår et fald både for I-kursister og S-kursister. Der fremgår tilsvarende en status pr. 1.12 2020 for antal kursister.

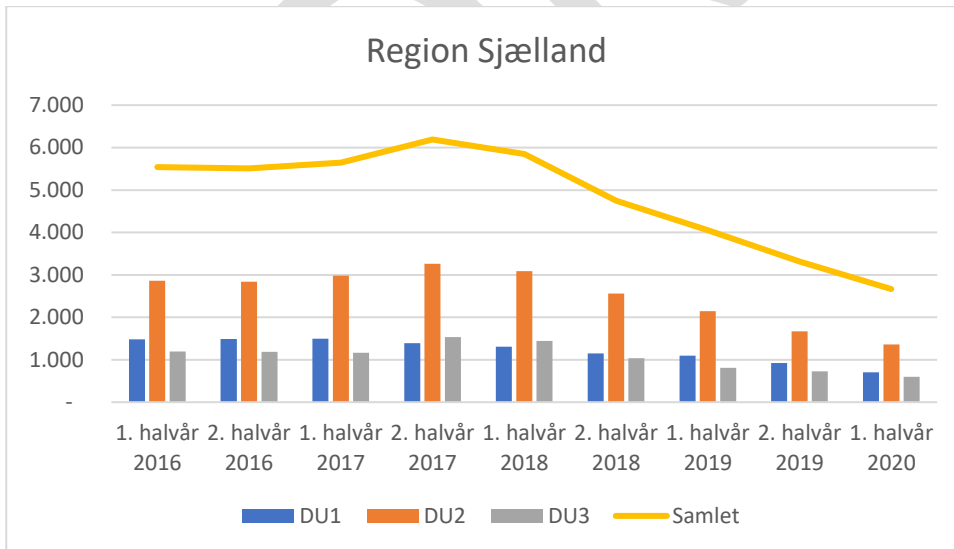
¹ Yderligere information om udviklingen på danskuddannelsesområdet og nøgletal om flygtninge og familiesammenførte kan hentes på det nationale integrationsbarometer under Udlændinge og Integrationsbarometeret: <https://integrationsbarometer.dk/>

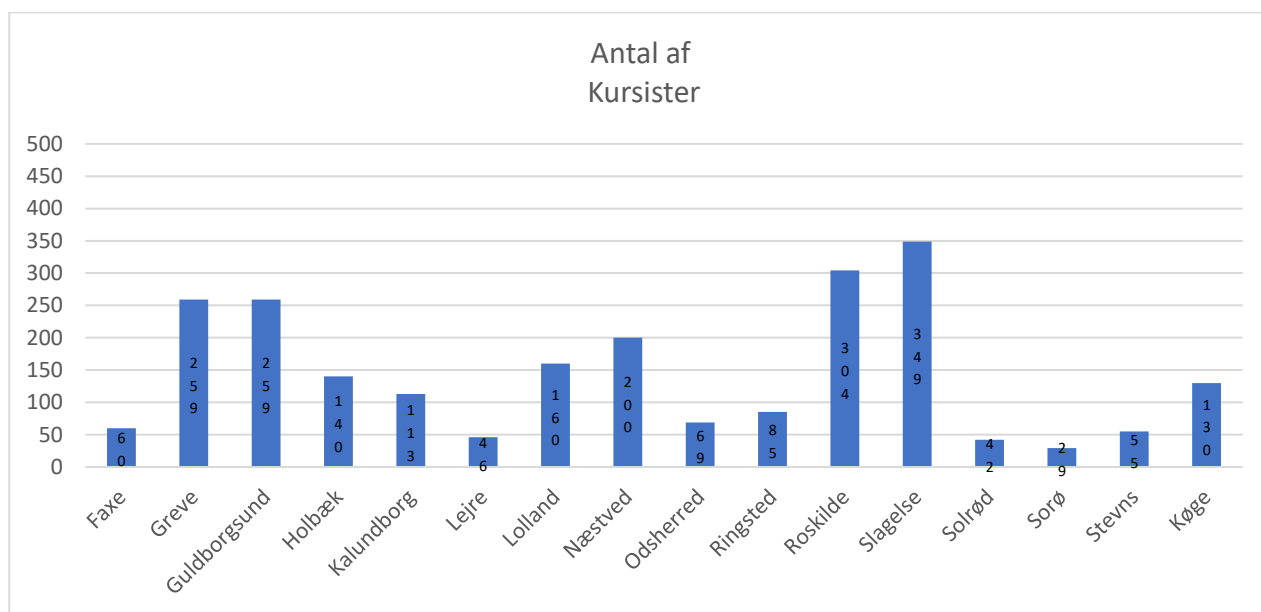
Figur 2: Oversigt over kursistudvikling for region Sjælland (1. halvår 2016 – 1. halvår 2020)

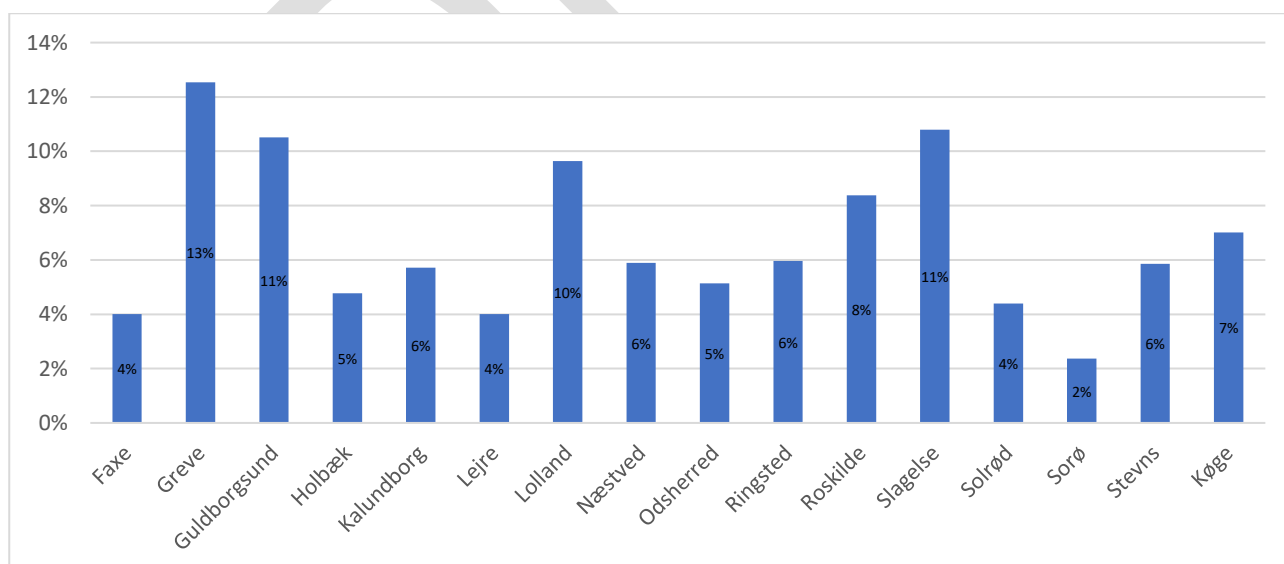
Figur 3: Oversigt over kursistudvikling for region Sjælland (1. halvår 2016 – 1. halvår 2020)

Figur 4. Antal danskuddannelseskursister (alle kursistyder i alt) pr. 01.12.20

Figur 5. Andel af kursister pr. 1000 indbygger målt på tværs af kommunerne

NB: Når der står at det er målt på tværs af kommunerne, menes der, at alle kursister i KKR Sjælland udgør 100 %, og dermed hvor stor en andel af de 100 % udgør kursisterne i den enkelte kommune sat i forhold til befolkningstallet.

6.2 Oversigt over sprogudbydere i Region Sjælland

Kommunerne kan vælge enten at organisere danskuddannelsen til voksne udlændinge i et kommunalt sprogcenter eller hos en privat udbyder. Nedenfor ses en oversigt over kommunernes aktuelle brug af henholdsvis kommunale eller private sprogcentre. Listen er udarbejdet med afsæt i spørgeundersøgelse samt efterfølgende indhentede oplysninger fra enkelt kommuner.

Kommune	Kommunalt sprogcenter	Privat sprogcenter
Faxe Kommune		Faxe Kommune forventer at indgå aftale med Clavis sprog & kompetence pr. 1.7.2021 omkring danskuddannelse til voksne flygtninge.
Greve Kommune		Sprogcenter UCplus Greve
Guldborgsund Kommune	Guldborgsund Sprog- og Integrationscenter	
Holbæk Kommune		Clavis
Kalundborg Kommune	Kalundborg Sprogcenter	
Køge Kommune	Eget sprogcenter	
Lejre Kommune		AOF Sprogcenter Nordvest. pr 1.2.21 overgår vi til Clavis Sprog og Kompetence.
Lolland Kommune	Lolland Sprogskole	
Næstved Kommune	Næstved Sprogcenter Lærdansk indtil 31.12.20 derefter er sprogcentret hjemtaget.	
Odsherred Kommune		Clavis
Ringsted Kommune		Ny leverandør - Clavis - fra 01.02.2021.
Roskilde Kommune		CLAVIS sprog og kompetence
Slagelse Kommune	Slagelse Sprogcenter	
Solrød Kommune		UC-plus Greve.
Sorø Kommune		Indtil 31/12-2020: LærDansk Ringsted fra 1/2-2021: Clavis Ringsted
Stevns Kommune	Center for Dansk og integration i Køge	
Vordingborg Kommune	Til og med 31/12 - 20 A2B Vordingborg. Fra og med 1/1-21 fælles kommunalt sprogcenter med Næstved Kommune.	

7. Tre nationalt fastsatte temaer

Udlændinge- og Integrationsministeren har i september 2020 angivet tre temaer, der skal indgå i de regionale rammeaftaler, jf. lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Nationalt fastsatte temaer
De tre nationale temaer er ens for de fem KKR og fastsat af ministeren i 2020
<p>1. <i>Branche og virksomhedsrettet danskuddannelse</i> Der lægges hermed op til, at de enkelte kommuner beskriver, hvorledes tilbud om danskuddannelse tilrettelægges i samarbejde med virksomhederne i kommunen, herunder hvor mange kursister, der modtager sprogundervisning på en virksomhed eller på anden vis i tilknytning til virksomhedsrettet tilbud, f.eks. som branchepakker, og hvilke muligheder der er for at fremme et tværregionalt samarbejde om virksomhedsrettet danskuddannelse.</p>
<p>2. <i>Det pædagogiske tilsyn</i> Det pædagogiske tilsyn: Der lægges her op til en beskrivelse af kommunernes håndtering af – og evt. udfordringer med – det pædagogiske tilsyn – som gennemføres sammen med det administrative og økonomiske tilsyn – og mulighederne for et regionalt samarbejde herom.</p>
<p>3. <i>Udbud af danskuddannelse – med særligt fokus på sikring af undervisningens kvalitet</i> Der lægges her op til, at de kommuner, der har gennemført et udbud eller står for at skulle gennemføre udbud, beskriver evt. udfordringer ved at løfte den del af udbuddet, der vedrører vurdering af undervisningens kvalitet, samt mulighederne for et samarbejde herom.</p>
Øvrige temaer i KKR Sjælland
<p>4. <i>Kursister med særlige behov.</i> Erfaringsudveksling på tværs af kommunerne i jobforum om tværgående samarbejde om kursister med særlige behov.</p>
<p>5. <i>Digital undervisning.</i> Erfaringsudveksling på tværs af kommunerne i jobforum om anvendelsen af digital undervisning, hvor det giver mening. Blandt andet med afsæt i erfaringerne gennem det seneste års "nedlukning" pga. covid 19.</p>

8. Tema 1 - Branche og virksomhedsrettet danskuddannelse

8.1. Beskrivelse af tilrettelæggelse af tilbud om danskuddannelse i samarbejde med virksomhederne

Nedenfor beskrives, hvordan kommunerne i KKR Sjælland arbejder med at tilrettelægge tilbud om danskuddannelse i samarbejde med virksomhederne. Beskrivelsen er baseret på den tidligere nævnte spørgeskemaundersøgelse.

Kommunerne har kort beskrevet deres tilbud *om danskuddannelse i samarbejde med virksomhederne*, og/eller virksomhedsrettede tilbud. Der kan ikke på baggrund af svarene i surveyet gives en entydig fælles beskrivelse af tilbuddene.

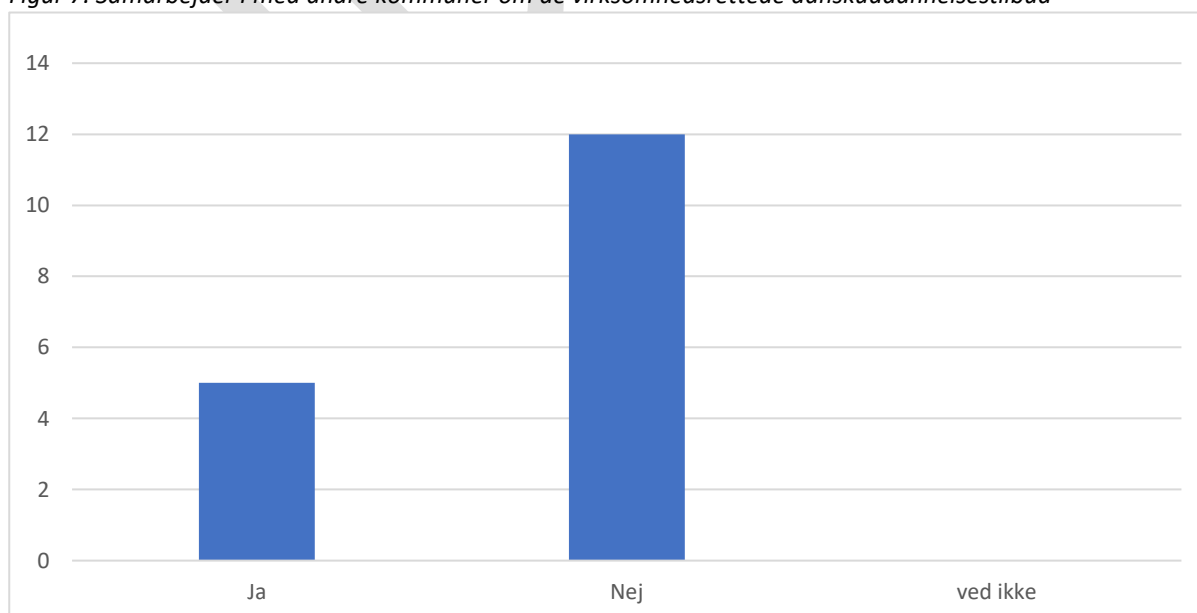
I ft. selve danskuddannelsen beskrives anvendelse af:

- Brancherettet undervisning herunder såkaldte branchepakker, hvor undervisning, sprog og praktik er et sammenhængende forløb.
- Undervisning på virksomhederne efter behov og efter efterspørgsel (virksomhedsforlagt danskundervisning). Flere kommuner gør i den sammenhæng opmærksom på, at undervisning ude på virksomhederne dvs. virksomhedsforlagt danskuddannelse pt.(dec. 2020) ikke er aktuelt blandt andet pga. lille kursistgrundlag og/eller en erhvervsprofil med mange små og mellemstore virksomheder.
- Løbende danskundervisning på virksomheder i kommuner med større virksomheder,
- Danskundervisning på virksomhederne i forbindelse med beskæftigelsesprojekter.
- Særlige sprogforløb og praktikforløb rettet mod kursister, der ønskes "gjort klar" til SOSU-uddannelser/beskæftigelse.
- Særlige tilrettede kombinationsforløb med sprogundervisning og nytteindsats/virksomhedspraktik/IGU for særlige/udvalgte målgrupper.

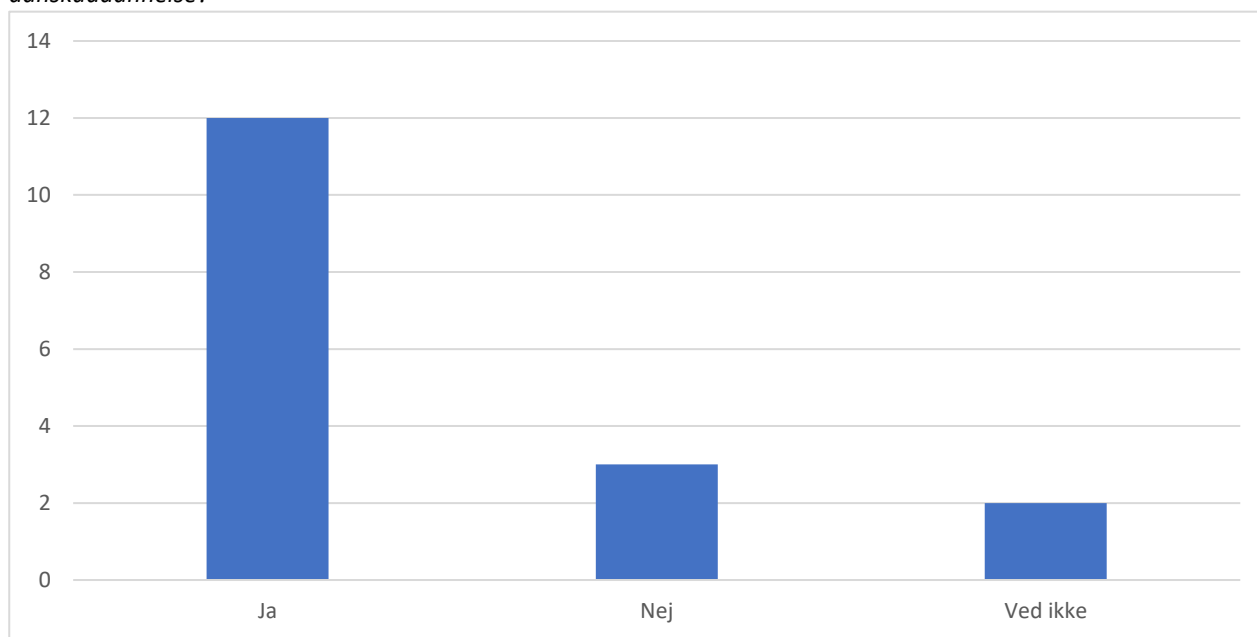
8.2. Eksisterende samarbejder om virksomhedsrettede danskuddannelses tilbud og muligheder fremadrettet

Fem kommuner svarer ja til, at man samarbejder med andre kommuner om virksomhedsrettet danskuddannelses tilbud blandt andet med en henvisning til det generelle samarbejde på området.

Figur 7. Samarbejder I med andre kommuner om de virksomhedsrettede danskuddannelses tilbud

Figur 8. Ser I muligheder for at fremme et (yderligere) tværkommunalt samarbejde om virksomhedsrettet danskuddannelse?

Den overvejende del af kommunerne (12 ud af 17) ser muligheder for at fremme et (yderligere) tværkommunalt samarbejde om virksomhedsrettet danskuddannelse.

Der peges på en række muligheder for at fremme et (yderligere) tværkommunalt samarbejde om virksomhedsrettet danskuddannelse, for eksempel:

- Et yderligere samarbejde i den klynge af kommuner, der netop har samarbejdet om udbud,
- Evt. et samarbejde mellem nabokommuner f.eks. ifm. de store bygge-/anlægsprojekter i regionen såsom Femern og ny Storstrømsbro, eller om f.eks. landbrugsmedarbejdere med nabokommuner; yderligere praktikker i virksomhederne, og flere håndholdte forløb i virksomhederne.
- Et evt. samarbejde om brancherettede forløb rettet mod større virksomheder.

8.3. Konklusion

Den overvejende del af kommunerne ser muligheder for at fremme yderligere tværkommunalt samarbejde om virksomhedsrettet danskuddannelse.

Der lægges op til, at kommunerne via det tværkommunale samarbejdsforum Jobforum i 2021/22 afsøger mulighederne for konkrete samarbejder om virksomhedsrettede/brancherettede forløb. Der skal også her ske en vurdering af den tilstrækkelige volumen (ift. antal forventede kursister), og de enkelte kommuners samarbejdsrelationer, ønsker og geografi.

9. Tema 2 - Det pædagogiske tilsyn

Kommunerne er ansvarlige for at føre tilsyn med deres udbydere af danskuddannelse, hvilket indebærer både et administrativt, et økonomisk og et pædagogisk tilsyn. Kommunerne indsender hvert andet år tilsynsrapporterne til SIRI om udviklingen på området.

Rapporten skal indeholde en beskrivelse af, hvordan tilsynet har været ført og forholde sig til data om undervisningens aktivitet og prøveresultater. Ved udarbejdelsen af rapporten inddrager kommunalbestyrelsen personale med pædagogiske kompetencer i dansk som andetsprog for voksne i opfølgning og vurdering af undervisningens kvalitet. Beskrivelsen nedenfor er derfor alene meget summarisk og overordnet.

9.1. En overordnet beskrivelse af tilsynet og eksisterende samarbejder

Kommunerne anvender forskellige modeller for varetagelse af det pædagogiske tilsyn.

En række kommuner anvender ekstern konsulent eller privat aktør til det pædagogiske tilsyn, og mange kommuner tilkendegiver, at tilsynet sker i et samarbejde med nabokommunen/kommunerne. Det gælder blandt andet, når en kommune er driftskommune for en anden, og det gælder i tilfælde, hvor flere kommuner har samme eksterne leverandør.

Ift. nogle kommunale sprogcentre beskrives, at man indgår i et samarbejde med andre kommunale sprogcentre, hvor tilsynet udføres i en cyklus, så det er forskelligt fra år til år. (tilsynscirkel) (EVA-modellen), Andre anvender ekstern konsulent og andre beskriver, at tilsynet sker i et samarbejde med kommunens skoleforvaltning.

Tilsynsarbejdet beskrives blandt andet som f.eks. følgende:

- et årligt anmeldt tilsyn og et årligt uanmeldt tilsyn. Lærerne får efterfølgende en tilbagemelding på, hvad der er observeret udover at der laves en rapport.
- Pædagogisk tilsyn gennemføres af en person med uddannelsen "dansk som andet sprog". Personen deltager i de 4 årlige tilsynsmøder samt en gang om året direkte observation i undervisningslokaler.
- Det pædagogiske tilsyn er gennemført som et dialogbaseret tilsyn med anvendelse af både tematiske og risikobaserede metoder. Med bl.a. selvevaluering, effektmålinger, kursisttilfredshedsundersøgelser, observation af undervisning, dialog og interviews med kursister, fokusgruppeinterviews med lærere og ledelse, dialogmøder.

Den altovervejende del af kommunerne angiver, at man samarbejder med andre kommuner om det pædagogiske tilsyn. 10 svarer ja til spørgsmålet, om man samarbejder med andre kommuner om det pædagogiske tilsyn, 6 svarer nej. Imidlertid omfattes 14 kommuner ud af 17 af et samarbejde – når kommunerne spørges konkret til, hvem de samarbejder med.

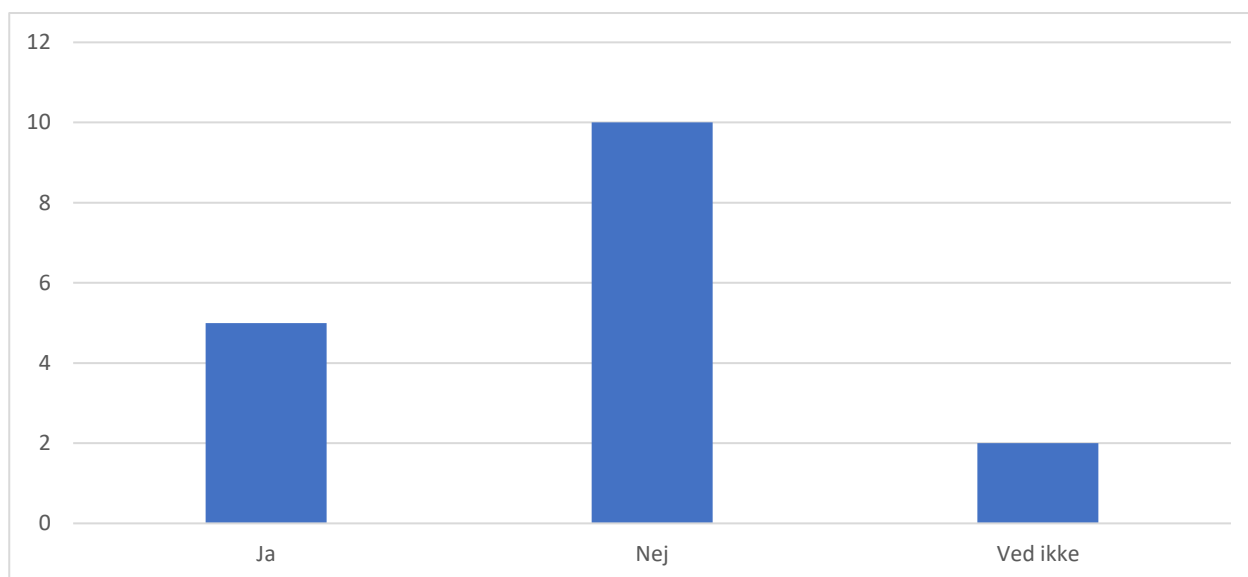
Endelig beskriver flere kommuner, at der er forventning om et kommende fælles tilsynsarbejde i det ny kommunesamarbejde om danskuddannelseskontrakt. Det vil betyde, at den overvejende del af kommunerne indgår i samarbejde med andre kommuner om opgaven.

Indholdet i det nuværende samarbejde er blandt andet:

- Samarbejde omkring spørgeskema, erfaringsudveksling og interview
- Køb af eksternt tilsyn på det pædagogiske tilsyn, fordi det er vanskeligt for kommunen at gennemføre et pædagogisk tilsyn med eget sprogcenter, pga. af at man ikke har de faglige kompetencer fra et andet tilsvarende tilbud.
- Samarbejde om ekstern konsulent til den undervisningsmæssige del af tilsynet, vidensdeling samt udfærdigelse af tilsynsrapporten.
- Samarbejde via en tilsynscirkel, der med udgangspunkt i EVA-modellen fører tilsyn hos hinanden.
- Samarbejde i ft. tilsynet/tilsynsrapporten om det administrative og økonomiske tilsyn og ved køb af ekstern til det pædagogiske tilsyn.

Den overvejende del af kommunerne oplever ikke udfordringer med at gennemføre det pædagogiske tilsyn.

Figur 9. Oplever I udfordringer med at gennemføre det pædagogiske tilsyn eller udbyttet af det?

De kommuner, der oplever udfordringer, beskriver, at udfordringerne består i at finde de nødvendige faglige kompetencer til at udføre tilsynet.

9.2. Muligheder for samarbejde om tilsynet fremadrettet

14 kommuner svarer ja til spørgsmålet, om man ser muligheder for at fremme et tværkommunalt samarbejde om det pædagogiske tilsyn yderligere. De øvrige angiver, at man allerede har et samarbejde/deltager i et landsdækkende netværk.

Blandt de potentialer kommunerne ser er:

- En forventning om et fælles tilsynsarbejde under én eller anden form i det ny kommunesamarbejde om danskuddannelseskontrakt, altså et klyngesamarbejde.
- at såfremt, der etableres yderligere tværkommunale sprogtilbud, så vil et fælles tilsyn/samarbejde være relevant, (angives af en af de "nye" kommunale udbydere).
- At udvide antallet af kommuner i tilsynsringen af kommunale sprogcentre.
- En kommune, der har eget sprogcenter og ekstern tilsynskonsulent peger på en mulighed for central koordinering af tilsynet, så det ikke er op til kommunerne at lave enkeltstående dyre aftaler.

9.3. Konklusion

Kommunerne oplever generelt ikke udfordringer med at gennemføre det pædagogiske tilsyn, og der beskrives et udbygget samarbejde på tværs i regionen og nationalt. Samtidig ser man generelt muligheder for yderligere samarbejder i de strukturer, der er etableret med indgangen til 2021.

Der lægges op til, at kommunerne via det tværkommunale samarbejdsforum Jobforum i 2021/22 afsøger, om der er yderligere mulige tværkommunale samarbejdsfelter på tilsynsområdet f.eks. i form af videndeling.

10. Tema 3 – Udbud af danskuddannelse

Kommunerne kan vælge enten at organisere danskuddannelsen til voksne udlændinge i et kommunalt sprogcenter eller at sende opgaven i udbud. Udbudsprocessen på danskuddannelsesområdet kan være en kompliceret opgave for den enkelte kommune. Endvidere kan der være mange hensyn ift. om kommunen vælger at have en kommunal eller en privat udbyder af danskuddannelse.

10.1. Status i sjællandsregionen for organiseringen af danskuddannelsesopgaven

8 ud af 17 kommuner anvender et kommunalt sprogcenter. Af de 8 kommuner, der anvender et kommunalt sprogcenter, er der samarbejde mellem hhv. Næstved/Vordingborg og Køge/Stevns. De resterende 9 kommuner anvender et privat sprogcenter.

Blandt de, der anvender privat udbyder, har der (2020) været et fælles udbud med deltagelse af Holbæk, Roskilde, Ringsted, Sorø, Odsherred og Lejre. Faxe har en option på at kunne tilslutte sig i løbet af første halvdel af 2021. Udbuddet var et FUS-udbud (Fælles Udbud Sjælland, der er et udbudssamarbejde på tværs af 16 af de 17 kommuner i region Sjælland). Solrød og Greve har tilsvarende tilkendegivet, at man har haft fælles udbud af danskuddannelserne i 2018.

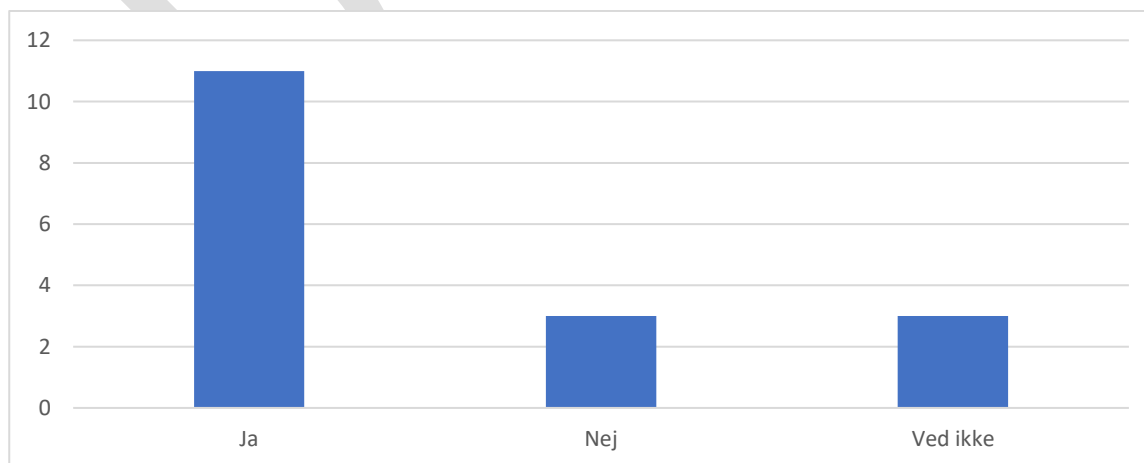
13 ud af 17 kommuner samarbejder således med andre kommuner, enten om udbud eller via anvendelse af anden kommunes sprogcenter.

Kommunerne er blevet bedt om svare på, om man har oplevet udfordringer med kvaliteten af undervisningen, når danskuddannelsesopgaven er udbudt. Seks kommuner svarer ja til, at man har oplevet udfordringer med kvaliteten, når opgaven har været udbudt. Tre svarer nej, og 8 svarer ved ikke. Udfordringerne beskrives blandt andet i form af udfordringer med differentiering af undervisning pga. få kursister, problemer med at få koordineret indsatsen over til andre kommunale indsats, og at få tilstrækkeligt virksomhedsrettet fokus i indsatsen. En enkelt af de kommuner, der svarer ja, skriver, at man oplever få udfordringer i kvaliteten, f.eks. mangel på synligt læringsmål og opfølgning, og at der er aftalt opfølgning.

10. 2. Muligheder for et øget tværkommunalt samarbejde om danskuddannelsesopgaven

11 ud af 17 kommuner svarer ja på spørgsmålet, om man ser muligheder for at fremme et tværkommunalt samarbejde om udbud af danskuddannelsesopgaven. 3 svarer nej, og 3 ved ikke.

Figur 10. Ser I muligheder for at fremme et tværkommunalt samarbejde om udbud af danskuddannelsesopgaven i din kommune?

Blandt de, der svarer ja, er der både kommuner, der har været i udbud med opgaven, og kommuner, der netop har hjemtaget, herunder i et samarbejde.

Der peges blandt andet på følgende muligheder/potentialer:

- Fællesudbud og dermed samlet tilsyn,
- et muligt samarbejde - på tværs af de kommuner, der har samarbejdet om udbud - om opgaven med pædagogisk tilsyn og udgifter hertil.
- at man herved opnår en vis volumen i kursistgrundlaget, der muliggør et udbud, at udbydere kan findes, at tilbuddet kan blive bedre og mere fleksibelt og endelig, at et større kursistgrundlag giver mulighed for en bedre sammenhæng mellem pris og kvalitet. En udbudsproces er en stor og kompleks opgave.
- Et samarbejde mellem kommuner, der har hjemtaget tilbuddet vil kunne give mulighed for mere fleksible og virksomhedsrettede forløb.
- Sammenlægning af undervisningen, så der er flere mulige holdsætninger og dermed mere specialiseret undervisning (i stedet for mange forskellige moduler på et hold).

10.3. Konklusion

Den overvejende del af kommunerne samarbejder med en eller flere kommuner om danskuddannelsestilbuddet, enten via kommunale tilbud eller ved at flere kommuner er gået sammen om fælles udbud ift. privat udbyder. En stor del af kommunerne i Sjællandsregionen har i 2020 netop været igennem overvejelser om danskuddannelsestilbuddet enten ift. hjemtagning eller samarbejde om udbud. Herved er samarbejdsmulighederne netop blevet afsøgt.

11. Øvrige udvalgte lokale temaer inden for danskuddannelsesområdet

Endelig lægges der op til, at kommunerne i fællesskab i Jobforum drøfter følgende temaer i løbet af 2021/22

Kursister med særlige behov. Erfaringsudveksling på tværs af kommunerne i jobforum om tværgående samarbejde om kursister med særlige behov.

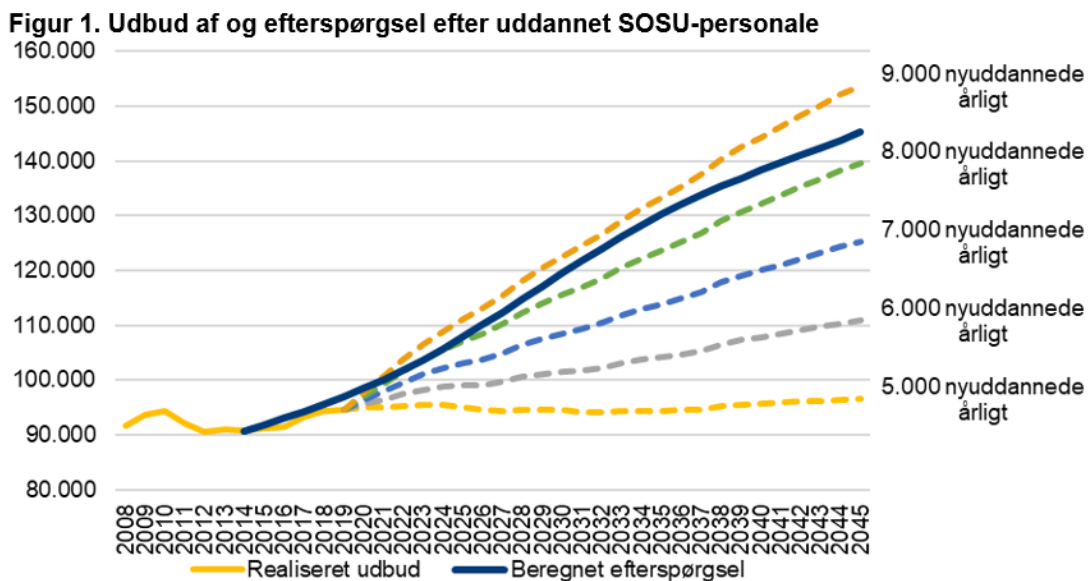
Digital undervisning. Erfaringsudveksling på tværs af kommunerne i jobforum om anvendelsen af digital undervisning, hvor det giver mening. Blandt andet med afsæt i erfaringerne gennem det seneste års "nedlukning" pga. covid 19.

2.6

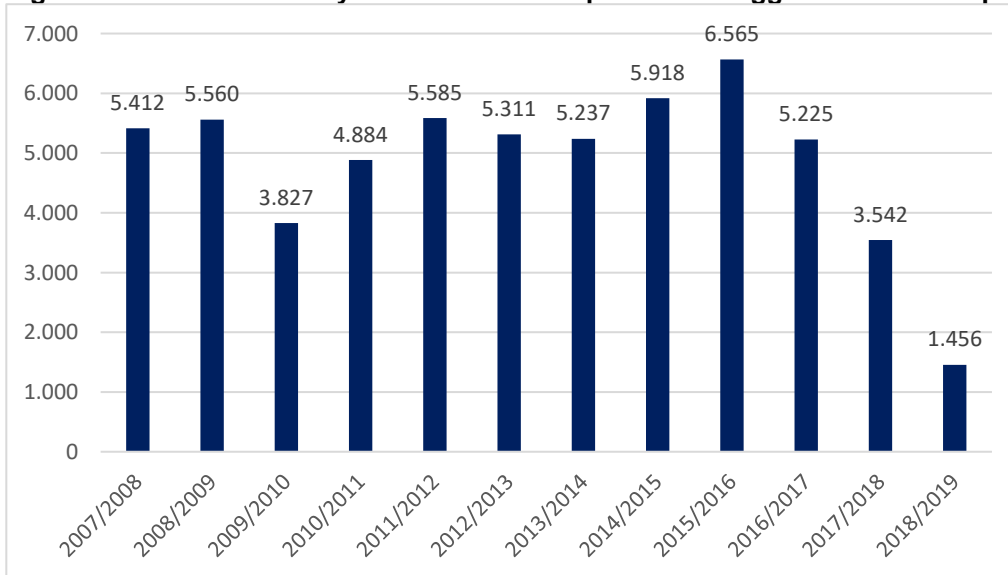
**Beslutningssag: Forhandling af ny femårig lærepladsaftale
for SOSU-uddannelserne**

Bilag 1 – SOSU-dimensionering

Figur 1. Teknisk fremskriv af udbud /efterspørgsel af SOSU-personale frem mod 2045 (slutniveau 8.500)

Figur 2. Produktionen af nyuddannede SOSU-personale - ligger lavt ift. efterspørgsel

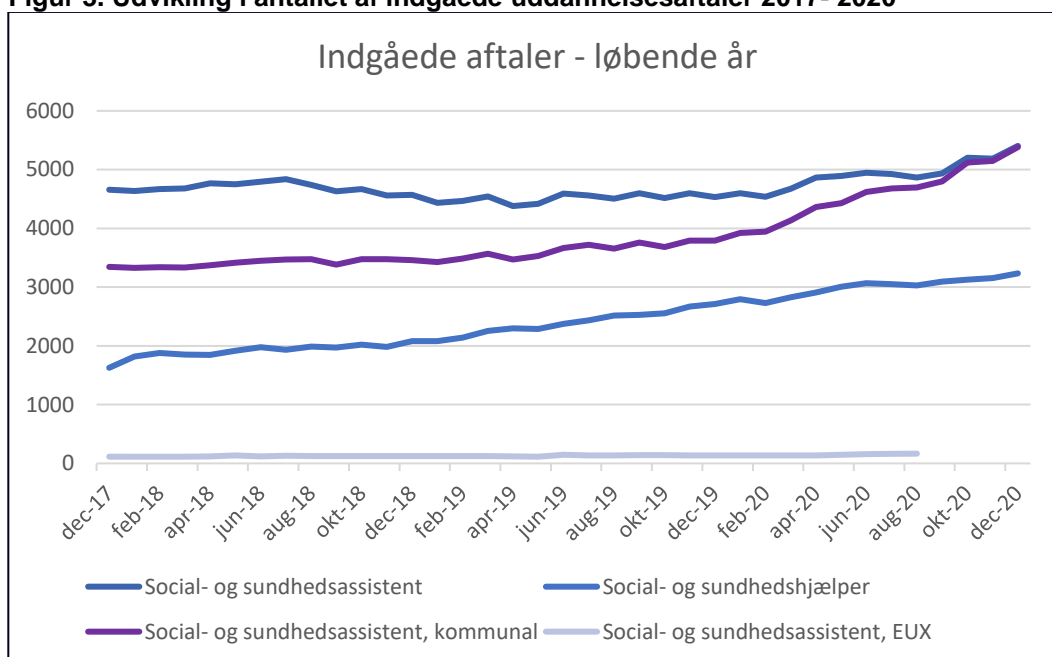

Anm.: Opgjort indenfor det såkaldte tællingsår (fra oktober til og med september). Videreuddannelse fra hjælper til assistent er ikke medtalt.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

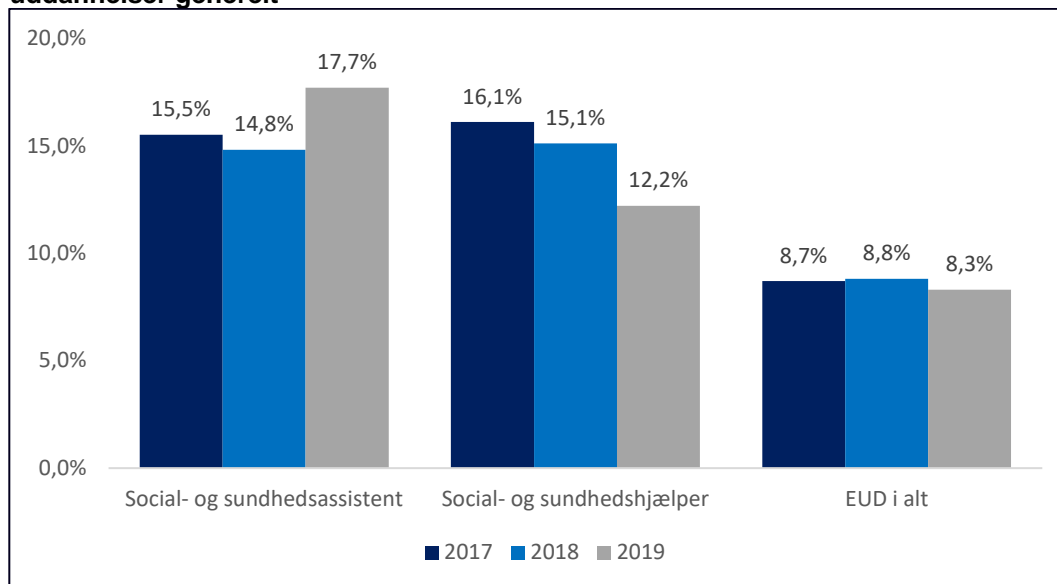
Vær opmærksom på at antallet af nyuddannede er strukturelt lavere i skoleårene 2017/2018 og 2018/2019 grundet opsplitningen af den gamle social- og sundhedsuddannelse. Da hver elev tidligere skulle uddannes til hjælper før de blev assistent, er der i disse skoleår således en række assistentelever, der under den gamle uddannelse allerede ville have færdiggjort hjælperdelen, men som nu først tæller med ved afslutningen af det 3-årige assistenthovedforløb.

Figur 3. Udvikling i antallet af indgåede uddannelsesaftaler 2017- 2020

Kilde: Uddannelsesstatistik.dk

Figur 4. Frafald på hovedforløbet efter 6 måneder – Højt frafald på sammenlignet med erhvervsuddannelser generelt

Anm.: Figuren inkluderer frafald både med og uden omvalg.

Kilde: *Uddannelsesstatistik.dk*

2.7

Beslutningssag: Etablering af uddannelsen til maskinmester

Maskinmesteruddannelsen tilbyder nu opstart lokalt i region Sjælland

En række sjællandske erhvervsskoler er gået sammen med Maskinmesterskolen København om at tilbyde den praktiske del af maskinmesteruddannelsen i fire byer på Sjælland.

Nu er det ikke længere nødvendigt at tage til København for at starte på uddannelsen som maskinmester. For første del af uddannelsen kan nu også tages på ZBC i Slagelse, på EUC Nordvestsjælland's adresser i Holbæk og Kalundborg eller på EUC Sjælland i Næstved.

- Maskinmesteruddannelsen har til alle tider taget udgangspunkt i solidt håndværk. Det er hele afsættet for uddannelsen, og derfor er vi meget glade for samarbejdet med erhvervsskolerne, som kan give de studerende fra region Sjælland de rigtige kompetencer i deres nærområde, siger Tommy Birkebaek, uddannelseschef på Maskinmesterskolen København.

Stor efterspørgsel på maskinmestre i regionen

Maskinmestre arbejder fx i produktions- og industrivirksomheder, på kraftværker, i energiforsyningsselskaber, på skibe eller offshore med vind-, gas- eller olieproduktion. Det er vigtige brancher i region Sjælland, men ofte oplever det regionale erhvervsliv, at det er svært at rekruttere maskinmestre.

- Lokale praktiske forløb på maskinmesteruddannelsen har længe stået højt på vores og virksomhedernes ønskeliste, så vi er meget glade. For når vi uddanner lokalt, er der også bedre mulighed for at rekruttere lokalt. Udover at eleverne nu kan spare en masse rejsetid, er det altså også et stort plus for erhvervslivet, siger Michael Bang Dyrehave, uddannelseschef på ZBC.

Han bliver bakket op af Ole Holm, der er uddannelseschef på EUC Sjælland:

- Det er væsentligt at uddannelsesmulighederne i vores region udbygges og tilpasses således, at det bedst muligt dækker erhvervslivets behov. Vi glæder os derfor over at være en del af et samarbejde med Maskinmesterskolen, EUC Nordvestsjælland og ZBC. Et samarbejde der sikrer endnu en uddannelsesmulighed i region Sjælland.

Motorlære, el og fræseteknik på skemaet

Det praktiske forløb ligger i starten af uddannelsen. Det varer ni måneder og er for de elever, som kommer med en gymnasial uddannelse og uden relevant håndværksmæssig erfaring. På forløbet skal eleverne blandt andet arbejde med el, motorlære og køling, svejsning, pneumatik og fræseteknik. Det er fag som skolerne har stor erfaring og ekspertise i at undervise i på erhvervsuddannelserne.

- Vi glæder os til, at vores værksteder på EUC Nordvestsjælland i fremtiden også kommer til at rumme maskinmesterstuderende, der som en del af deres alsidige uddannelse også skal have et solidt håndværksmæssigt grundlag, siger Malene Grandjean, vicedirektør på EUC Nordvestsjælland.

De første maskinmester elever kan starte på ZBC, EUC Nordvestsjælland eller EUC Sjælland til august. Når eleverne har gennemført det praktiske forløb, er de garanteret en plads videre på Maskinmesterskolen i København.

For yderligere oplysninger, kontakt:

Maskinmesterskolen København

Tommy Birkebaek, uddannelseschef
Tlf.: 2448 3022
E-mail: tb@msk.dk

ZBC Slagelse

Michael Bang Dyrehave, uddannelseschef
Tlf.: +45 25 83 05 75
E-mail: mbdy@zbc.dk

EUC Sjælland

Ole Holm, uddannelseschef
Tlf.: 2523 5806
E-mail: olho@eucsj.dk

EUC Nordvestsjælland

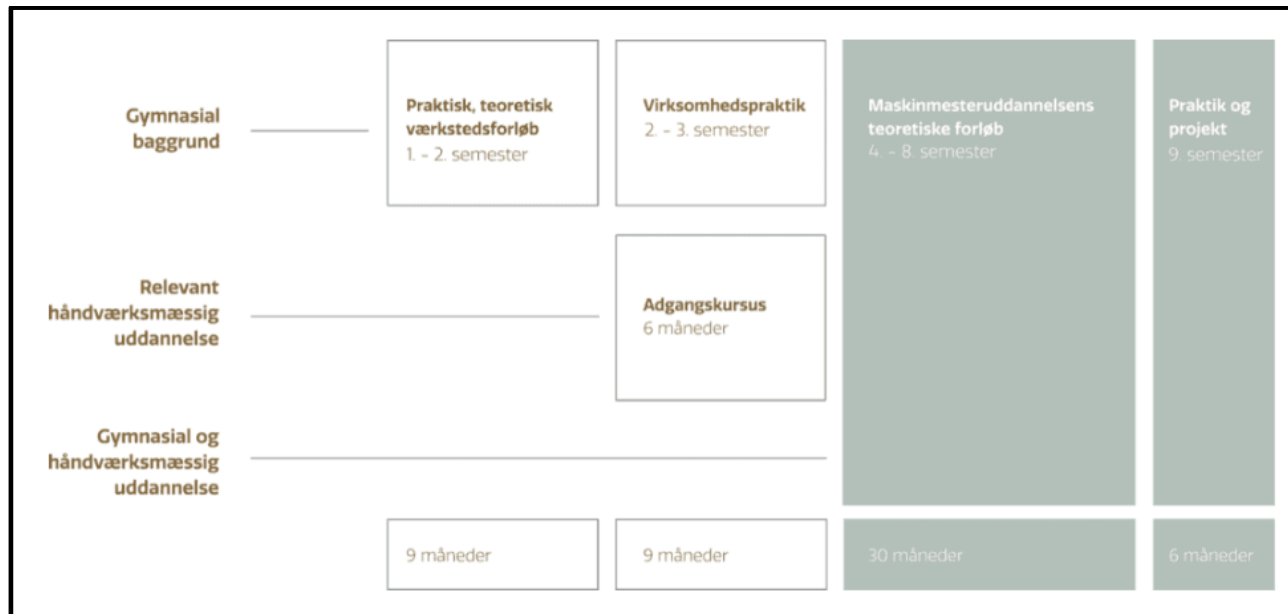
Malene Grandjean, vicedirektør
Tlf.: +45 20 75 56 69
E-mail: mag@eucnvs.dk

2.7

Beslutningssag: Etablering af uddannelsen til maskinmester

Oversigt over optagelsesveje og uddannelsesforløbets opbygning samt model for etablering af maskinmesteruddannelsen i region Sjælland

Optagelsesveje illustreres i grafikken nedenfor (udklip fra MSK's hjemmeside, januar 2021):

MSK fik i 2019 godkendelse af udbud af maskinmesteruddannelsen i Region Sjælland. MSK arbejder ud fra følgende model og roadmap:

Praktisk, teoretisk værkstedsforløb 1 – 2 semester (9 mrd.)	Gennemføres parallelt på: Værkstedsskole i Næstved Værkstedsskole i Slagelse Værkstedsskole i Holbæk I samarbejde med hhv. lokal EUC eller ZBC uddannelse.
Virksomhedspraktik 2 – 3 semester (9 mrd.)	Gennemføres hos virksomheder som de studerende vælger. Det vil være oplagt at praktikken gennemføres hos virksomheder tæt på værkstedsskolerne (Næstved, Slagelse, Holbæk) eller tæt på større industrivirksomheder (Kalundborg, Odsherred og en række andre kommuner på Sjælland)
Maskinmester-Uddannelsens teoretiske forløb 4 – 8 semester (30 måneder)	Gennemføres i Kalundborg, på eller nær Biotekbyen Campus Beliggenheden af det teoretiske forløb i Kalundborg øger uddannelsens kvalitet og rekrutteringspotentialer ved (1) tæt kobling til Skandinavien største biotekindustri, der er beliggende i Kalundborg, (2) tæt samarbejde og synergi med Absalons nye uddannelsescenter på Biotekbyen Campus, hvor der bl.a. uddannes diplomingeniører i maskinteknologi og bioteknologi, (3) tæt samarbejde med EUC Nordvestsjælland der har Processkolen tæt beliggende på campus, hvor der er klare faglige og udstyrsmæssige synergier til maskinmesteruddannelsen, (4) tæt kobling til andre store innovations- og

	<p>uddannelsesmæssige satsninger i Kalundborg, herunder investeringen på 120M kr. i etablering af Biomanufacturing Project House fra Novo Nordisk Fonden m.fl. https://novonordiskfonden.dk/da/nyheder/samarbejde-mellem-forskning-og-industri-i-skandinaviens-stoerste-bioindustrielle-klynge-skal-styrke-produktionsdanmark/</p>
<p>Praktik og projekt 9 semester (6 mrd.)</p>	<p>Gennemføres hos virksomheder som de studerende vælger.</p> <p>Det vil være oplagt at praktikken gennemføres hos virksomheder tæt på værkstedsskolerne (Næstved, Slagelse, Holbæk) eller tæt på større industrivirksomheder (Kalundborg, Odsherred og en række andre kommuner på Sjælland)</p>

2.8

Orienteringssag: Regeringens nye vækstteams med fokus på lokale erhvervsfyrtårne

Kommissorium for regionale vækstteams

Kommissorium for Vækstteam Bornholm

Vækstteam Bornholm skal komme med anbefalinger til, hvordan der bedst kan investeres i lokale erhvervsstyrker, som særligt har potentiale til at få Bornholm styrket ud af COVID-19-krisen, herunder så de kan udvikle sig til lokale erhvervsfyrårne og styrke vækst og beskæftigelse i hele landsdelen.

Vækstteam Bornholm skal:

- Tilvejebringe et analysegrundlag for at identificere konkrete, lokale udfordringer og potentialer, som kan danne baggrund for vækstteamets anbefalinger
- Komme med anbefalinger til, hvordan der bedst kan investeres i lokale erhvervsstyrker og potentialer, så de kan udvikle sig til ét eller to lokale erhvervsfyrårne og styrke vækst og beskæftigelse i en hel landsdel. Det er ambitionen, at der tiltrækkes private investeringer til hvert erhvervsfyrårn.
- Komme med anbefalinger til, hvordan der bedst kan investeres i særlige lokale erhvervsstyrker og potentialer, som kan løfte en særlig lokal indsats. Det skal bidrage til at vækstteamene, som dækker en stor geografi, kan udnytte det fulde potentiale i de særlige lokale erhvervsstyrker med betydning for et geografisk område internt i landsdelen.
- Komme med anbefalinger til yderligere tiltag, som kan genstarte vækst i deres landsdel.

Som en del af anbefalingerne kan hvert vækstteam bl.a. vurdere behovet for kompetenceudvikling og opkvalificering. Vækstteamet kan også komme med forslag til målretning af eksisterende tiltag, ændret regulering, eller andet som ikke kræver særskilt finansiering eller har statsfinansielle konsekvenser. Anbefalingerne må ikke påvirke andre landsdele negativt.

Der er afsat 500 mio. kr. til at følge op på anbefalingerne fra de regionale vækstteams under årets finanslov fra REACT-EU-programmet. Midlerne skal anvendes inden medio 2023.

I sit arbejde kan vækstteamet bl.a. se på potentialerne i:

- Grøn energi: Produktionen af grøn energi er et område, hvor Bornholm står midt i en rivende udvikling. Rønne Havn har allerede investeret 600 mio. kr. i en udvidelse af havnen for at kunne håndtere offshore-komponenter ifm. havvind ud for Bornholm, og Bornholms Regionskommune har igangsat en lang række projekter, der skal understøtte test af fremtidens energisystemer på Bornholm. Der kan være stort potentiale i yderligere at udvikle Bornholm som test-ø og knudepunkt for energinfrastrukturen i Østersøen. Der kan blandt andet ses på, hvordan det bornholmske erhvervsliv og arbejdsmarked kan få gavn af, at der etableres en energi-ø på Bornholm.

Bestyrelsen for det tværkommunale erhvervshus i Bornholm har ved et tidligere indspil til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse beskrevet potentialer for at opdyrke lokale erhvervsfyrtårne. Indspillet skal sammen med kommissoriet lægges til grund for arbejdet i vækstteamet, så der bygges videre på den viden, som allerede er opbygget.

Vækstteam Bornholm sammensættes af medlemmer med indgående viden om lokale forhold. Det påhviler vækstteamet at inddrage øvrige relevante lokale aktører i relevant omfang, herunder lokale virksomheder, Regionerne, De Regionale Arbejdsmarkedsråd (RAR), videninstitutioner, business regions, destinationsselskaber mv.

Vækstteam Bornholm skal arbejde til maj 2021, hvor vækstteamet senest skal indgive sine anbefalinger til regeringen.

Tabel 1. Medlemmer af Vækstteam Bornholm

Formand	Baggrund
Henriette Hallberg Thygesen	Executive Vice President, CEO Fleet and Strategic Brands – A.P Møller Maersk
Medlem	Baggrund
Morten Studsgaard	Adm. dir. BHS Logistics A/S og medlem af DI Bornholm
Anne Thomas	Direktør i Center for Regional- og Turismeforskning
Linda Kofoed Persson	Byrådsmedlem i Bornholms Regionskommune (O)
Klaus Holm	Formand for Metal Bornholm og bestyrelsesmedlem i Erhvervshus Bornholm og Business Center Bornholm
Jan Nielsen	Formand for Dansk EI-Forbund Bornholm
Dorte Zacho	Medejer af BM Silo
Thomas Thors	Borgmester for Bornholms Regionskommune (S)
Karen Bladt	Direktør for Hasle Refractories, næstformand for Erhvervshus Bornholm
Inge Prip	Direktør for Campus Bornholm

Kommissorium for regionale vækstteams

Kommissorium for Vækstteam Fyn

Vækstteam Fyn skal komme med anbefalinger til, hvordan der bedst kan investeres i lokale erhvervsstyrker, som særligt har potentiale til at få Fyn styrket ud af COVID-19-krisen, herunder så de kan udvikle sig til lokale erhvervsfyrårne og styrke vækst og beskæftigelse i hele landsdelen.

Vækstteam Fyn skal:

- Tilvejebringe et analysegrundlag for at identificere konkrete, lokale udfordringer og potentialer, som kan danne baggrund for vækstteamets anbefalinger
- Komme med anbefalinger til, hvordan der bedst kan investeres i lokale erhvervsstyrker og potentialer, så de kan udvikle sig til ét eller to lokale erhvervsfyrårne og styrke vækst og beskæftigelse i en hel landsdel. Det er ambitionen, at der tiltrækkes private investeringer til hvert erhvervsfyrårn.
- Komme med anbefalinger til, hvordan der bedst kan investeres i særlige lokale erhvervsstyrker og potentialer, som kan løfte en særlig lokal indsats. Det skal bidrage til at vækstteamene, som dækker en stor geografi, kan udnytte det fulde potentiale i de særlige lokale erhvervsstyrker med betydning for et geografisk område internt i landsdelen.
- Komme med anbefalinger til yderligere tiltag, som kan genstarte vækst i deres landsdel.

Som en del af anbefalingerne kan hvert vækstteam bl.a. vurdere behovet for kompetenceudvikling og opkvalificering. Vækstteamet kan også komme med forslag til målretning af eksisterende tiltag, ændret regulering, eller andet som ikke kræver særskilt finansiering eller har statsfinansielle konsekvenser. Anbefalingerne må ikke påvirke andre landsdele negativt.

Der er afsat 500 mio. kr. til at følge op på anbefalingerne fra de regionale vækstteams under årets finanslov fra REACT-EU-programmet. Midlerne skal anvendes inden medio 2023.

I sit arbejde kan vækstteamet bl.a. se på potentialerne i:

- Maritime erhverv og robotter: Der kan være stort potentiale i kombinationen mellem Fyns fremtrædende rolle inden for hhv. de maritime erhverv og robotter, droner og autonom styring, herunder ift. mulighederne for at udvikle bæredygtig autonom skibsfart. Den danske robot- og droneindustri er relativt ung, men kendetegnet af høj vækst. Robotindustrien er i høj grad koncentreret omkring et økosystem på Fyn, hvor 34 pct. af alle danske robotvirksomheder er lokaliseret. Fyn har derudover et stærkt maritimt erhverv bl.a. i og omkring Svendborg og Lindø med ca. 125 virksomheder og ca. 7.000 ansatte, som understøtter skibsdrift og vindindustrien. Robot- og droneindustriens applikationsmuligheder inden for det maritime har et stort vækstpotentiale, idet der

forventes et voksende globalt milliardmarked drevet frem af en kraftig efterspørgselsstigning på industrirobotter og automatiseringsløsninger.

Bestyrelsen for det tværkommunale erhvervshus i Fyn har ved et tidligere indspil til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse beskrevet potentialer for at opdyrke lokale erhvervsfyrtårne. Indspillet skal sammen med kommissoriet lægges til grund for arbejdet i vækstteamet, så der bygges videre på den viden, som allerede er opbygget.

Vækstteam Fyn sammensættes af medlemmer med indgående viden om lokale forhold. Det påhviler vækstteamet at inddrage øvrige relevante lokale aktører i relevant omfang, herunder lokale virksomheder, Regionerne, De Regionale Arbejdsmarkedsråd (RAR), videninstitutioner, business regions, destinationsselskaber mv.

Vækstteam Fyn skal arbejde til maj 2021, hvor vækstteamet senest skal indgive sine anbefalinger til regeringen.

Tabel 1. Medlemmer af Vækstteam Fyn

Formand	Baggrund
Claus Jensen	Forbundsformand, Dansk Metal
Medlem	Baggrund
Jytte Ravn Jyrkinewsky	Chief Engineering Officer, Odense Maritime Technology og næstformand i MAR-LOG
Søren E. Nielsen	President, Mobile Industrial Robots A/S
Bo Hansen	Borgmester, Svendborg Kommune (S)
Erling Jensen	Afdelingsformand for Dansk EI-Forbund Fyn, medlem af Erhvervshus Fyns bestyrelse
Bodil Sejer	Regionsformand for Teknisk Landsforbund Sydvest
Katrine Forsberg	Adm. dir. i Atea A/S. Medlem af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse
Kenneth Muhs	Borgmester i Nyborg Kommune (V). Formand for Erhvervshus Fyn
Peter Rahbæk Juel	Borgmester i Odense kommune (S). Næstformand for Erhvervshus Fyn
Henrik Dam	Rektor for Syddansk Universitet. Medlem af Erhvervshus Fyns bestyrelse

Kommissorium for regionale vækstteams

Kommissorium for Vækstteam Hovedstaden

Vækstteam Hovedstaden skal komme med anbefalinger til, hvordan der bedst kan investeres i lokale erhvervsstyrker, som særligt har potentiale til at få Hovedstaden styrket ud af COVID-19-krisen, herunder så de kan udvikle sig til lokale erhvervsfyrtårne og styrke vækst og beskæftigelse i hele landsdelen.

Vækstteam Hovedstaden skal:

- Tilvejebringe et analysegrundlag for at identificere konkrete, lokale udfordringer og potentialer, som kan danne baggrund for vækstteamets anbefalinger
- Komme med anbefalinger til, hvordan der bedst kan investeres i lokale erhvervsstyrker og potentialer, så de kan udvikle sig til ét eller to lokale erhvervsfyrtårne og styrke vækst og beskæftigelse i en hel landsdel. Det er ambitionen, at der tiltrækkes private investeringer til hvert erhvervsfyrtårn.
- Komme med anbefalinger til, hvordan der bedst kan investeres i særlige lokale erhvervsstyrker og potentialer, som kan løfte en særlig lokal indsats. Det skal bidrage til at vækstteamene, som dækker en stor geografi, kan udnytte det fulde potentiale i de særlige lokale erhvervsstyrker med betydning for et geografisk område internt i landsdelen.
- Komme med anbefalinger til yderligere tiltag, som kan genstarte vækst i deres landsdel.

Som en del af anbefalingerne kan hvert vækstteam bl.a. vurdere behovet for kompetenceudvikling og opkvalificering. Vækstteamet kan også komme med forslag til målretning af eksisterende tiltag, ændret regulering, eller andet som ikke kræver særskilt finansiering eller har statsfinansielle konsekvenser. Anbefalingerne må ikke påvirke andre landsdele negativt.

Der er afsat 500 mio. kr. til at følge op på anbefalingerne fra de regionale vækstteams under årets finanslov fra REACT-EU-programmet. Midlerne skal anvendes inden medio 2023.

I sit arbejde kan vækstteamet bl.a. se på potentialerne i:

- *Life-science*: I Hovedstadsområdet er life-science og velfærdsteknologi en markant erhvervsmæssig styrkeposition. Virksomhederne på området står på landsplan for knap 50.000 danske arbejdspladser for både faglærte og ufaglærte, hvoraf knap 90 pct. er beskæftiget i hovedstaden. Life-science industrien har en årlig værdiskabelse på over 100 mia. kr. og står for godt en femtedel af al dansk vareeksport til udlandet. Samtidig understøttes life-science industrien af stærke hospitaler, universiteter og velfærduddannelser, som gør det muligt at udvikle velfærd og folkesundhed i Hovedstaden såvel som i resten af landet. Der er stort potentiale for at life-science industrien kan bidrage til yderligere vækst og beskæftigelse i hovedstaden. Det kan fx være stort potentiale i, at life-science industrien i samarbejde med hospitaler og andre offentlige aktører

kan finde løsninger, som reducerer ulighed i sundhed i hovedstaden såvel som i byer i resten af landet. Konkrete løsninger, som kan reducere ulighed i sundhed kan ikke alene forbedre folkesundheden og skabe øget velfærd men kan også medføre store erhvervs- og eksportpotentialer, da ulighed i sundhed, herunder sundhedsudfordringer i belastede boligområder, er en udfordring, som storbyer i hele verden kæmper med, og skal finde løsninger på.

Bestyrelsen for det tværkommunale erhvervshus i Hovedstaden har ved et tidligere indspil til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse beskrevet potentialer for at opdyrke lokale erhvervsfyrtårne. Indspillet skal sammen med kommissoriet lægges til grund for arbejdet i vækstteamet, så der bygges videre på den viden, som allerede er opbygget.

Vækstteam Hovedstaden sammensættes af medlemmer med indgående viden om lokale forhold. Det påhviler vækstteamet at inddrage øvrige relevante lokale aktører i relevant omfang, herunder lokale virksomheder, Regionerne, De Regionale Arbejdsmarkedsråd (RAR), videninstitutioner, business regions, destinationsselskaber mv.

Vækstteam Hovedstaden skal arbejde til maj 2021, hvor vækstteamet senest skal indgive sine anbefalinger til regeringen.

Tabel 1. Medlemmer af Vækstteam Hovedstaden

Formand	Baggrund
Lars Fruergaard Jørgensen	Adm. dir. Novo Nordisk A/S
Medlem	Baggrund
Poul Skadhede	Adm. dir. i Valcon A/S.
Bastian Schneider	CFO i GRØD ApS
Ole Bondo Christensen	Borgmester, Furesø Kommune (S)
Christian Grønnemark	Formand for HK Hovedstaden
Henriette Brockdorff	Næstformand for Fagbevægelsens Hovedorganisation Hovedstaden
Stephanie Lose	Regionsrådsformand, Region Syddanmark (V)
Henrik Rasmussen	Borgmester for Vallensbæk Kommune (K). Bestyrelsesformand for Erhvervshus Hovedstaden
Christina Dahl Christiansen	Områdedirektør, Realkredit Danmark Erhverv. Næstformand for Erhvervshus Hovedstadens bestyrelse
Marianne Thellersen	Koncerndirektør for innovation og entreprenørskab, Danmarks Tekniske Universitet

Kommissorium for regionale vækstteams

Kommissorium for Vækstteam Midtjylland

Vækstteam Midtjylland skal komme med anbefalinger til, hvordan der bedst kan investeres i lokale erhvervsstyrker, som særligt har potentiale til at få Midtjylland styrket ud af COVID-19-krisen, herunder så de kan udvikle sig til lokale erhvervsfyrtårne og styrke vækst og beskæftigelse i hele landsdelen.

Vækstteam Midtjylland skal:

- Tilvejebringe et analysegrundlag for at identificere konkrete, lokale udfordringer og potentialer, som kan danne baggrund for vækstteamets anbefalinger
- Komme med anbefalinger til, hvordan der bedst kan investeres i lokale erhvervsstyrker og potentialer, så de kan udvikle sig til ét eller to lokale erhvervsfyrtårne og styrke vækst og beskæftigelse i en hel landsdel. Det er ambitionen, at der tiltrækkes private investeringer til hvert erhvervsfyrtårn.
- Komme med anbefalinger til, hvordan der bedst kan investeres i særlige lokale erhvervsstyrker og potentialer, som kan løfte en særlig lokal indsats. Det skal bidrage til at vækstteamene, som dækker en stor geografi, kan udnytte det fulde potentiale i de særlige lokale erhvervsstyrker med betydning for et geografisk område internt i landsdelen.
- Komme med anbefalinger til yderligere tiltag, som kan genstarte vækst i deres landsdel.

Som en del af anbefalingerne kan hvert vækstteam bl.a. vurdere behovet for kompetenceudvikling og opkvalificering. Vækstteamet kan også komme med forslag til målretning af eksisterende tiltag, ændret regulering, eller andet som ikke kræver særskilt finansiering eller har statsfinansielle konsekvenser. Anbefalingerne må ikke påvirke andre landsdele negativt.

Der er afsat 500 mio. kr. til at følge op på anbefalingerne fra de regionale vækstteams under årets finanslov fra REACT-EU-programmet. Midlerne skal anvendes inden medio 2023.

I sit arbejde kan vækstteamet bl.a. se på potentialerne i:

- Vandteknologi: Vandteknologi udgør i dag et stærkt eksporterhverv med en årlig eksport på ca. 20 mia. kr. Der er knyttet ca. 28.500 fuldtidsjob til vandsektoren med en stor koncentration i Midtjylland. I Midtjylland er der i særlig grad stærke virksomheder, som har formået at gøre vandteknologi til en erhvervsstyrke, og efterspørgslen efter løsninger relateret til vand er stigende. Midtjylland har pga. sin stærke position og unikke sammensætning af aktører på området gode forudsætninger for at udnytte eksportmulighederne yderligere, og der kan således være stort potentiale i et stærkere fokus på, hvordan udvikling af vandområdet kan styrke vækst og beskæftigelse i hele Midtjylland.

Bestyrelsen for det tværkommunale erhvervshus i Midtjylland har ved et tidligere indspil til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse beskrevet potentialer for at opdyrke lokale erhvervsfyrtårne. Indspillet skal sammen med kommissoriet lægges til grund for arbejdet i vækstteamet, så der bygges videre på den viden, som allerede er opbygget.

Vækstteam Midtjylland sammensættes af medlemmer med indgående viden om lokale forhold. Det påhviler vækstteamet at inddrage øvrige relevante lokale aktører i relevant omfang, herunder lokale virksomheder, Regionerne, De Regionale Arbejdsmarkedsråd (RAR), videninstitutioner, business regions, destinationsselskaber mv.

Vækstteam Midtjylland skal arbejde til maj 2021, hvor vækstteamet senest skal indgive sine anbefalinger til regeringen.

Tabel 1. Medlemmer af Vækstteam Midtjylland	
Formand	Baggrund
Kim Nøhr Skibsted	Fonddirektør, Poul Due Jensens Fond
Medlem	Baggrund
Niels Duedahl	Adm. dir. Norlys A/S
Annemette Færch	Bestyrelsesformand for Færchfonden og Holstebro Udvikling P/S
Jacob Bundsgaard	Borgmester, Aarhus Kommune (S)
Lone Børlum	Formand for Fagbevægelsens Hovedorganisation Herning & Ikast-Brande
Helge Albertsen	Formand for Fagbevægelsens Hovedorganisation Vestjylland
Nicolai Hansen	Rådgiver i Nico Holding ApS. Medlem af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse
Søren Olesen	Byrådsmedlem i Holstebro kommune (DF). Bestyrelsesformand for Erhvervshus Midtjylland
Lise Berg Kildemark	Sustainable Packaging Director i ARLA Foods. Næstformand for Erhvervshus Midtjyllands bestyrelse
Brian Bech Nielsen	Rektor for Aarhus Universitet

Kommissorium for regionale vækstteams

Kommissorium for Vækstteam Nordjylland

Vækstteam Nordjylland skal komme med anbefalinger til, hvordan der bedst kan investeres i lokale erhvervsstyrker, som særligt har potentiale til at få Nordjylland styrket ud af COVID-19-krisen, herunder så de kan udvikle sig til lokale erhvervsfyrtårne og styrke vækst og beskæftigelse i hele landsdelen.

Vækstteam Nordjylland skal:

- Tilvejebringe et analysegrundlag for at identificere konkrete, lokale udfordringer og potentialer, som kan danne baggrund for vækstteamets anbefalinger
- Komme med anbefalinger til, hvordan der bedst kan investeres i lokale erhvervsstyrker og potentialer, så de kan udvikle sig til ét eller to lokale erhvervsfyrtårne og styrke vækst og beskæftigelse i en hel landsdel. Det er ambitionen, at der tiltrækkes private investeringer til hvert erhvervsfyrtårn.
- Komme med anbefalinger til, hvordan der bedst kan investeres i særlige lokale erhvervsstyrker og potentialer, som kan løfte en særlig lokal indsats. Det skal bidrage til at vækstteamene, som dækker en stor geografi, kan udnytte det fulde potentiale i de særlige lokale erhvervsstyrker med betydning for et geografisk område internt i landsdelen.
- Komme med anbefalinger til yderligere tiltag, som kan genstarte vækst i deres landsdel.

Som en del af anbefalingerne kan hvert vækstteam bl.a. vurdere behovet for kompetenceudvikling og opkvalificering. Vækstteamet kan også komme med forslag til målretning af eksisterende tiltag, ændret regulering, eller andet som ikke kræver særskilt finansiering eller har statsfinansielle konsekvenser. Anbefalingerne må ikke påvirke andre landsdele negativt.

Der er afsat 500 mio. kr. til at følge op på anbefalingerne fra de regionale vækstteams under årets finanslov fra REACT-EU-programmet. Midlerne skal anvendes inden medio 2023.

I sit arbejde kan vækstteamet bl.a. se på potentialerne i:

- CO₂-fangst, -lagring og -anvendelse: Nordjylland har den højeste CO₂-udledning pr. indbygger blandt de danske regioner. Det skyldes særligt procesudledninger fra cementproduktion og CO₂-udledninger fra større fossile kilder. Herudover finder der også udledninger sted fra afbrænding af biomasse til energiproduktion og fra biogasanlæg, hvor CO-fangst, -lagring og -anvendelse kan anvendes. Der kan dermed være et stort potentiale for fangst af CO₂ fra nordjyske virksomheder. Foreløbige geologiske undersøgelser tyder desuden på, at en undergrundsstruktur ud for Hanstholm kunne være velegnet til forsvarlig lagring af CO₂ fra nordjyske virksomheder såvel som fra kilder uden for Nordjylland. Den erhvervmæssige udvikling og ibrugtagning af CO₂-fangst, -lagring og -anvendelse er et vigtigt ben i den grønne omstilling af den

CO2-intensive industri, og til at nedbringe de samlede danske udledninger, og kan indebære brede erhvervs- og beskæftigelsesmæssige potentialer for hele Nordjylland.

Bestyrelsen for det tværkommunale erhvervshus i Nordjylland har ved et tidligere indspil til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse beskrevet potentialer for at opdyrke lokale erhvervsfyrtårne. Indspillet skal sammen med kommissoriet lægges til grund for arbejdet i vækstteamet, så der bygges videre på den viden, som allerede er opbygget.

Vækstteam Nordjylland sammensættes af medlemmer med indgående viden om lokale forhold. Det påhviler vækstteamet at inddrage øvrige relevante lokale aktører i relevant omfang, herunder lokale virksomheder, Regionerne, De Regionale Arbejdsmarkedsråd (RAR), videninstitutioner, business regions, destinationsselskaber mv.

Vækstteam Nordjylland skal arbejde til maj 2021, hvor vækstteamet senest skal indgive sine anbefalinger til regeringen.

Tabel 1. Medlemmer af Vækstteam Nordjylland	
Formand	Baggrund
Michael Lundgaard Thomsen	Adm. dir. for Aalborg Portland A/S
Medlem	Baggrund
Lars Peter Christiansen	Adm. dir. i Thy-Mors Energi
Christina Ørskov	Adm. dir. i Orskov Yard A/S.
Ulla Vestergaard	Borgmester i Thisted Kommune.
Jan. O Gregersen	Formand for Dansk Metal Aalborg
Anna Kirsten Olesen	Formand for Fagbevægelsens Hovedorganisation Nordjylland
Peter Rindebæk	COO i Bladt Industries A/S. Medlem af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse
Mogens Gade	Borgmester i Jammerbugt Kommune. Bestyrelsesformand for Erhvervshus Nordjylland
Hanne Kvist	Marketing Director, Royal Greenland. Næstformand for Erhvervshus Nordjylland
Dorte Maarbjerg Stigaard	Innovationsdirektør ved Aalborg Universitet

Kommissorium for regionale vækstteams

Kommissorium for Vækstteam Sjælland og øerne

Vækstteam Sjælland og øerne skal komme med anbefalinger til, hvordan der bedst kan investeres i lokale erhvervsstyrker, som særligt har potentiale til at få Sjælland og øerne styrket ud af COVID-19-krisen, herunder så de kan udvikle sig til lokale erhvervsfyrårne og styrke vækst og beskæftigelse i hele landsdelen.

Vækstteam Sjælland og øerne skal:

- Tilvejebringe et analysegrundlag for at identificere konkrete, lokale udfordringer og potentialer, som kan danne baggrund for vækstteamets anbefalinger
- Komme med anbefalinger til, hvordan der bedst kan investeres i lokale erhvervsstyrker og potentialer, så de kan udvikle sig til ét eller to lokale erhvervsfyrårne og styrke vækst og beskæftigelse i en hel landsdel. Det er ambitionen, at der tiltrækkes private investeringer til hvert erhvervsfyrårn.
- Komme med anbefalinger til, hvordan der bedst kan investeres i særlige lokale erhvervsstyrker og potentialer, som kan løfte en særlig lokal indsats. Det skal bidrage til at vækstteamene, som dækker en stor geografi, kan udnytte det fulde potentiale i de særlige lokale erhvervsstyrker med betydning for et geografisk område internt i landsdelen.
- Komme med anbefalinger til yderligere tiltag, som kan genstarte vækst i deres landsdel.

Som en del af anbefalingerne kan hvert vækstteam bl.a. vurdere behovet for kompetenceudvikling og opkvalificering. Vækstteamet kan også komme med forslag til målretning af eksisterende tiltag, ændret regulering, eller andet som ikke kræver særskilt finansiering eller har statsfinansielle konsekvenser. Anbefalingerne må ikke påvirke andre landsdele negativt.

Der er afsat 500 mio. kr. til at følge op på anbefalingerne fra de regionale vækstteams under årets finanslov fra REACT-EU-programmet. Midlerne skal anvendes inden medio 2023.

I sit arbejde kan vækstteamet bl.a. se på potentialerne i:

- Bio-solutions: En række store danske virksomheder, som er verdensledende inden for bio-solutions, har investeret i opbygning af produktionsanlæg i Sjælland. Fælles for virksomhederne er, at de benytter samme teknologier og metoder, hvad enten de producerer løsninger til industri, fødevarer, landbrug, miljø eller andet. Lokale partnerskaber mellem virksomheder, myndigheder, vidensinstitutioner mv. har styrket samarbejdet mellem industri og forskning, og har understøttet etableringen af videregående uddannelser lokalt. Det har resulteret i, at bio-solutions udgør en sjællandsk erhvervsstyrke med stort potentiale for yderligere at øge vækst og beskæftigelse i hele landsdelen, herunder potentiale for en øget andel beskæftigede med en videregående uddannelse og flere videnintensive virksomheder lokalt.

Bestyrelsen for det tværkommunale erhvervshus på Sjælland og øerne har ved et tidligere indspil til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse beskrevet potentialer for at opdyrke lokale erhvervsfyrtårne. Indspillet skal sammen med kommissoriet lægges til grund for arbejdet i vækstteamet, så der bygges videre på den viden, som allerede er opbygget.

Vækstteam Sjælland og øerne sammensættes af medlemmer med indgående viden om lokale forhold. Det påhviler vækstteamet at inddrage øvrige relevante lokale aktører i relevant omfang, herunder lokale virksomheder, Regionerne, De Regionale Arbejdsmarkedsråd (RAR), videninstitutioner, business regions, destinationsselskaber mv.

Vækstteam Sjælland og øerne skal arbejde til maj 2021, hvor vækstteamet senest skal indgive sine anbefalinger til regeringen.

Tabel 1. Medlemmer af Vækstteam Sjælland	
Formand	Baggrund
Jørn Stryger	Fabriksdirektør i CP Kelco A/S
Medlem	Baggrund
Mikkel Hemmingsen	Adm. dir. for Sund & Belt A/S. Bestyrelsesformand i Femern Landanlæg og Femern A/S
Stine Grønnemose	Managing dir. Alfa Laval A/S
Christina Krzyrosiak Hansen	Borgmester i Holbæk Kommune (S)
Lene Ertner	Formand for Teknisk Landsforbund Sjælland
Claus Engholm Jensen	Regionskonsulent, 3F Regionskontor Sjælland 4
Steen Munk	Kreditdirektør i Nykredit. Medlem af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse
John Brædder	Borgmester i Guldborgsund Kommune. Bestyrelsesformand for Erhvervshus Sjælland
Palle N. Svendsen	Direktør og ejer af Delfi Technologies. Næstformand for Erhvervshus Sjællands bestyrelse
Ulla Skaarup	Rektor for Zealand - Sjællands Erhvervsakademi

Kommissorium for regionale vækstteams

Kommissorium for Vækstteam Sydjylland

Vækstteam Sydjylland skal komme med anbefalinger til, hvordan der bedst kan investeres i lokale erhvervsstyrker, som særligt har potentiale til at få Sydjylland styrket ud af COVID-19-krisen, herunder så de kan udvikle sig til lokale erhvervsfyrårne og styrke vækst og beskæftigelse i hele landsdelen.

Vækstteam Sydjylland skal:

- Tilvejebringe et analysegrundlag for at identificere konkrete, lokale udfordringer og potentialer, som kan danne baggrund for vækstteamets anbefalinger
- Komme med anbefalinger til, hvordan der bedst kan investeres i lokale erhvervsstyrker og potentialer, så de kan udvikle sig til ét eller to lokale erhvervsfyrårne og styrke vækst og beskæftigelse i en hel landsdel. Det er ambitionen, at der tiltrækkes private investeringer til hvert erhvervsfyrårn.
- Komme med anbefalinger til, hvordan der bedst kan investeres i særlige lokale erhvervsstyrker og potentialer, som kan løfte en særlig lokal indsats. Det skal bidrage til at vækstteamene, som dækker en stor geografi, kan udnytte det fulde potentiale i de særlige lokale erhvervsstyrker med betydning for et geografisk område internt i landsdelen.
- Komme med anbefalinger til yderligere tiltag, som kan genstarte vækst i deres landsdel.

Som en del af anbefalingerne kan hvert vækstteam bl.a. vurdere behovet for kompetenceudvikling og opkvalificering. Vækstteamet kan også komme med forslag til målretning af eksisterende tiltag, ændret regulering, eller andet som ikke kræver særskilt finansiering eller har statsfinansielle konsekvenser. Anbefalingerne må ikke påvirke andre landsdele negativt.

Der er afsat 500 mio. kr. til at følge op på anbefalingerne fra de regionale vækstteams under årets finanslov fra REACT-EU-programmet. Midlerne skal anvendes inden medio 2023.

I sit arbejde kan vækstteamet bl.a. se på potentialerne i:

- Omstilling fra olie og gas til grøn industri: Den grønne industri er allerede en erhvervsstyrke i Sydjylland, som genererer tusinder af arbejdspladser, og to tredjedele af verdens havvindmøller bliver i dag fragtet via Esbjerg Havn. Samtidig spiller olie- og gassektoren fortsat en vigtig rolle for beskæftigelsen i Sydjylland, herunder særligt i Esbjerg. Det forventes, at kompetencerne fra olie- og gasindustrien i omstillingen bl.a. vil kunne gøre sig gældende ifm. CO₂-lagring i udtjente olie- og gasfelter, som vurderes at have et stort potentiale for at skabe nye grønne arbejdspladser. På tværs af Sydjylland har stærke grønne virksomheder i 2019 omsat grønne varer og tjenester for 35,5 mia. kr., og der kan være stort potentiale i en videre udvikling af den grønne industri, herunder i relation til den kommende energiø i Nordsøen og Power-to-X

(PtX). Grøn strøm, herunder fra energiøen, kan omdannes til grønne brændstoffer, som kan bidrage til den grønne omstilling i transport- og logistiksektoren. Syddjylland er desuden blevet udset af Energinet til at være en mulig PtX-klynge pga. stort potentiale for aftagning og anvendelse af store mængder vedvarende energi fra til produktion og potentielt eksport af grønne brændstoffer.

Bestyrelsen for det tværkommunale erhvervshus i Syddjylland har ved et tidligere indspil til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse beskrevet potentialer for at opdyrke lokale erhvervsfyrtårne. Indspillet skal sammen med kommissoriet lægges til grund for arbejdet i vækstteamet, så der bygges videre på den viden, som allerede er opbygget.

Vækstteam Syddjylland sammensættes af medlemmer med indgående viden om lokale forhold. Det påhviler vækstteamet at inddrage øvrige relevante lokale aktører i relevant omfang, herunder lokale virksomheder, Regionerne, De Regionale Arbejdsmarkedsråd (RAR), videninstitutioner, business regions, destinationsselskaber mv.

Vækstteam Syddjylland skal arbejde til maj 2021, hvor vækstteamet senest skal indgive sine anbefalinger til regeringen.

Tabel 1. Medlemmer af Vækstteam Syddjylland	
Formand	Baggrund
Udestår	
Medlem	Baggrund
Gitte Kirkegaard	Adm. dir. og ejer af Logitrans A/S. Medlem af Business Region Esbjergs bestyrelse
Kjeld Stærk	Bestyrelsesformand i Andersen Pedersen Maskin- & Specialfabrik A/S og Danfoss IX
Erik Lauritzen	Borgmester i Sønderborg Kommune (S)
Dan Holmgaard Rasmussen	Afdelingsformand for Dansk Metal Vest.
Marita Geinitz	Formand for 3F Als. Næstformand i Regionalarbejdsmarkedsråd Syddjylland
Per Michael Johansen	Rektor for Aalborg Universitet. Medlem af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse
Henrik Frandsen	Borgmester i Tønder Kommune (Tønder Listen). Bestyrelsesformand for Erhvervshus Syddjylland
Torben Blåholm	Direktør for Blåholm A/S. Næstformand for Erhvervshus Syddjyllands bestyrelse
Henrik Dam	Rektor for Syddansk Universitet. Medlem af Erhvervshus Syddjyllands bestyrelse

2.9

Orienteringssag: Uddannelsesområdet - webinarer

Kort opsamling - webinarække marts 2021

1. Flere unge skal tage en uddannelse – Hvad kan kommunerne gøre

Moderator: Kommunaldirektør Per Røner, Stevns Kommune. Der var oplæg v. Noemi Katznelson, professor ved Ålborg Universitet om, hvordan kommunerne med fordel kan arbejde med de unge. Blandt pointerne var, at det er nødvendigt at se på uddannelserne med og fra de unges perspektiv, og der er brug for fokus på at arbejde med motivation. Men også brug for dobbelte handlingsplaner, der kan håndtere klassisk udsathed og ny udsathed. Hun fremhævede også, at der ikke findes én løsning, når det drejer sig om at få flere unge i uddannelse. Det er noget, den enkelte kommune løbende må arbejde med.

2. Det skal være lettere at tage en uddannelse i Region Sjælland

Moderator: Direktør Gitte Løvgren, Ringsted Kommune. Fokus var bl.a. på betydningen af uddannelser lokalt/regionalt og handlemuligheder – også ved faldende ungdomsårgange. Udviklingschef Tobias H. Lindegaard, Tænk tanken DEA pegede på, at der er flere veje at gå end etablering af ny/flere tilbud. F.eks. kan kommunerne medvirke ved at facilitere lokaler, medvirke i aktiv rekruttering af studerende og støtte læringsprocesser. Samarbejde om praktikker kan også gøre det lettere at tiltrække de unge efter endt uddannelse. Direktør Steffen Lund, EUC Nordvestsjælland havde i sit oplæg bl.a. fokus på, hvordan man som erhvervsskole kan tiltrække og fastholde elever, blandt andet i et samarbejde med kommunerne i skolens opland. Blandt eksempler på tiltag var: elevtjenester f.eks. socialrådgiver, psykolog, sundhedsplejerske m.v. mentorer, øget brug af mesterlære til de voksne unge, valgfagsværksteder for folkeskoler og forsøg med EUD-udskoling.

3. Den voksenuddannelsesreserve skal i spil – jobcentrenes arbejde med at få de ufaglærte ledige i uddannelse.

Moderator: Kommunaldirektør Rasmus Bjerregaard, Holbæk Kommune. Kommunaldirektør Claus Steen Madsen, Odsherred Kommune fortalte om kommunernes samarbejde på beskæftigelsesområdet, hvor der i de senere år særligt har været fokus på at få voksne i uddannelse. Et eksempel her er blandt andet "SOSU klar", der har medvirket til, at voksne rekrutteres til SOSU-uddannelserne. Jobcentre har netop i fællesskab fået midler til 6 uddannelsesambassadører, der skal indgå i indsatsen. På mødet hørte man også om erfaringer med uddannelsesambassadørordningen fra Birte Samuelson, Nordsjællands rekrutterings-service. Endelig drøftede man voksenlærlingeordningen og potentialet i en håndholdt indsats her.

4. Bliv klogere på uddannelsesbilledet.

Moderator: Direktør Carsten Krabbe, Region Sjælland. Enhedschef David Meinke, Region Sjælland redegjorde for hovedindholdet i årets uddannelsesanalyse. Regionen har fortsat det laveste uddannelsesniveau i Danmark og den højeste andel af 25-årige uden ungdomsuddannelse. Frem mod 2030 forventes et fald i antallet af 15-17-årige på 17 %. I 2020 fraflyttede ca. 4.000 unge mellem 16-24 år. Derfor er en række unge blevet spurgt om, hvad der skal til for, at de bliver. De unge efterspørger bl.a. bedre og mere information om uddannelsesmuligheder i regionen. Christel Jørgensen, Enhedschef, Køge Kommune fortalte om, hvordan en kommune anvender analysen. Der var efterfølgende en debat, hvor der blev nævnt en række muligheder for at sikre, at flere får en uddannelse. Nogle eksempler var: virtuel uddannelse, arbejde mere med at tiltrække og fastholde de unge i regionen, arbejde med plads til ungeliv, ungdomsboliger, studiemiljøer, satellitter, at flere skal tage en gymnasial uddannelse og videregående uddannelse (her ligger regionen lavt), og tiltrækning af uddannelser på områder med rekrutteringsproblemer f.eks. læreruddannelsen. Endelig blev peget på, at der ligger stor opgave og mulighed ift. lærlinge på Femernbyggeriet.

2.10

Orienteringssag: Etablering af DK2020 - status på fase 1

DK2020 Sjælland forventningsafstemning

Hvad får kommunen ud af at deltage i DK2020 og hvad det kræver af kommunen? Hvad og hvilken hjælp tilbyder Sjællands Klimaforum?

Hvad tilbyder DK2020?

Gennem DK2020-forløbet får kommunerne rådgivning og sparring til at udvikle en ambitiøs lokal klimahandlingsplan, som viser vejen til netto nul-CO₂-udledning for kommunen som geografisk område senest i 2050, og som viser, hvordan kommunen konkret vil tilpasse sig klimaforandringerne. Kommunerne arbejder med den samme internationale standard for klimaplanlægning kaldet "The Climate Action Planning Framework", forkortet CAPF.

Hvad kræver det af kommunen?

DK2020 kræver, at kommunen afsætter tid og ressourcer til at udarbejde og implementere en robust klimahandlingsplan, som lever op til C40s krav i CAPF. Opgaven er kompleks og stiller store krav til både organisering, kompetencer og ressourcer.

Kommunerne forventes:

- At forankre projektet politisk og ledelsesmæssigt
- At indgå i et forpligtende samarbejde med DK2020-partnerskabet (KL, Regionerne, CONCITO og Realdania) og tage de nødvendige skridt for at opdatere eller videreudvikle eksisterende klimaplan eller -strategi, ved brug af de standarder, som indgår i DK2020
- At udpege en tovholder/projektleder og afsætte de nødvendige medarbejdertimer til et tværfagligt team. Antallet af ressourcer vil variere fra kommune til kommune og vil afhænge af kommunens eksisterende klimaarbejde

Det er, jf. erfaringerne i de tidligere DK2020-kommuner, afgørende, at der i kommunerne udpeges en dedikeret tovholder / projektleder til DK2020-arbejdet, som er koordinerende indadtil i kommunen og ud mod Sjællands Klimaforum. Herudover skal bemanningen af projektet omfatte kompetencer inden for de relevante hovedsektorer i kommunens klimaarbejde samt også gerne afspejle øvrige områder af kommunens aktiviteter, der ventes at blive berørt af arbejdet.

Hvad kan kommunen forvente af Sjællands Klimaforum

Forankringen og udarbejdelsen af klimaplanerne ligger lokalt i kommunerne. Sjællands Klimaforum er det lokale DK2020 sekretariat for de sjællandske kommuner og består af tre medarbejdere. Sjællands Klimaforums opgave er at bidrage med netværk, inspiration, sparring, støtte og koordinering på tværs.

Konkret vil Sjællands Klimaforum bidrage med:

- Løbende dialog og assistance i udviklingen af klimaplanen
  - Fast kontaktperson
  - Sparringsmøde 1 gang om måneden. Løbende mail og telefonkontakt
- Indføring i Climate Action Planning Framework
- Facilitering af opstart af regionale peer grupper
- Understøtte tværkommunale samarbejder, partnerskaber med virksomheder og andre lokale aktører
- Initiere og gennemføre faglige workshops og konferencer i den regionale geografi
- Understøtte kommunernes databehov, fx ved gennemførelse af analyser og udvikling af viden om fx CO₂-regnskaber, virkemidler, effekter, scenarier
- Udforme fælles ansøgninger vedr. finansiering af nødvendige analyser, konsulentopgaver mm.
- Sikre sammenhæng med eksisterende fora fx Symbiosen, RessourceCity, DK2020 pilotkommuner m.fl.
- Løbende opfølgning i forhold til KKR/KKR formandskabet

2.10

Orienteringssag: Etablering af DK2020 - status på fase 1

Kære måske kommende DK2020-kommune

I et helt nyt klimapartnerskab mellem Realdania, KL og de fem regioner, inviteres samtlige af landets kommuner til at blive en del af klimaprojektet DK2020. Her skal de udvikle lokale klimaplaner med et ambitionsniveau, der lever op til Paris-aftalens mål og skriver dermed verdenshistorie i kampen for klimaet.

Allerede nu er fire Region Sjælland kommuner klar med deres DK2020 godkendte Klimaplan og i 2021 er yderligere syv kommuner i gang med DK2020 arbejdet. Overordnet set giver deltagelsen en mulighed for at få en fornyet tilgang til organisering, handlemuligheder og virkemidler i klimaarbejdet.

Det er ambitionen, at alle kommuner deltager – så det håber vi også, at I vil!

Der er hjælp at hente

I efteråret 2020 indgik KL og de fem regioner således aftale om at etablere regionale organiseringer, der skal understøtte kommunerne med DK2020 arbejdet. I Sjællandsregionen er DK2020 forankret i Sjællands Klimaforum, nedsat efter aftale mellem KKR Sjælland og Region Sjælland.

Sjællands Klimaforum består af et virtuelt sekretariat med medarbejdere fra Region Sjælland, KKR Sjælland og Gate 21. Sjællands klimaforum refererer til en styregruppe med Udviklingsdirektør i Region Sjælland, Carsten Krabbe og Kommunaldirektør i Lejre Kommune, Inger Marie Vynne som formandskab.

På nuværende tidspunkt er følgende kommuner i gang med DK2020; Odsherred, Faxe, Guldborgsund, Slagelse, Vordingborg, Holbæk, Sorø - derudover er de fire pilotkommuner, der har fået godkendt deres klimaplan i gang med implementering og igangsættelse af initiativer.

Rammen er sat

Overordnet set skal man som DK2020 deltager udarbejde en klimaplan efter en ramme lagt i et Climate Action Planning Framework (CAPF skema), der overordnet set sikrer at kommunen:

- Samler de tværgående klimaindsatser i nuværende planlægning.
- Skaber ny inddragelse af aktører, der kan have interesse i klimaindsatsen.
- Fremskriver CO2 udledning til 2050 med virkemidler til reduktion.
- Mål og milepæle for klimaneutralitet og klimatilpasning.
- Forbinder den faglige indsats mellem klimatilpasning og CO2 reduktion.

Der er gennem hele perioden sekretariatsstøtte fra Sjællands Klimaforum, med løbende sparringsmøder, webinarer og udveksling af viden og erfaringer fra DK2020 projektet.

Ansøgning til næste fase

Vi håber, at I vil deltage i den kommende næste fase af DK2020. Hvis I vurderer, at det vil være relevant, stiller vi i Sjællands Klimaforum os til rådighed for et møde om de grundlæggende forudsætninger, rammer og metoder, eller en kombination.

Mødet vil kunne kvalificere jeres deltagelse ud fra egne forudsætninger i den enkelte kommune. I er således velkomne til at kontakte Sjælland Klimaforum for at aftale et møde omkring deltagelse i DK2020 projektet:

- DK2020 Projektleder, Søren Magnussen, Gate 21 på; soeren.magnussen@gate21.dk eller tlf. 29 37 22 79.
- KKR sekretariatet, Chefkonsulent Anders Haarløv på; ahaa@solrod.dk eller tlf. 20 34 00 21.

2.11

Orienteringssag: Digitalt Aktionsforum – status 2021

Information om bedre digital infrastruktur

– orientering gennem e-Boks

Kommunerne har i vid udstrækning en naturlig interesse i at informere sine borgere om forhold i kommunen, herunder når der er mulighed for at få bedre digital infrastruktur. Det gælder særligt de områder inden for kommunegrænsen, hvor den digitale infrastruktur ellers halter bagefter.

Hvorfor

Kommunernes klare interesse i at informere om mulighederne for bedre digital infrastruktur hænger i høj grad sammen med kommunernes ønske om udvikling. Det gælder særligt i forhold til at gøre kommunerne attraktive for både nuværende borgere, mulige tilflyttere og for virksomheder, der skaber lokal vækst og velfærd.

Hvordan

Information til borgerne kan kommunerne give på mange forskellige måder – eksempelvis gennem e-Boks og på kommunens hjemmeside.

Kommunerne skal i deres kommunikation overholde de gældende regler på området, herunder markedsføringsloven. Er der tale om generel kommunal information til borgerne, har Forbrugerombudsmanden tidligere konkluderet, at sådan information ikke er omfattet af markedsføringsloven.

Det anbefales derfor, at kommuner der bruger e-Boks og hjemmeside til at informere borgerne om muligheden for at få bedre digital infrastruktur, tager følgende med i betragtning:

Både gennem e-Boks og på kommunens hjemmeside kan der henvises til, at man som borger kan benytte tjekditnet.dk for at se hvilken hastighed, man har adgang til på sin bopæl samt hvilke udbydere, der aktuelt kan levere bredbånd på bopælen.

Tjekditnet.dk viser dog ikke, hvor der er planer om at udbrede bedre bredbånd i kommunen. Denne information skal stilles til rådighed af bredbåndsudbydere selv og/eller gennem kommunens kendskab til aktuelle gravearbejder i kommunen.

Kommunernes orientering gennem e-Boks:

- Orienter borgerne om kommunens egne visioner, når det gælder bedre digital infrastruktur, herunder eventuelt om kommunens egen bredbåndsstrategi.
- Målret orienteringen, så det primært er de borgere, for hvem det er relevant, som orienteres.
- Giv eksempelvis en generel orientering til de lokale borgere i et område, hvor kommunen er bekendt med, at der i et givent tidsrum er mulighed for at få en bedre digital infrastruktur.
- Orienter eventuelt, hvis der er krav til opbakningen til bedre digital infrastruktur, så borgeren bliver klar over, at det kun bliver en realitet, hvis den lokale opbakning i et givent område er stor nok.
- Orienter eventuelt om, at det derfor er vigtigt, at man som borger tager stilling til, om man har behov for bedre digital infrastruktur til sit område/bolig.
- Fremhæv ikke enkelte firmaer i orienteringen, men hold orienteringen generel.
- Henvi eventuelt til mere information på kommunens hjemmeside eller til kommunens egen bredbåndskonsulent.

5.1

Meddelelser fra KKR-formandskabet

Roskilde Universitet
Universitetsvej 1
4000 Roskilde
Att. Rektor Hanne Leth Andersen

Støtteerklæring til RUC om oprettelse af jurauddannelse

RUC har henvendt sig om oprettelsen af en jurauddannelse – cand. Jur. adm.

KKR Sjælland arbejder for et løft af uddannelses- og kompetenceniveauet på alle niveauer i regionen. Vi ser en veluddannet arbejdsstyrke som en helt nødvendig forudsætning for vækst og velfærd.

Jurauddannelsen, som den er beskrevet i RUC's henvendelse, vil være en oplagt del af uddannelsesviften på RUC. Hertil kommer, at adgangen til at tage uddannelsen på RUC vil være et meget vigtigt bidrag til, at borgere, der måtte ønske det, kan tage denne videregående uddannelse i regionen.

Vi ved, at uddannelser placeret i nærområdet er medvirkende til, at virksomhederne har lettere ved at rekruttere kvalificeret arbejdskraft. Placeringen af uddannelsen på RUC vil således være et vigtigt bidrag til, at virksomhederne i Region Sjælland, private såvel som offentlige, har mulighed for at rekruttere kvalificeret arbejdskraft. Etablering af uddannelsen vil således også være et vigtigt bidrag til, at man på de kommunale myndighedsområder har adgang til at rekruttere kvalificerede medarbejdere.

KKR Sjællands formandskab kan på den baggrund bakke op om RUC's planer om oprettelse af cand.jur. adm. uddannelsen på RUC.

Med venlig hilsen

Niels Hörup
Formand KKR Sjælland
Borgmester Solrød Kommune

Carsten Rasmussen
Næstformand KKR Sjælland
Borgmester Lejre Kommune

Dato: 19. marts 2021

Sags ID: SAG-2021-00003
Dok. ID: 3062572

E-mail: ADR@kl.dk
Direkte:

Solrød Kommune
Solrød Center 1
2680 Solrød Strand

www.kl.dk/kkr-sjælland
Side 1 af 1

5.1

Meddelelser fra KKR-formandskabet

Aftale med KKR Sjælland

om samarbejde om

Passagerråd i Regionerne

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning.....	3
2.	Formål med etablering af Passagerrådene.....	3
3.	Parternes samarbejde.....	3
4.	Parternes ansvar	4
5.	Passagerrådenes beføjelser og arbejdsform	6
6.	Fortrolighed.....	6
7.	Ændring af aftalen.....	7
8.	Meddelelser	7
9.	Varighed og ophør	7
10.	Bekræftelse af aftalen.....	8

Aftalen er indgået mellem:

Passagerpuls hos Forbrugerrådet Tænk
Fiolstræde 17 B
Postboks 2188
1017 København K
(CVR-nr. 63870528)
(I det følgende "Passagerpulsen")

og

Kommunernes Kontaktråd Sjælland (herefter benævnt KKR SJÆLLAND))
Adresse 1
Adresse 2
(CVR-nr. xxxxxxxx)

Passagerpulsen og Kommunernes Landsforening er herunder benævnt "Parterne" eller enkeltvis "Part(en)".

1. Indledning

- 1.1.1 Denne aftale regulerer Parternes samarbejde om etablering og drift af Passagerråd i Regionerne (herefter benævnt Passagerrådene)
- 1.1.2 Yderligere Parter optræder i samarbejdet om Passagerrådene. Dette aftales mellem Passagerpulsen og den pågældende Part ved indgåelse af en samarbejdsaftale. Som Parter indgår kommuner, regioner, trafikselskaber, togselskaber og evt. andre organisationer, der er involveret i offentlig trafik i regionerne.

2. Formål med etablering af Passagerrådene

- 2.1.1 Formålet med etablering af Passagerrådene er at styrke passagerernes stemme i udviklingen af den kollektive trafik for alle. I den forbindelse skal der være særligt fokus på at forbedre mobiliteten og dermed også sammenhængen i den offentlige trafik, herunder sammenhængen mellem offentlig trafik og øvrige transportformer.

3. Parternes samarbejde

- 3.1.1 Parterne forpligter sig til at indgå i et konstruktivt samarbejde om Passagerrådene med henblik på opnåelse af formålet.
- 3.1.2 Der etableres en følgegruppe for hvert Passagerråd, bestående af en person fra hver af Parterne omkring Passagerrådene jf. § 1.1.2. Parterne udpeger hver et medlem af følgegruppen og meddeler Passagerpulsens om disse. Passagerpulsens videreformidler til øvrige Parter.
- 3.2 *Følgegruppernes ansvar*
- 3.2.1 Følgegrupperne medvirker til at sikre, at formålet med Passagerrådenes arbejde opnås, herunder, at der sikres kommunikation til/fra relevante personer i Parternes respektive organisationer.
- 3.2.2 Følgegrupperne bidrager med følgende:

- 3.2.3 - generel opbakning til Passagerrådene
- 3.2.4 – input til dagsordener for møder i Passagerrådene. Her tænkes særligt på udvalgte relevante emner, som præsenteres i passende tid forud for beslutninger og ændringer i den kollektive transport. Alle Parter kan stille forslag om punkter til dagsordenen og kommentere på det endelige dagsordenforslag, der i udgangspunktet udarbejdes af Passagerpulsens i samarbejde med forpersonen for de enkelte Passagerråd.
- 3.2.5 – relevante oplæg og data i relevant omfang, som kan bidrage til Passagerrådernes arbejde.
- 3.2.6 – vidensdeling og videreformidling af Passagerrådernes input, behov og anbefalinger til egen organisation og evt. andre aktører, så der drages størst mulig nytte af Passagerrådernes arbejde, således at det kommer til at indgå i Parternes beslutningsprocesser.
- 3.2.7 - tilbagemelding til Passagerrådene om hvordan input jf. 3.2.6 er blevet brugt i Parternes beslutningsprocesser.
- 3.2.8 – invitation af relevante og interesserede aktører til deltagelse i samarbejdet og møder i Passagerrådene, fx som oplægsholdere.
- 3.2.9 – evt. hjælp med rekruttering til Passagerrådene fx ved markedsføring på Parternes egne platforme og sociale medier.

3.3 *Møder i følgegrupperne*

- 3.3.1 Medlemmerne af følgegrupperne mødes efter behov. Passagerpulsens har ansvar for indkaldelse til møderne. Eventuelt efter opfordring fra andre Parter.
- 3.3.2 Som udgangspunktet er følgegruppernes medlemmer inviteret til at deltage i Passagerrådernes møder. Passagerrådene kan dog vælge at holde dele af eller hele dagsordenen uden deltagelse af andre end Passagerpulsens.

4. **Parternes ansvar**

4.1 *Passagerpulsens ansvar*

- 4.1.1 Passagerpulsens er ansvarlig for *etablering* af Passagerrådene, herunder at
  - indgå nødvendige aftaler om Passagerrådene med de øvrige Parter
  - iværksætte rekruttering til Passagerrådene
  - udpege og udvælge medlemmerne af Passagerrådene.
  - udarbejde kommissorium og forretningsorden for Passagerrådene.
  - udvikle og træne Passagerrådernes medlemmer i bl.a. konstruktiv dialog.
  - afholde omkostninger forbundet med etableringen af Passagerrådene i den udstrækning disse ikke afholdes af andre, og at det kan ske indenfor den bevilligede ramme for Passagerpulsens.
- 4.1.2 Passagerpulsens er ansvarlig for *driften* af Passagerrådene, herunder at
  - planlægge og tilrettelægge møder i Passagerrådene
  - udarbejde og udsende dagsordener og relevant bilagsmateriale for møder i Passagerrådene, i samarbejde med Passagerrådernes forperson og efter input og kommentarer fra de øvrige Parter.

- facilitere møder i Passagerrådene.
- være tovholder for følgegrupperne.
- afrapportere møder i Passagerrådene.
- sikre, at rådgivning og input fra Passagerrådene tilgår de relevante Parter, så Passagerrådenes arbejde kommer til at indgå i Parternes beslutningsprocesser.
- sikre, at dagsordener for Passagerrådene og referater af møder i Passagerrådene er offentligt tilgængelige.
- være dataansvarlig og sikre, at GDPR-forpligtelser overholdes.
- afholde omkostninger forbundet med driften af Passagerrådene, i den udstrækning disse ikke afholdes af andre, og indenfor den bevilgede ramme.
- i relevante tilfælde levere data og analyser på regionalt niveau, som input til Passagerrådenes arbejde.

4.2 *KKR SJÆLLAND's ansvar*

4.2.1 KKR SJÆLLAND har gennem samarbejdet blandt andet mulighed for, at

- få Passagerrådenes input og feedback til emner, kommunerne er optagede af eller gerne vil udvikle,
- få trykprøvet nye idéer,
- få adgang til early warnings, passagerbehov og opmærksomhedspunkter fra Passagerrådene,
- bidrage med vidensdeling og oplæg til Passagerrådene.

4.2.2 KKR SJÆLLAND har ansvar for at,

- medvirke i følgegrupperne. KKR SJÆLLAND udpeger til hver følgegruppe én repræsentant, der har kontakt til KKR SJÆLLAND samarbejdet i den relevante region,
- bidrage til dagsordener for Passagerrådenes møder,
- bidrage til og respektere en konstruktiv dialogkultur,
- lytte til Passagerrådenes anbefalinger, input, behov mv. i forbindelse med de sager, der er drøftet på møder i Passagerrådene og melde tilbage til Passagerrådene om, hvorledes Passagerrådenes arbejde er blevet brugt i kommunernes beslutningsprocesser

4.2.3 KKR SJÆLLAND kan, men er ikke forpligtet til at,

- stille mødelokaler og forplejning til rådighed for Passagerrådene
- bidrage til rekruttering af deltagere i passagerrådene i relevant omfang,
- bidrage i relevant omfang med delfinansiering af arbejdet i Passagerrådene, fx i forbindelse med driften af Passagerrådene, arbejdet i nedsatte arbejds-/høringsgrupper, gennemførelse af undersøgelser, inddragelse af eksterne oplægsholdere, afholdelse af den årlige regionale passagerkonference, mv.

5. **Passagerrådenes beføjelser og arbejdsform**

5.1.1 Passagerrådenes beføjelser er beskrevet i kommissoriet i bilag 1, der indgår som en del af nærværende samarbejdsaftale.

6. Fortrolighed

- 6.1.1 Fortrolig information er underlagt tavshedspligt. Ved fortrolig information forstås oplysninger af følsom karakter, som fx forretningskritiske oplysninger, gengivelse af forhandlinger mv., som Parterne måtte blive bekendt med i forbindelse med samarbejdet.
- 6.1.2 Fortrolighedsforpligtelsen omfatter ikke data indsamlet i forbindelse med og til brug for Passagerrådene, som Passagerpulsens frit kan benytte og videreformidle, herunder publicere i ren eller bearbejdet form, medmindre Præceptiv lovgivning – f.eks. persondataforordningen – måtte hindre publicering. Det tilkommer alene Passagerpulsens at beslutte hvor, hvornår og hvordan publiceringen skal finde sted.
- 6.1.3 Uanset det i pkt. 6.1.1 anførte, er en Part berettiget til at videregive oplysninger, der ellers er fortrolige, hvis og i det omfang:
- Videregivelsen er påkrævet i henhold til lovgivningen eller en afgørelse truffet af en domstol eller en offentlig myndighed, herunder Transportministeriet, Trafikstyrelsen, Banedanmark og de danske og/eller EU konkurrencemyndigheder,
  - Parten skønner det nødvendigt og hensigtsmæssigt, at Parten videregiver oplysningerne til sine rådgivere, under forudsætning af, at de pågældende rådgivere er eller bliver pålagt en tilsvarende fortrolighedsforpligtelse, eller
  - Oplysningerne er offentligt tilgængelige eller retmæssigt modtaget af tredjemand.
- 6.1.4 Parterne må ikke uden forudgående skriftligt samtykke fra den relevante Part videregive fortrolig information til tredjemand udover sådanne videregivelser som er en forudsætning for varetagelsen af Passagerrådernes opgaver, herunder publicering af resultatet af undersøgelser, jf. også pkt. 6.1.2 ovenfor.
- 6.1.5 Passagerpulsens må blandt sine ansatte kun give de for varetagelsen af Passagerrådernes opgaver nødvendige personer adgang til fortrolig information. Passagerpulsens skal sikre, at deres personale overholder bestemmelserne om fortrolighed i denne Samarbejdsaftale.
- 6.1.6 Alle forpligtelserne efter dette pkt. 5 er gældende i samarbejdsaftalens løbetid og 5 år derefter.

7. Ændring af aftalen

- 7.1.1 Ingen bestemmelser i denne Samarbejdsaftale kan fraviges eller ændres, medmindre det er skriftligt aftalt mellem Parterne.

8. Meddelelser

- 8.1.1 Enhver meddelelse til KKR SJÆLLAND vedrørende Samarbejdsaftalen skal sendes til følgende adresse:

KKR SJÆLLAND
Att.: xx xx
Adresse 1
Adresse 2

E-mail: xx@xx.dk

- 8.1.2 Enhver meddelelse til Passagerpulsens vedrørende Samarbejdsaftalen skal sendes til følgende adresse:

Passagerpulsens
Att.: Gitte Kjær-Westermann
Fiolstræde 17 B
Postboks 2188
DK-1017 København K

E-mail: gkw@fbr.dk

9. Varighed og ophør

- 9.1.1 Samarbejdsaftalen træder i kraft ved Parternes underskrift heraf og løber indtil den opsiges i overensstemmelse med Samarbejdsaftalens bestemmelser herom.
- 9.1.2 Hvis Passagerpulsens bevilling ikke forlænges efter 31.12.2023 ophører samarbejdsaftalen automatisk på denne dato.
- 9.1.3 Hvis Passagerpulsens bevilling forlænges efter 31.12.2023 fortsætter samarbejdsaftalen automatisk, med mindre det eksplicit i forbindelse med Passagerpulsens bevilling er klargjort, at Passagerpulsens skal ophøre med at drive Passagerrådene. I dette tilfælde ophører samarbejdsaftalen automatisk ved udgangen af den periode hvor Passagerpulsens skal varetage Passagerrådene.
- 9.1.4 Parterne kan opsiges Samarbejdsaftalen med et skriftligt varsel til den anden Part. Varslet skal være af en passende længde, minimum 6 måneder til udgangen af et kalenderår.
- 9.1.5 Dersom Passagerpulsens skal ophøre med at drive Passagerrådene, har Parterne ingen forpligtelse til at videreføre dette. Passagerpulsens kan tilbyde den videre drift til Forbrugerrådet Tænk og/eller de øvrige Parter i samarbejdet.

10. Bekræftelse af aftalen

- 10.1.1 Samarbejdsaftalen er underskrevet i 2 enslydende eksemplarer, der hver især udgør en original. Hver Part har modtaget et eksemplar heraf.
- 10.1.2 [Nedenstående underskrivere af Samarbejdsaftalen erklærer at være underskriftsberettigede for henholdsvis KKR SJÆLLAND og Passagerpulsens i medfør af Parternes respektive interne tegningsregler.]

Solrød xx.xx.xxxx
For KKR SJÆLLAND

København xx.xx.xxxx
For Passagerpulsens

Navn: Niels Hôrup
Titel: Formand for KKR Sjælland
og borgmester i Solrød Kommune

Navn: Laura Kirch Kirkegaard
Titel: Afdelingschef

5.1

Meddelelser fra KKR-formandskabet

Kommissorium for Passagerrådet i region X

§ 1 Formål

1. Passagerrådet i region X varetager passagerernes interesser og repræsenterer dem i udviklingen af den kollektive transport i regionen. Passagerrådet bidrager med idéer, ønsker, viden, opmærksomhedspunkter og konstruktiv feedback til udviklingen af en sammenhængende, tilgængelig, kollektiv transport af høj kvalitet i samspil med andre transportformer. Herved bidrager Passagerrådet til at styrke arbejdet i regionen med at sikre størst mulig mobilitet og bæredygtig transport.

§ 2: Ansvar for Passagerrådet

1. Passagerrådet er forankret i Passagerpulsens hos Forbrugerrådet Tænk, der ligeledes fungerer som sekretariat.
2. Passagerpulsens har det primære ansvar for etablering af Passagerrådet, herunder rekruttering af medlemmer.
3. I overensstemmelse med samarbejdsaftalens §3.1.2 og §3.2, etableres der en følgegruppe, bestående af 1 person fra hver af de Parter, der støtter op om og bidrager til de regionale passagerråd, det vil fx sige regionen, regionale trafikskaber, øvrige trafikvirksomheder, kommuner og evt. andre.
4. Følgegruppen har bl.a. til opgave og formål at støtte op om Passagerrådet, bidrage til etableringen af rådene, og komme med input til dagsordener. Følgegruppens formål og opgave er nærmere defineret i Samarbejdsaftalens §3.2.
5. Passagerpulsens har det primære ansvar for drift og facilitering af Passagerrådets arbejde, herunder planlægning af møder, udarbejdelse af dagsordener og referater, samt videreformidling af Passagerrådets ønsker, forslag, feedback og input til regionen, det regionale trafikskaber og andre relevante aktører. Drift og facilitering sker i samarbejde mellem Passagerpulsens og Passagerrådets forperson og i dialog med følgegruppen.
6. Dette punkt har jeg fjernet.

§ 3: Opgaver

1. Passagerrådet kan både behandle emner, rådet selv eller Passagerpulsens tager op, samt emner, der er sat på dagsordenen på initiativ fra følgegruppen, bestående af fx regionen og andre aktører så som trafikskaber, trafikvirksomheder, kommunale repræsentanter m.fl.
2. Passagerrådet bidrager med input (early warnings, passagerbehov, opmærksomhedspunkter m.v.), test af nye idéer og feedback til regioner, trafikskaber og andre aktørers arbejde med at tilrettelægge den kollektive transport og skabe bedre mobilitet, f.eks. planlægning og udvikling af bus- og togetværk, mobilitetstilbud, trafikale knudepunkter, ny infrastruktur og køreplaner, trafikinformation, takst- og billetsystemer, salgsplatforme, tilgængelighed, indretning af stationer og stoppesteder, tilbud til særlige grupper, gøre kollektiv transport mere attraktiv for flere brugergrupper, indkøb og indretning af nyt materiel, og andre relevante emner.

3. Input og feedback kan gives direkte til førnævnte aktører eller kanaliseres gennem følgegruppen.
4. Passagerrådet har i sit virke fokus på løsninger i et helhedsperspektiv, herunder fokus på sammenhængen mellem transportformerne og samspillet mellem kollektiv transport og andre transportformer.
5. Passagerrådet har i sit virke et dobbelt blik, hvor der både arbejdes med løsninger indenfor de eksisterende økonomiske og juridiske rammer, og med løsninger, der kræver ændringer i rammer og investeringer.
6. Passagerrådet bestræber sig på at række ud til andre passagerer og inddrage deres holdninger, ønsker og behov i væsentlige emner og ved større ændringer.

§ 4: Passagerrådets sammensætning og rekruttering af medlemmer

1. Passagerrådet består af op til 19 medlemmer.
2. Passagerrådet sammensættes således, at medlemmerne repræsenterer diversiteten blandt brugerne af den kollektive transport i regionen. Der tilstræbes diversitet når det gælder bl.a. geografi, alder, køn, samt transportvaner samt at rådets medlemmer både består af højfrekvente og lavfrekvente brugere, og således at kombinationsrejsende også er repræsenteret.
3. Passagerrådets medlemmer rekrutteres ud fra to forskellige principper:
  - a. Et flertal på op til 10 medlemmer udvælges af Passagerpulsens blandt passagerer, der ansøger om deltagelse i Passagerrådet. Alle borgere på 15 år og derover kan ansøge. Dette gælder dog ikke folkevalgte i kommunalbestyrelser, regionsråd og Folketing samt ansatte i trafikselskaber, togselskaber, operatører, transportmyndigheder eller andre virksomheder med direkte, økonomiske interesser i den kollektive transport. Ud over de 10 medlemmer vælges der op til 6 suppleanter.
  - b. Et mindretal på op til 9 medlemmer udpeges af Passagerpulsens blandt kandidater indstillet af relevante organisationer i overensstemmelse med § 4, stk. 2. Det understreges, at medlemmerne ikke sidder som repræsentanter for deres organisation, men som repræsentanter for bestemte passagergruppers perspektiver og behov. Inden udpegningen kan Passagerpulsens afholde samtaler med de foreslåede kandidater. Det tilstræbes, at der udpeges medlemmer, der mindst repræsenterer følgende perspektiver:
    - i. pendlere med kollektiv transport
    - ii. studerende på videregående uddannelser
    - iii. elever på ungdomsuddannelser
    - iv. mennesker med handicap
    - v. ældre
    - vi. cyklister
4. Udvalgelse og udpegning sker for to år ad gangen, og alle medlemmer udvælges eller udpeges som udgangspunkt til at påbegynde arbejdet i Passagerrådet samtidigt.

§ 5: Ophør af medlemskab

1. Et medlem af Passagerrådet kan til enhver tid trække sig. Trækker et udvalgt medlem sig, indtræder den første suppleant som permanent medlem indtil en ny valgperiode begynder.

- Trækker et udpeget medlem sig, har Passagerpulsens ansvar for, at foranledige, at der indstilles et nyt medlem fra den relevante organisation, jf. § 4.4.b..
2. Hvis et medlem udebliver fra møderne to gange uden gyldig grund, kontakter Passagerpulsens medlemmet og spørger om interessen for yderligere samarbejde. Hvis medlemmet udebliver en tredje gang uden gyldig grund, ophører medlemskabet af Passagerrådet automatisk.
  3. Et medlem kan, hvis det gentagne gange er blokerende for Passagerrådets arbejde, udelukkes fra Passagerrådet. Dette kræver, at 2/3 af Passagerrådets medlemmer stemmer for udelukkelse. Det pågældende medlem skal underrettes i god tid om en evt. forestående udelukkelse inden mødet og har mulighed for at forklare sig skriftligt og/eller mundtligt.
  4. I tilfælde af, at et medlem af Passagerrådet udøver chikane eller overgreb mod et andet medlem, kan Passagerpulsens udelukke medlemmet med øjeblikkeligt varsel. Medlemmet får mulighed for at forklare sig skriftligt og/eller mundtligt overfor Passagerpulsens, der på den baggrund genovervejer udelukkelsen.

§ 6: Intern konstituering

1. I begyndelsen af valgperioden vælger Passagerrådet af sin midte en forperson. Forpersonen har det primære ansvar for kontakten til Passagerpulsens, regionen og trafikskabet, herunder om udvikling af dagsordener og videreformidling af Passagerrådets drøftelser. Forpersonen kan uddelegere opgaver til Passagerrådets øvrige medlemmer.
2. Passagerrådet vælger af sin midte en næstforperson, der assisterer forpersonen, og som kan tage over i tilfælde af forpersonens fravær.

§ 7: Udtaleret

1. Det er som udgangspunkt Passagerrådets forperson, der har mandat til at udtale sig til offentligheden på vegne af Passagerrådet, på baggrund af dets drøftelser om anliggender vedrørende den kollektive transport i regionen. Passagerrådet kan uddelegere denne kompetence til andre medlemmer af Rådet.
2. Forpersonen eller andre med udtaleret skal rådføre sig med Passagerpulsens, før udtalelser i offentligheden, på vegne af Passagerrådet.

§ 8: Tavshedspligt

1. Medlemmer af passagerrådet må referere egne udtalelser og holdninger, men ikke referere hvad andre har sagt på Passagerrådets møder.
2. Passagerrådets medlemmer har endvidere tavshedspligt hvad angår oplysninger, der betegnes fortrolige.

§ 9: Passagerrådets møder

1. Passagerrådet holder som udgangspunkt fire møder årligt. Der udarbejdes årligt en mødekalender over møder det kommende år. Mødekalender og dagsordener tager udgangspunkt i et fælles årshjul for relevante processer og beslutninger i region,

- kommuner, regionale og nationale trafikselskaber (fx trafikbestilling, budget, mobilitetsplan/strategi, trafikplaner mv.)
2. Passagerpulsens sørger forud for hvert møde for, at der i samarbejde med forpersonen udarbejdes en dagsorden. Følgegruppen har mulighed for kommentering og inputs til dagsordenen.
  3. Passagerpulsens har ansvaret for facilitering af Passagerrådets møder, herunder mødeledelse. Som udgangspunktet er følgegruppen inviteret til at overvære Passagerrådets møder. Passagerrådet kan dog vælge at holde dele af eller hele dagsordenen uden deltagelse af andre end Passagerpulsens. Andre transportaktører, passagerer, borgere, forskere mv. kan inviteres til at deltage i møderne eller til at holde oplæg for Passagerrådet
  4. Parternes ansvar i forhold til bl.a. Passagerrådets møder i øvrigt, fremgår af § 4 i Samarbejdsaftalen

§ 10 Andre aktiviteter

1. Passagerrådet kan nedsætte arbejds- og høringsgrupper. Passagerrådet kan vælge at gøre disse grupper åbne for andre, der ikke er medlemmer af Passagerrådet.
2. Passagerrådet kan lave aktiviteter fx for at inddrage andre passagerer i drøftelserne af udviklingen af den kollektive transport eller for at skabe opmærksomhed omkring dagsordener af stor betydning for passagererne. Det kan f.eks. være fysiske eller online stormøder, høringer, udflugter, undersøgelser eller events på stationer og stoppesteder. Hvis formålet tilsiger det, kan disse involvere deltagere i følgegruppen el. andre. Passagerpulsens understøtter ligeledes under hensyntagen til personalemæssige og økonomiske ressourcer disse aktiviteter.
3. Passagerrådet bidrager til Passagerpulsens årlige, regionale passagerkonference i regionen, blandt andet til udviklingen af konferencens program.

§ 11 Beslutninger

1. Rammerne for Passagerrådets møder, beslutninger og øvrige aktiviteter fastsættes i en forretningsorden, som vedtages i starten af valgperioden på baggrund af et udkast fra Passagerpulsens.

§ 12 Dialogen mellem Passagerrådet, Passagerpulsens, følgegruppen og evt. øvrige aktører

1. Passagerpulsens har i samarbejde med Passagerrådets forperson og følgegruppen ansvar for, at Passagerrådets drøftelser, ønsker, forslag og feedback løbende videreformidles ud fra relevans til modtagere i fx regionen, kommuner, trafikselskabet og øvrige transportvirksomheder. Det tilstræbes, at formidlingen sker på en måde, der er håndterbar og anvendelig for modtageren.
2. Følgegruppen har ansvaret for, at Passagerrådet får en tilbagemelding på, hvordan Rådets input er blevet brugt.

3. Følgegruppen forelægger udvalgte relevante emner for Passagerrådet i passende tid forud for beslutninger og ændringer i den kollektive transport, således at Passagerrådet kan bidrage konstruktivt til beslutningerne.
4. Følgegruppen kan involveres i rekrutteringen af deltagere i egen region.
5. Følgegruppen kan involveres i vidensdeling omkring branchen og andre relevante emner for Passagerrådet.
6. For at give Passagerrådet de bedst mulige arbejdsrammer, sørger Passagerpulsens i begyndelsen af hver valgperiode eller hvert år for, efter dialog med følgegruppen og evt. andre relevante transportaktører, at udarbejde en oversigt over relevante emner, ændringer og initiativer, hvor Passagerrådet har mulighed for dialog og indflydelse.

§ 13 Træning og opkvalificering

1. For at sikre, at Passagerrådets medlemmer har de bedste forudsætninger for at tage del i Rådets arbejde, forestår Passagerpulsens et kort træningsforløb for Passagerrådets medlemmer i begyndelsen af hver valgperiode, samt efter behov. Forløbet har til formål at give Passagerrådets medlemmer en grundlæggende viden om den kollektive transport samt viden og kompetencer, når det gælder interessevaretagelse, gode møder, konstruktiv kommunikation samt redskaber til involvering af andre passagerer.
2. Passagerpulsens står derudover for løbende sparring og rådgivning af Passagerrådet, bl.a. om Rådets presse- og relationsarbejde.

§ 14 Sikring af vidensgrundlag for Passagerrådet

1. Passagerpulsens leverer efter behov viden fra sine analyser, der giver Passagerrådet et faktabaseret grundlag at arbejde ud fra. Passagerpulsens inddrager efter behov Passagerrådet i tilrettelæggelsen af sine analyser på regionalt niveau.
2. For at kvalificere Passagerrådets arbejde stiller deltagerne i følgegruppen i relevant omfang data til rådighed, som kan bidrage til Passagerrådets arbejde og Passagerpulsens eventuelle analyser på regionalt niveau.

5.1

Meddelelser fra KKR-formandskabet

5.1

Meddelelser fra KKR-formandskabet

Region Sjælland, den 8. marts 2021

Kære kolleger i Sundhedskoordinationsudvalget

Samarbejdet på tværs af kommunerne og Region Sjælland har i de seneste måneder har været præget af Covid-19 og de mange opgaver knyttet til beredskab, test og vaccinationer. Vores respektive beredskabsopgaver har nødvendiggjort en neddrøling på en række andre aktiviteter, hvilket også har omfattet arbejdet i de politiske udvalg, herunder arbejdet i Sundhedskoordinationsudvalget.

I beredskabssammenhæng har der været fuld tryk på det tværsektorielle samarbejde. Samarbejdet har været koordineret via beredskabet og i dialoger mellem regionen og KKR Sjælland og i flere tilfælde direkte mellem regionsrådsformand Heino Knudsen og formand for KKR Sjælland Niels Hörup. Der er på administrativt niveau oprettet en række fora målrettet beredskabsopgaverne. Der er således etableret et forum for testkoordinatorer, et forum for vaccinationskoordinatorer, et forum for kommunikationskoordinatorer samt et ledelsesforum kaldet Koordinerende Udviklingsforum (KUF), som sikrer en smidig håndtering af ledelsesmæssige spørgsmål knyttet til beredskabet på administrativt niveau.

Med denne henvendelse vil jeg gerne orientere jer om nogle af tiltagene knyttet til beredskabet, hvoraf nogle viser interessante perspektiver for det videre arbejde i Sundhedskoordinationsudvalget.

I løbet marts genoptages arbejdet i sundhedsaftalens samarbejdsorganisation. Der holdes møde i Styregruppen for sundhedssamarbejde den 26. marts. Dette mødet skal blandt andet sikre, at vi i Sundhedskoordinationsudvalget på mødet den 22. april kan samle op og sætte fornyet fokus på de mange aktiviteter, som skal køre i 2021.

Vaccinations- og testindsatserne viser med al tydelighed, at vi er i stand til at finde gode borgernære løsninger, når vi arbejder tæt sammen. Vi har sammen for længst etableret PCR-testmuligheder i alle 17 kommuner, og med testplanen fra januar, som fastslog princippet om, at borgerne maksimalt skal have 20 km fra deres bopæl til test, har vi i fællesskab sikret et fintmasket net med testmuligheder over hele regionen. Lige nu arbejder region og kommuner på at gøre nettet endnu mere fintmasket, sådan at det bliver lettere for borgerne at lade sig teste regelmæssigt. Samtidigt holder vi fast i, at vi skal have fleksible løsninger, som betyder, at vi kan træde til med kort varsel, hvis smittetrykket pludseligt stiger i et lokalområde, eller hvis der er smitteudbrud fx på en virksomhed eller en uddannelsesinstitution. Vi stiller viden, erfaringer, lokaler, kommunikationskanaler og meget andet til rådighed for hinanden. Fra Regionens side vil jeg gerne kvittere for dette samarbejde, som udgør en vigtig del af fundamentet for, at Danmark forhåbentligt kan åbnes endnu mere i løbet af de kommende uger og måneder.

Et tilsvarende godt samarbejde finder vi omkring vaccinationsindsatsen, som også skal foregå helt tæt på borgernes hverdagsliv. Vaccination mod Covid-19 er en uhyre kompleks opgave blandt andet pga. manglen på vacciner, vaccinerne beskaffenhed og ikke mindst, fordi vi har en vigtig fælles kommunikationsopgave med at sikre, at alle borgere får tilbudt vaccine og oplever det som let at tage imod tilbuddet. Jeg synes, at vi i Region Sjælland er lykkedes med at gå foran og udvikle nogle løsninger, som netop tilgodeser de mest sårbare borgere. Igen er der tale om løsninger, som

forudsætter fleksibelt samarbejde om opgaverne – eksempelvis når vi med meget kort varsel iværksætter telefonisk kontakt til store grupper af borgere, som skal have et vaccinationstilbud.

Jeg vil også fremhæve vores samarbejde omkring assistanceudskrivelser. Der blev i januar indgået en aftale med deltagelse af regionen og alle 17 kommuner om, at regionens E-hospital kunne varetage et behandlingsansvar for ikke-færdigbehandlede patienter, som kunne udskrives fra et af regionens sygehuse til en kommunal akutplads eller til eget hjem. Kommunerne påtog sig en ekstra plejeopgave, og på den måde undgik vi sammen at straksudskrive ikke-færdigbehandlede patienter til eget hjem og egen læge i en situation med meget stort pres på vores sygehuse.

Når beredskabsindsatserne i de kommende måneder forhåbentligt vil fylde lidt mindre i den regionale og kommunale drift, skal vi genoptage den tætte politiske dialog omkring planlægning og prioritering, som vi kender fra Sundhedskoordinationsudvalget. Vi står foran en række spændende drøftelser og beslutninger i Sundhedskoordinationsudvalget. Vi skal blandt andet følge arbejdet i sundhedsaftalens temagrupper, vi skal drøfte midtvejsstatus for sundhedsaftalen, og vi skal prioritere nye initiativer for 2021 og 2022.

Jeg glæder mig meget til, at vi genoptager Sundhedskoordinationsudvalgets arbejde, og til at vi ses på mødet den 22. april.

Med venlig hilsen

Anne Møller Ronex

5.1

Meddelelser fra KKR-formandskabet

Kommunal medfinansiering af klynger

26. marts 2021

Baggrund

Uddannelses- og forskningsminister, Ane Halsboe-Jørgensen, udpegede i oktober 2020 14 nye, nationale viden- og erhvervs-klynger, som fra 2021- 2024 skal styrke innovation og netværk blandt særligt små og mellemstore virksomheder samt understøtte samarbejde mellem forskere og virksomheder på en række erhvervs- og teknologiområder. Finansieringen er hovedsageligt midler fra Uddannelses- og Forskningsministeriet samt fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse. Derudover bidrager medlemsorganisationerne, herunder kommuner, med medfinansiering, der modsvarer de statslige bevillinger, jf. vedlagte notat. Medfinansieringen understøtter bl.a. klyngens tilstedeværelse i regionale geografier. Finansieringen er foreløbig for fire år (2021-2024).

Ingen af de 14 klynger var ved udpegningen placeret i Sjællandsregionen. Der blev derfor iværksat en massiv indsats for at få etableret afdeling af en eller flere klyngerne.

KKR Sjælland besluttede på mødet den 1. februar 2021 at anbefale kommunerne at medfinansiere etablering af regionale afdelinger af relevante klynger. KKR Sjælland besluttede herunder at anbefale medfinansiering til klyngen for byggeri og anlæg med 500.000 kr./år fordelt på kommunerne efter befolkningstal, således at dette forelægges de enkelte kommuner til beslutning om tilslutning.

Regionale klyngekontorer

Klyngekontorer er små, smidige enheder, ofte med ganske få medarbejdere. Der er således ikke tale om en stor ny brik i erhvervs politikken. Tværtimod er klyngeorganisationer en metode til, med relativt få midler, at styrke allerede eksisterende strukturer og aktørers samspil via relationer mellem virksomheder, og mellem virksomheder og vidensinstitutioner, myndigheder og organisationer.

Klyngerne er landsdækkende og er derfor i teorien tilgængelige for virksomheder i regionen. Det er dog erfaringen, ikke mindst fra de nationale, højt specialiserede statslige ordninger i Erhvervs- og Uddannelsesministeriet (f.eks. Vækstfonden, Trade Council), at konkret, fysisk tilstedeværelse i nærområdet har vigtig betydning for at konsolidere en erhvervs mæssig styrkeposition. Samtidig er det ofte en forudsætning for den gode dialog med SMV'er og iværksættere samt for deres tilbøjelighed til at gøre brug af rådgivningsydelse.

Næstved Kommune har sikret, at klyngen for Byggeri og Anlæg vil etablere sig med et regionalt kontor i Ressource City i Næstved. Der er indgået aftale mellem Næstved Kommune og Gate 21, som er tovholder-organisation for klyngen for Byggeri og Anlæg. Det regionale kontor vil sikre tilstedeværelse af to faglige årsværk. Klyngen har en række medlemmer i form af virksomheder, vidensinstitutioner, innovationsnetværk mv.

Planen for etablering af kontoret er aftalt således, at Næstved finansierer 0,5 mio. kr. årligt til klyngen, og at de øvrige 16 kommuner i KKR Sjælland bidrager med en solidarisk medfinansiering på 0,5 mio. kr., fordelt efter indbyggertal

Virksomhedernes fordele og værdi af regionalt klyngekontor

Mange virksomheder har løbende behov for at tilegne sig ny forskningsbaseret viden og teknologi for at kunne udvikle og omstille sig. En væsentlig kilde til ny viden og teknologi er samarbejde med vidensinstitutioner og andre virksomheder, der arbejder inden for et lignende teknologi- eller fagområde.

Klyngeorganisationer har en vigtig rolle i at understøtte denne type videnssamarbejde inden for en strategisk og professionel ramme bl.a. ved at arrangere vidensspredningsaktiviteter, matchmaking, netværksmøder, konferencer, seminarer og samarbejdsprojekter. På den måde kan klyngerne også understøtte, at samfundet får større udbytte af de offentlige investeringer i forskning.

Det er lettere for virksomheder at komme ind på et nyt internationalt marked, hvis flere går sammen i klynger. Undersøgelser viser, at internationaliseringsgraden stiger markant hos små og mellemstore virksomheder, som deltager i aktiviteter med erhvervs-klynger. De nye klynger skal fungere som bindeled mellem virksomheder og vidensinstitutioner inden for de udvalgte danske styrkepositioner og skal således give virksomheder adgang til den rigtige viden og de rette personer, der kan inspirere, løfte ideer til perspektivrige forretninger og finde finansiering til at realisere projekter.

Et succesfuldt klyngesamarbejde er relateret til, hvordan virksomheder struktureret får adgang til viden hurtigere og mere kvalificeret, end hvis man selv skulle opsøge det. Samtidig er klyngerne også facilitator for netværk mellem de virksomheder, vidensinstitutioner, rådgivere mv., som deltager i klyngens arbejde. På denne måde skabes der kontakter og dialoger til f.eks. potentielle underleverandører, men også opsamling af konkrete markedsmuligheder mv.

Kommunal medfinansiering nationalt

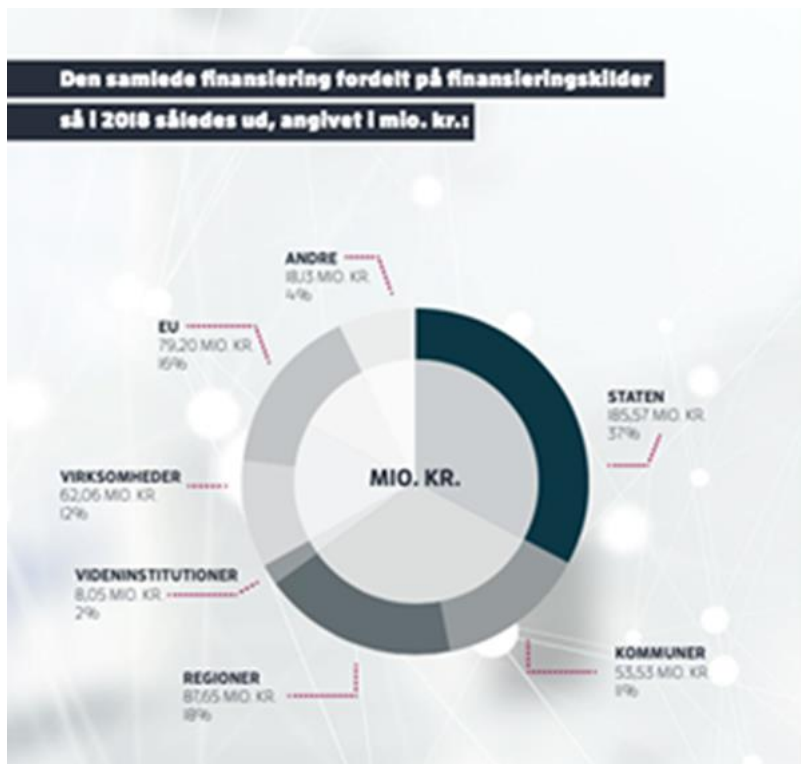
Som en del af den målrettede indsats for etablering af et regionalt klyngekontor, har der været løbende dialog på administrativt niveau om, hvordan man mest hensigtsmæssigt kan understøtte og bidrage til at udvikle klyngeindsatsen i regionen med afsæt i de lokale styrkepositioner og potentialer.

Der er oplagte inden for de tidligere fremsatte lokale forslag til klyngeindsatser i regionen, særligt:

- Fødevarer-klyngen (Food & Bio Cluster)
- Miljøteknologi-klyngen (CLEAN)
- Life Science-klyngen (Life Science Cluster),

Tal fra Cluster Excellence Denmark (CED) viser den kommunale medfinansiering for de tidligere klynger og innovationsnetværk i 2018:

Kommunernes finansiering i 2018 til samlet 38 klynger og innovationsnetværk udgjorde 53,53 mio. svarende til 11 % af den samlede finansiering. Se nedenstående figur.

Ud af de 38 klynger og innovationsnetværk, modtog 25 i 2018 finansiering fra kommunerne. Der er stor forskel på størrelsen af finansieringen. Fra 4.000,- til 12,7 mio. pr. organisation. Meget er givet til fynske klynger. Men andre klynger rundt i landet har finansiering fra kommuner, der overstiger enkeltbeløbene til de fynske klynger.

Fælleskommunal klyngemodel

Den model for fælleskommunale understøttelse af klyngeindsatsen, som KKR Sjælland bakker op om, forudsætter, at en eller et par kommuner tager lead-ansvar for etablering og drift.

I det følgende tages der udgangspunkt i, at der kun er én lead-kommune.

Lead-kommunen for det fremtidige regionalkontor/afdeling af klyngen lægger en vis medfinansiering og påtager sig en styrende funktion i det konkrete etableringssamarbejde.

Det er en forudsætning for aftalen, herunder for lead-kommunens rolle, at det regionale kontor etableres i lead-kommunen, og at indsatsen understøttes og sikres som de 17 kommuners "anker" i det konkrete klyngesamarbejde.

Opgaven som lead-kommune og 'anker' for samarbejdet med den nationale klyngeorganisation indebærer, at der indgås rammeaftale om drift og finansiering af klyngens regionalkontor og lead-kommunen som repræsentant for de 17 kommuner i KKR Sjælland. Det er lead-kommunens ansvar at indhente kommunal medfinansiering fra de øvrige kommuner, samt at sikre orientering om klyngens

arbejde til K17 og KKR Sjælland. Det er endvidere lead-kommunens ansvar at sikre, at der kommunikeres bredt ud til virksomhederne i regionen om klyngens potentialer og aktiviteter.

Der indgås rammeaftale om drift og finansiering af klyngens regionalkontor mellem den nationale tovholderorganisation for klyngen (se vedlagt oversigt over de nationale klyngers tovholderorganisationer) og lead-kommunen som repræsentant for de 17 kommuner i KKR Sjælland.

Der indgås årlig resultatkontrakt mellem Klyngen og den nationale tovholderorganisation, hvor kommunerne har mulighed for at komme med specifikke ønsker til aktiviteter og temaer der kan implementeres inden for klyngens rammer og arbejdsfelt.

Særlige ønsker til klyngens virke vil endvidere kunne rettes til den kommunale repræsentant i klyngens bestyrelse.

Kommunens arbejde med klyngen understøttes af KKR Sjællands sekretariat i forhold til administrative opgaver op mod K17 og KKR Sjælland. Der kan efter behov indhentes faglig viden og sparring fra Erhvervshus Sjælland.

Finansiering

For at understøtte et regionalt klyngekontor, vil der som udgangspunkt være behov for kommunal medfinansiering. Lead-kommunen betaler selv halvdelen af det nødvendige beløb og indsamler medfinansiering for den anden halvdel fra de øvrige kommuner. Medfinansieringen fordeles efter befolkningstal pr. 1/1 2021 (se vedlagte oversigt over befolkningstal og -andel) Beløbet fremskrives ikke i perioden.

Den kommunale medfinansiering betales til operatøren årligt. Det synliggøres, at den kommunale medfinansiering målrettes Klyngens generelle aktiviteter (i modsætning til virksomhedsspecifikke).

Det er forventningen, at alle 17 kommunerne deltager og bidrager til medfinansiering i 4 år (2021-2024 – svarende til den periode klyngerne modtager bevilling fra Uddannelses- og Forskningsministeriet), Skulle én kommune alligevel ønske at træde ud, justeres fordelingen af den medkommunale finansiering som udgangspunkt, så det aftalte samlede beløb fastholdes. Ønsker flere kommuner at træde ud, fastholdes det beløbet så længe min. 85 % (14/16) deltager. Derefter nedjusteres det samlede medfinansieringsbeløb og opgaverne tilpasses i dialog med klyngen.

Omfang og struktur af samarbejdet mellem lead-kommunen og klyngen, samt forventet medfinansiering (afhængig af antal deltagende kommuner) for det kommende år, aftales og genbekræftes én gang årligt i oktober måned. Forinden samles erfaringer fra året op fra kommunale erhvervschefer via kommunaldirektørerne i K17 Erhverv/Turisme.

Fordele for kommunerne

Det regionale klyngekontors fokus er at skabe værdi for de lokale virksomheder, som beskrevet ovenfor.

Kommunerne i KKR Sjælland kan desuden via den fælles medfinansiering være kollektive medlemmer af klyngen uden selvstændig betaling af kontingent.

Det giver adgang til følgende ydelser:

- Kommunernes egne medarbejdere kan deltage i alle de arrangementer – workshops, møder, konferencer, studieture mv. – som klyngen arrangerer.
- Kommunerne kan deltage i projekter, hvor klyngen tilvejebringer ekstern funding, og hvor der er behov for test og demonstration.
- Kommunerne kan holde sig ajour med klyngens aktiviteter og videreformidle dem til virksomheder i kommunen, for på den måde at understøtte det lokale erhvervsliv.

Klyngen vil bringe kommuner, erhvervsliv og videninstitutioner i tæt samarbejde om test, udvikling og skalering. Kommunerne inddrages i Klyngens netværksaktiviteter og samarbejdsprojekter med særligt fokus på offentligt-privat innovation og offentlig efterspørgsel